

Vergadering
Juni 2022

Nummer
7462

Onderwerp

Vaststelling wijziging reglementen van bestuur Zuid-Hollandse waterschappen

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Provinciale Staten hebben op 13 oktober 2021 het initiatiefvoorstel “Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen”¹ aangenomen. Het besluit bevat het voornemen om de geborgde zetels in de algemeen besturen van de waterschappen Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Waterschap Rivierenland en Waterschap Hollandse Delta vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van het aantal geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen. Een dergelijke aanpassing vereist een wijziging van het reglement van bestuur van de betreffende waterschappen.

De Waterschapswet geeft Provinciale Staten de bevoegdheid tot reglementering van de waterschappen. De voorbereiding met betrekking tot de besluitvorming wordt uitgevoerd door Gedeputeerde Staten. Voor wat betreft de waterschappen die in meerdere provincies zijn gelegen, geldt dat zowel de reglementering als de voorbereiding van de besluitvorming nauw moet worden afgestemd met de betreffende provinciebesturen en bij gemeenschappelijke besluit heeft plaats te vinden.

Dit voorstel wijzigt de reglementen van bestuur van Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Delfland en Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en is overeenkomstig de uitgangspunten van het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021 opgesteld. Een wijziging van het reglement van bestuur van Waterschap Rivierenland is op dit moment niet haalbaar gebleken, omdat de provincie Gelderland zijn medewerking aan een reglementswijziging heeft onthouden.

Behalve de aanpassing van het aantal geborgde zetels en de verdeling daarvan in het waterschapsbestuur, worden in dit voorstel nog andere wijzigingen in de reglementen doorgevoerd. Waterschap Hollandse Delta en Hoogheemraadschap van Rijnland hebben hiertoe afzonderlijke verzoeken ingediend. Daarnaast zijn in dit voorstel wijzigingen opgenomen met het oog op de komst van de Omgevingswet. De inwerkingtreding daarvan is momenteel voorzien op 1 januari 2023. Tot slot wordt met dit voorstel onjuiste wetsverwijzingen en kennelijke verschrijvingen in de reglementen hersteld.

¹ 7402 Besluit aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen Rijnland, Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard en Hollandse Delta.

Inleiding

Het waterschap is een zogeheten functionele democratie. Dit uitgangspunt is vastgelegd in artikel 1 van de Waterschapswet. Hierin is bepaald dat het waterschap een openbaar lichaam is met een specifieke taak, namelijk de waterstaatkundige verzorging van een bepaald gebied. Hiermee onderscheidt het waterschap zich van een gemeente of provincie, die als algemene democratie - in beginsel - een onbepaalde taak hebben.

Omdat het waterschap een functionele democratie is, heeft de wetgever bepaald dat in het waterschapsbestuur de belangen van specifieke belangengroepen moeten worden geborgd. Artikel 12 van de Waterschapswet geeft hier uitwerking aan en bepaalt dat het algemeen bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van categorieën van belanghebbenden bij de uitoefening van de taken van het waterschap, bestaande uit:

- a. de ingezetenen;
- b. de eigenaren of gebruiksgerechtigden van ongebouwde onroerende zaken;
- c. de eigenaren of gebruiksgerechtigden van natuurterreinen; en
- d. de eigenaren of gebruiksgerechtigden van gebouwde roerende zaken.

Artikel 13 van de Waterschapswet bepaalt dat de omvang van het algemeen bestuur en het totaal aantal vertegenwoordigers van de verschillende belanghebbende categorieën bij reglement worden vastgesteld. Hierbij is een bandbreedte gegeven wat betreft de toegestane omvang van het algemeen bestuur (ten minste achttien en ten hoogste dertig leden) en het totaal aantal vertegenwoordigers van de 'geborgde' categorieën ongebouwd, natuurterreinen of bedrijven tezamen (ten minste zeven en ten hoogste negen).

Het doel van de geborgde zetels is het zekerstellen van de vertegenwoordiging van alle onderscheiden belangen in het waterschapsbestuur. Dit draagt eraan bij dat bij de taakuitoefening door het waterschap met alle belangen, zowel algemeen als specifiek, rekening wordt gehouden. Bij de bepaling van het aantal vertegenwoordigers van elk van de geborgde categorieën dient de aard en de omvang van de belangen die de categorieën hebben bij de uitoefening van de taken van het waterschap in aanmerking te worden genomen. Het aantal zetels voor de categorie ingezetenen wordt bepaald aan de hand van het aantal zetels voor de geborgde categorieën, die in mindering worden gebracht op de vastgestelde omvang van het bestuur. Met andere woorden, de niet aan de geborgde categorieën toegewezen zetels zijn in dat geval voor de categorie ingezetenen.

Totstandkoming huidige samenstellingen van het algemeen bestuur

De huidige samenstellingen van de algemeen besturen in Zuid-Holland dateren uit 2008. In dat jaar is de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, 208) in werking getreden, die de Waterschapswet ingrijpend heeft veranderd. Hierbij is door de wetgever opnieuw gekeken naar de afbakening van de te onderscheiden categorieën belanghebbenden, hetgeen geresulteerd heeft in de huidige onderverdeling van belanghebbende categorieën zoals opgenomen in artikel 12 van de Waterschapswet. Ook is uit oogpunt van uniformering, doelmatigheid en slagvaardigheid besloten om de omvang van het algemeen bestuur bij wet te reguleren.

De wet geeft geen criteria op basis waarvan de omvang van het belang van de verschillende categorieën bepaald kunnen worden. Wel is als randvoorwaarde gesteld dat elke categorie minimaal één zetel toegekend dient te krijgen om de vertegenwoordiging van alle categorieën in het waterschapsbestuur veilig te stellen.

Als gevolg van de wetwijziging hebben Provinciale Staten in 2008 de huidige bestuursamenstellingen van de waterschappen in de reglementen van bestuur vastgelegd. Bij het bepalen van de omvang van het algemeen bestuur is gekeken naar de grootte van het betreffende waterschap in relatie tot die van andere waterschappen in Nederland. Landelijk gezien behoren de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen. Om die reden werd besloten om de omvang van het algemeen bestuur van alle waterschappen op het maximum van dertig zetels vast te stellen.

Voor wat betreft de verdeling van deze zetels tussen de categorie ingezetenen enerzijds en de overige categorieën bedrijven, ongebouwd en natuur anderzijds, werd voor de waterschappen Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Delfland en Waterschap Hollandse Delta het aantal geborgde zetels bepaald op het maximum van negen. De overweging die hieraan ten grondslag ligt was de gedachte dat bij een maximale omvang van het algemeen bestuur ook een maximale omvang van het aantal geborgde zetels past. Voor Waterschap Rivierenland werd besloten om het aantal geborgde zetels op acht vast te stellen. Dit kan worden gezien als een compromis tussen de vier betrokken provincies, waarmee volgens hen recht wordt gedaan aan enerzijds het belang van een democratisch proces van verkiezingen voor de categorie ingezetenen en anderzijds het functioneel karakter van het waterschap.

Bij de verdeling van de geborgde zetels tussen de geborgde categorieën bedrijven, ongebouwd en natuur is gekeken naar de onderlinge waardeverhouding van de onroerende zaken behorende bij de verschillende categorieën. Als uitgangspunt is de economische waarde van de onroerende zaak gehanteerd, omdat dit als de meest eenvoudige en transparante methode werd geacht. Vervolgens is gekeken of op basis van bestuurlijke overwegingen gronden aanwezig waren om, gelet op de aard van de betrokken belangen, de tot stand gekomen verdeling te corrigeren. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt bij Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap van Delfland ten behoeve van de categorie ongebouwd.

Tabel 1 toont de bestuursamenstellingen van de algemeen besturen van de hiervoor genoemde waterschappen na aanpassing van de reglementen in 2008.

Tabel 1. Huidige bestuursamenstelling Zuid-Hollandse waterschappen (2008)

Waterschap	Belanghebbende categorieën				Totaal zetels
	Ingezetenen	Bedrijven	Natuur	Ongebouwd	
Rijnland	21	4	1	4	30
Delfland	21	4	1	4	30

Schieland en de Krimpenerwaard	21	5	1	3	30
Hollandse Delta	21	4	1	4	30
Rivierenland	22	3	1	4	30

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Aanleiding voor dit voorstel is het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021. In dit besluit is het initiatiefvoorstel "Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen" van Statenlid Van der hoeven geadopteerd. Het besluit bevat het voornemen om het aantal geborgde zetels in de algemeen besturen van de Zuid-Hollandse waterschappen op het wettelijk minimum van zeven zetels vast te stellen en de zetelverdeling tussen de verschillende categorieën belanghebbenden ten gunste van de categorie ingezetenen aan te passen.

Het statenbesluit van 13 oktober 2021 vereist een wijziging van het reglement van de afzonderlijke waterschappen. Artikel 2 van de Waterschapswet geeft Provinciale Staten de bevoegdheid tot het opheffen en instellen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot verdere reglementering van waterschappen, en bepaalt dat de uitoefening van deze bevoegdheid geschiedt bij provinciale verordening. De voorbereiding van de besluitvorming ligt op grond van artikel 3 en 4 van de Waterschapswet in handen van Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten voeren bestuurlijk vooroverleg met het dagelijks bestuur van het waterschap als er gronden zijn om een wijziging van het reglement te overwegen en stellen het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement op. Het ontwerpbesluit wordt na het bestuurlijk overleg ter inzage gelegd, waarna het ontwerpbesluit samen met de naar voren gebrachte zienswijzen in een voorstel aan Provinciale Staten ter besluitvorming worden voorgelegd.

Voor interprovinciale waterschappen als het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland geldt de aanvullende regeling zoals opgenomen in artikel 6 van de Waterschapswet. Hierin is opgenomen dat de vaststelling of een wijziging van een reglement plaatsvindt bij gemeenschappelijk besluit van de betrokken provinciebesturen. Bij een wijziging van beperkte strekking kan de bevoegdheid aan één van hen worden opgedragen. Voor wat betreft de voorbereiding van de besluitvorming geldt dat een commissie uit het midden van de colleges van gedeputeerde staten van de betrokken provincies toepassing geeft aan artikel 3 en 4 van de Waterschapswet, tenzij de betreffende colleges besluiten deze toepassing aan één van hen op te dragen.

Argumentatie aanpassing aantal geborgde zetels

Dit voorstel is opgesteld conform de uitgangspunten zoals neergelegd in het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021. Provinciale Staten zijn hierin van mening dat de geborgde zetels in het waterschapsbestuur een aanzienlijke grote invloed hebben op de beleidsvoorbereiding en -uitvoering, waardoor volgens hen onvoldoende recht wordt gedaan aan het algemeen belang van de Zuid-Hollandse inwoner.

Provinciale Staten hebben zich voorgenomen om in aanloop naar de waterschapsverkiezingen van 2023 de reglementen van bestuur van Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Delfland, Waterschap Rivierenland en Waterschap Hollandse Delta aan te passen. Het voornemen bestaat eruit het aantal geborgde zetels in deze waterschappen terug te brengen naar het wettelijk minimum van zeven zetels en het relatieve gewicht van de geborgde categorieën ongebouwd en bedrijven als gevolg van de wijziging te verlagen ten gunste van de categorie ingezetenen. Beide geborgde categorieën leveren hiervoor één zetel in. De categorie ingezetenen gaan er twee zetels op vooruit. Omdat Waterschap Rivierenland acht geborgde zetels heeft, wordt daar één zetel van de geborgde categorie ongebouwd overgeheveld naar de categorie ingezetenen.

Onder nadrukkelijk verwijzing naar het advies 'Geborgd gewogen – advies over de geborgde zetels in waterschapsbesturen'² van de commissie Boelhouwer, waarin de Minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt geadviseerd om het systeem van de geborgde zetels af te schaffen, leggen Provinciale Staten, kort samengevat, de volgende argumentatie aan hun voornemen ten grondslag:

- a. de trits 'belang - betaling - zeggenschap' geldt niet meer, omdat de relatie tussen belang en betaling niet helder is te leggen. Zo is de categorie ingezetenen door de jaren heen financieel meer gaan bijdragen, terwijl de financiële bijdragen van de geborgde categorieën relatief zijn afgenomen.
- b. de redenen genoemd in het advies van de commissie Boelhouwer, bestaande uit:
 - Het debat in het waterschapsbestuur verschuift van specifieke belangen naar het borgen van het algemeen maatschappelijk belang. Politieke fracties zijn in staat om dat debat beter te voeren dan de bestuurders van de geborgde categorieën.
 - 'Politieke' waterschapsbestuurders kunnen zich goed verstaan met de onder de algemene democratie vallende gekozenen en hun bestuurders.
 - De specifieke belangen van de geborgde categorieën worden ook behartigd door de door de ingezetenen gekozen bestuurders, waarmee sprake is van een oververtegenwoordiging van de specifieke belangen.
 - De gekozen vertegenwoordigers van de (politieke) partijen zijn uitstekend in staat om in de bestuurlijke discussies alle specifieke belangen in hun afwegingen een plaats te geven.
- c. De benoeming van de leden van de categorie bedrijven door de Kamer van Koophandel is minder vanzelfsprekend, omdat de zelfstandige organisatie onder het ministerie van Economische Zaken valt en niet langer op tripartiete basis is samengesteld.
- d. De legitimiteit van de leden van de categorie ongebouwd kalft af als gevolg van sterk teruglopende ledenaantallen bij de benoemende belangenorganisatie Land- en Tuinbouworganisatie (LTO).

² Te raadplegen via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-938545>.

Provinciale Staten verlaten met dit voorstel het standpunt dat bij de vaststelling van de bestuursamenstelling van de waterschappen in 2008 is ingenomen. Indertijd werd overwogen dat bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur ook past dat sprake is van een maximale omvang van het aantal geborgde zetels. Dit uitgangspunt wordt echter niet langer onderschreven.

Provinciale Staten pleiten voor maximale invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur gelet op het grote belang dat de ingezetenen hebben bij de taakuitoefening van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is erin gelegen dat zij in staat moeten zijn te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever als algemeen belang is aangeduid. In een drukbevolkte provincie als Zuid-Holland treedt dit algemeen belang, mede als gevolg van de verandering van het klimaat en toenemende inwonersaantallen, steeds meer op de voorgrond.

De maximale omvang van het algemeen bestuur van de waterschappen staat in dit voorstel niet ter discussie. In het licht van de uitdagingen die op de waterschappen afkomen, de toenemende complexiteit van het werk van de waterschappen en de schaal waarop de waterschappen hun taken uitoefenen, wordt een maximale omvang van het algemeen bestuur van het waterschap als wenselijk geacht. Dit maakt dat bij het verlagen van het aantal geborgde zetels van negen naar zeven, twee zetels vrijkomen voor de categorie ingezetenen, omdat de wet ervan uitgaat dat zetels die niet aan een geborgde categorie worden toegewezen ten gunste komen van de categorie ingezetenen.

Voor wat betreft de vermindering van de geborgde zetels komt de vraag op ten laste van welke geborgde categorie deze vermindering dient te komen. Hierbij dient de aard en de omvang van het belang van elk van de geborgde categorieën (ongebouwd, bedrijven en natuur) bij de taakuitoefening van het waterschap betrokken te worden. Bij de geborgde categorieën wordt dit bepaald aan de hand van de economische waarde van de onroerende zaken die aan de verschillende categorieën toebehoren.

Bovenal gaat de wet er vanuit dat elk van de belanghebbende categorieën een vertegenwoordiging heeft in het algemeen bestuur, waarmee voor elke categorie in ieder geval een zetel is veiliggesteld. Omdat aan de geborgde categorie natuur in elke waterschap slechts één geborgde zetel is toegewezen, blijft deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing.

Provinciale Staten zien in dit voorstel geen aanleiding om aan de onderlinge waardeverhoudingen van de belangen van de afzonderlijke geborgde categorieën, zoals vastgesteld bij de reglementswijzigingen in 2008, te tornen. Daarom is voorgesteld om de last gelijkelijk te verdelen over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd. Op beide categorieën wordt één zetel in mindering te brengen ten gunste van de categorie ingezetenen. In het licht van de vastgestelde verhoudingen tussen deze geborgde categorieën wordt dit als meest passend geacht.

Voor Waterschap Rivierenland is uit oogpunt van uniformering besloten om de vermindering van de geborgde zetel ten laste van de categorie ongebouwd te brengen.

Tabel 2 toont de bestuursamenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschappen op basis van de voorgestelde reglementswijzigingen.

Tabel 2. Voorgestelde bestuursamenstelling Zuid-Hollandse waterschappen (2022)

Waterschap	Belanghebbende categorieën				Totaal zetels
	Ingezetenen	Bedrijven	Natuur	Ongebouwd	
Rijnland	23	3	1	3	30
Delfland	23	3	1	3	30
Schieland en de Krimpenerwaard	23	4	1	2	30
Hollandse Delta	23	3	1	3	30
Rivierenland	23	3	1	3	30

Benadrukt wordt dat dit voorstel geenszins is bedoeld als ondermijning van de positie van het waterschap binnen het staatsrechtelijk bestel. Noch wordt getracht hiermee afbreuk te doen aan het werk van het waterschap. De provincie onderkent en erkent het belangrijke werk dat het waterschap verricht om de provincie veilig en leefbaar te houden. Het belang van dit werk zal als gevolg van toekomstige uitdagingen op het gebied van verzilting, zeespiegelstijging en andere klimatologische effecten alleen maar toenemen. De kennis en kunde die daarbij door de waterschappen worden ingebracht worden zeer gewaardeerd. De voorgestelde wijziging in de bestuursamenstellingen van de waterschappen zal hierin geen verandering teweegbrengen.

Andere wijzigingen in dit voorstel

Behalve de wijzigingen ten aanzien van de geborgde zetels, wijzigt dit voorstel de betreffende reglementen van bestuur ook op andere punten. Zo is van de gelegenheid gebruik gemaakt om kennelijke verschrijvingen en onjuistheden in de reglementen te herstellen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een verkeerde spelling of om verwijzingen naar reeds vervallen provinciale regelingen. Deze omissies worden met dit voorstel hersteld.

Voorts is met het oog op de komst van de Omgevingswet voorgesorteerd op aanstaande wijzigingen in wet- en regelgeving. De wijzigingen die hieruit voortvloeien treden gelijktijdig in werking met de Omgevingswet. Inwerkingtreding is thans voorzien op 1 januari 2023. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om wettelijke bepalingen uit de Waterwet die dan zullen komen te vervallen. Ook zal op dat moment de Omgevingsverordening Zuid-Holland worden vervangen door de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Met dit voorstel wordt op deze wijzigingen geanticipeerd.

Op verzoek van Waterschap Hollandse Delta bevat dit voorstel een wijziging van artikel 21 van het reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta inzake de kostentoedeling van het wegenbeheer. Dit verzoek heeft het waterschap gedaan naar aanleiding van haar besluit van 10 maart 2021 om de verdeling van de wegenheffing aan te passen. Deze wijziging maakt het voor het waterschap mogelijk om in overeenstemming met haar besluit bepaalde belanghebbende categorieën buiten de heffingsplicht voor de wegenheffing te laten. Vanuit provinciaal oogpunt zijn geen bezwaren opgekomen die zich tegen medewerking aan het verzoek van het waterschap verzetten, omdat artikel 122a van de Waterschapswet daarvoor de nodige ruimte biedt.

Tot slot is in dit voorstel op verzoek van Hoogheemraadschap van Rijnland het waterstaatkundig beheer van het poldergebied van het voormalige marinevliegkamp Valkenburg geregeld. Een nieuw artikel 2c wordt in het reglement van bestuur van het hoogheemraadschap gevoegd, waarin het waterstaatkundig beheer van het gebied bij het hoogheemraadschap wordt ondergebracht. Uitgangspunt hierbij zijn de afspraken die het hoogheemraadschap met het Rijksvastgoedbedrijf, de huidige beheerder van het gebied, heeft gemaakt met het oog op de ontwikkeling van de nieuwbouwlocatie Valkenhorst. De overeenkomst die het hoogheemraadschap met het Rijksvastgoedbedrijf hierover heeft gesloten, wordt als bijlage bij het reglement van bestuur van het hoogheemraadschap gevoegd.

Proces

Het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021 vormde het startschot voor Gedeputeerde Staten om het bestuurlijk overleg overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet op te starten. Begin november 2021 hebben Gedeputeerde Staten de dagelijks besturen van de betrokken waterschappen geïnformeerd over het statenbesluit en hen uitgenodigd voor bestuurlijk overleg als bedoeld in artikel 3 van de Waterschapswet. Vooruitlopend op dit overleg zijn de waterschappen om een bestuurlijk standpunt gevraagd met betrekking tot het statenbesluit van 13 oktober 2021. Eenzelfde verzoek is gericht aan het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland met betrekking tot het Hoogheemraadschap van Rijnland en de colleges van gedeputeerde staten van Utrecht, Noord-Brabant en Gelderland in relatie tot Waterschap Rivierenland. Hierna volgt per waterschap een overzicht van de uitkomsten van dit bestuurlijk overleg, beginnend bij Waterschap Hollandse Delta.

Waterschap Hollandse Delta

Op 14 januari 2022 heeft op grond van artikel 3 van de Waterschapswet het bestuurlijk overleg over het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021 met het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Hollandse Delta plaatsgehad. In dit overleg kwam naar voren dat de verschillende fracties in het algemeen bestuur er wisselend in zitten. Het dagelijks bestuur gaf aan om die reden als doorgeefluik te fungeren. Daarna heeft het dagelijks bestuur van het waterschap op 20 januari 2022 een schriftelijke reactie op het statenbesluit geven, waarin nogmaals op de aanwezigheid van een rijk palet aan inzichten en argumenten in het algemeen bestuur is gewezen.

Hierna hebben Gedeputeerde Staten het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur opgesteld en overeenkomstig artikel 4 van de Waterschapswet ter inzage gelegd. Tegen dit besluit zijn zes zienswijzen ingediend.

Hoogheemraadschap van Delfland

Op 24 december 2021 heeft het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Delfland een schriftelijke reactie gegeven op het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021. Aangegeven werd dat de leden van het algemeen bestuur verschillende meningen zijn toegedaan over zowel het gevolgde proces alsmede de aangevoerde argumentatie, waarna de verschillende perspectieven zijn toegelicht. Het bestuurlijk overleg bedoeld in artikel 3 van de Waterschapswet heeft daarna op 11 februari 2022 plaatsgevonden. Na dit overleg hebben Gedeputeerde Staten het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur opgesteld en overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 van de Waterschapswet ter inzage gelegd. Tegen dit besluit zijn in totaal 22 zienswijzen ingediend.

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Op 21 december 2021 heeft het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard een schriftelijke reactie gegeven op het statenbesluit van 13 oktober 2021. In de brief is aandacht gevraagd voor een motie dat in het algemeen bestuur is aangenomen, waarin Gedeputeerde Staten is geadviseerd om de uitkomst van de behandeling van het initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van de Waterschapswet en de Kieswet in verband met het volledig democratiseren van de waterschapsbesturen af te wachten. Voorts plaatste het dagelijks bestuur zijn kanttekeningen bij de procedurele en inhoudelijke invulling van artikel 3 van de Waterschapswet. In het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap van 18 januari 2022 is hier dieper op ingegaan. Na dit overleg hebben Gedeputeerde Staten op grond van artikel 4 van de Waterschapswet het ontwerpbesluit opgesteld en ter inzage gelegd. Tegen dit besluit zijn zes zienswijzen ingediend.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Voor de wijziging van het reglement van bestuur van Hoogheemraadschap van Rijnland is medewerking vereist van de provincie Noord-Holland. Op 15 december 2021 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aangegeven van oordeel te zijn dat gronden aanwezig zijn om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum. Conform het bepaalde in artikel 6 van de Waterschapswet is door beide colleges van gedeputeerde staten een commissie ingesteld welke de voorbereiding van de reglementswijziging op zich heeft genomen.

Op 11 januari 2022 heeft het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap een schriftelijke reactie op het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021 ingestuurd. Het dagelijks bestuur gaf aan dat de standpunten van de fracties over het statenbesluit uiteen lopen. Om die reden is besloten niet één standpunt in te nemen maar de afzonderlijke fractiestandpunten als bijlagen bij de brief te voegen.

Het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap heeft op 18 februari 2022 plaatsgehad, waarbij nogmaals is aangegeven dat het dagelijks bestuur, onder verwijzing naar de verscheidenheid aan standpunten in het algemeen bestuur, geen eigenstandig standpunt zal innemen. Na dit overleg hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland mede namens de provincie Noord-Holland het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur opgesteld en ter inzage gelegd. Tegen dit ontwerpbesluit zijn zes zienswijzen ingediend.

Waterschap Rivierenland

Voor het reglement van bestuur van Waterschap Rivierenland geldt dat voor een wijziging van het reglement de medewerking nodig is van de provincies Noord-Brabant, Utrecht en Gelderland. De bevoegdheid tot wijziging van het reglement van bestuur berust op grond van artikel 27 van het Reglement voor Waterschap Rivierenland bij Provinciale Staten van Gelderland.

Op 22 december 2021 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant aangegeven in te kunnen stemmen met een aanpassing van het reglement. Eenzelfde boodschap werd op 15 februari 2022 ontvangen van Gedeputeerde Staten van Utrecht. Beide colleges hebben daarbij aangegeven dat het aan Gedeputeerde Staten van Gelderland wordt overgelaten om de voorbereiding van de reglementswijziging uit te voeren.

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben echter op 15 februari 2022 besloten om geen medewerking te verlenen aan een reglementswijziging. Hoewel Gedeputeerde Staten van Gelderland voor het afschaffen van de geborgde zetels zijn, stellen zij zich op het standpunt dat zolang de geborgde zetels nog bestaan, er recht moet worden gedaan aan de belangenverhoudingen zoals die ooit in het reglement van Waterschap Rivierenland zijn vastgelegd. Voorts zien zij geen meerwaarde in het verschuiven van één zetel van de categorie ongebouwd naar de categorie ingezetenen met als doel het democratischer maken van het algemeen bestuur. Het afschaffen van het stelsel van geborgde zetels heeft hun inziens een wezenlijker effect. Dit standpunt is op 6 april 2022 integraal overgenomen door Provinciale Staten van Gelderland, waardoor een reglementswijziging op dit moment niet haalbaar is.

In reactie op het statenbesluit van 13 oktober 2021 heeft het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland op 4 januari 2022 aangegeven dat tussen de fracties van het algemeen bestuur verschillende denkbeelden bestaan over de geborgde zetels. Daardoor is een reactie die unaniem wordt gedragen volgens het dagelijks bestuur niet te geven. In de brief is eveneens gewezen op het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels in de Tweede Kamer. Het dagelijks bestuur geeft in overweging om de uitkomst daarvan af te wachten.

Omdat de provincie Gelderland zijn medewerking aan een reglementswijziging heeft onthouden, is er geen vervolg gegeven aan het bestuurlijk overleg als bedoeld in artikel 3 en 4 van de Waterschapswet.

Terinzagelegging van ontwerpbesluiten

Overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van de Waterschapswet hebben Gedeputeerde Staten na het bestuurlijk overleg met de waterschappen de ontwerpbesluiten tot wijziging van het reglement van bestuur van de waterschappen Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Rijnland en Hoogheemraadschap van Delfland vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. De ontwerpbesluiten hebben van 22 maart 2022 tot en met 2 mei 2022 ter inzage gelegen.

Inhoud van de naar voren gebrachte zienswijzen

Tegen de ter inzage gelegde ontwerpbesluiten zijn in totaal 28 zienswijzen ingediend door burgers, belangenorganisaties en waterschapsbestuurders. De naar voren gebrachte zienswijzen zijn zowel procedureel als inhoudelijk van aard. De rode lijn in de ontvangen zienswijzen bestaat grosso modo uit de volgende argumenten:

- De (voorgenomen) besluitvorming voldoet zowel inhoudelijk als procedureel niet aan de wettelijke vereisten zoals opgenomen in onder andere de Waterschapswet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
- De waterschappen zijn vooraf niet betrokken bij de voorbereiding en de totstandkoming van het besluit om het aantal geborgde zetels te verlagen.
- Er wordt onterecht geen rekening gehouden met het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en De Groot strekkend tot het afschaffen van de geborgde zetels.
- Er is geen objectieve grond of provinciaal beleid die een verlaging van het aantal geborgde zetels rechtvaardigen.
- De provincie opereert onzorgvuldig en niet transparant gedurende de periode van inspraak.
- De verlaging van de geborgde zetels is gebaseerd op politieke overwegingen en heeft tot doel de macht in het waterschapsbestuur naar politieke partijen te verschuiven.
- De voorgestelde bestuurssamenstellingen is zonder een weging van belangen als bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet tot stand gekomen.
- De voorgenomen reglementswijziging leidt tot politisering van het waterschapsbestuur, hetgeen de besluitvorming binnen het waterschap zal bemoeilijken.
- De waterschappen functioneren goed in de huidige bestuurssamenstellingen en zijn prima in staat om uitdagingen adequaat het hoofd te bieden. Er is geen reden om in het waterschapsbestuur in te grijpen.

Gedeputeerde Staten hebben per waterschap de zienswijzen in een nota van antwoord samengevat en voorzien van een antwoord. Voor de meer gedetailleerde zienswijzen en de beantwoording daarvan wordt verwezen naar de nota's van antwoord opgenomen in bijlagen 5 t/m 8 bij dit voorstel.

Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen

Naar aanleiding van de zienswijzen is besloten om de onderbouwing met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels in de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen van besturen te verduidelijken en aan te vullen. De kern van de verduidelijking bestaat eruit dat het voorstel enkel ziet op de aanpassing van het aantal geborgde zetels en dat er geen aanleiding bestaat om aan de totale omvang van het algemeen bestuur van de waterschappen te tornen. De vrijvallende zetels worden hierbij overeenkomstig de wet toegewezen aan de categorie ingezetenen. Bovendien bestaat er geen aanleiding om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën te wijzigen. De wet schrijft voor dat iedere belanghebbende categorie in ieder geval vertegenwoordigd moet zijn in het algemeen bestuur. Daarmee is elke geborgde categorie minimaal verzekerd van één geborgde zetel. Omdat de geborgde categorie natuur in elke waterschap slechts één geborgde zetel toegewezen heeft gekregen, is deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing is gelaten. Provinciale Staten zijn van mening dat het meest passend is om de lasten van de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijk over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen, met als vertrekpunt de reeds in de reglementen vastgelegde onderlinge waardeverhoudingen.

Procedure

Voorafgaand aan de behandeling van dit voorstel worden belanghebbenden en de indieners van zienswijzen de mogelijkheid tot inspreken geboden tijdens de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Maatschappij en Middelen op 1 juni 2022. De plenaire behandeling van dit voorstel vindt naar verwachting plaats op 15 juni 2022.

Vervolgstappen na aangenomen voorstel

Indien dit voorstel wordt aangenomen, zullen de wijzigingsverordeningen voor de waterschappen Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Delfland, Waterschap Hollandse Delta en Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard middels publicatie in het Provinciaal Blad bekend worden gemaakt. Voor wat betreft de wijzigingsverordening met betrekking tot het reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland geldt dat de publicatie met de provincie Noord-Holland zal worden afgestemd. Voorts zullen Gedeputeerde Staten de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op grond van artikel 4, derde lid, van de Waterschapswet informeren over het door Provinciale Staten genomen besluit. Voor de wijziging van het reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland is op grond van artikel 5 van de Waterschapswet goedkeuring van de Minister vereist voor wat betreft dat deel van het besluit dat ziet op de wijziging van de taak en het gebied van het hoogheemraadschap als gevolg van de afspraken die het hoogheemraadschap met het Rijksvastgoedbedrijf daaromtrent heeft gemaakt. Het gaat hierbij om de overdracht van het waterstaatkundig beheer van het poldergebied van het voormalige marinevliegkamp Valkenburg door het Rijksvastgoedbedrijf aan het hoogheemraadschap. Gedeputeerde Staten zullen na besluitvorming door Provinciale Staten de Minister vragen om de wijziging van de taak en het beheersgebied van het hoogheemraadschap als gevolg van de overdracht van het waterstaatkundig beheer van het poldergebied goed te keuren.

Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 mei 2022, met het besluitnummer PZH-2022-806119678;

Gelet op de artikelen 2 en 6 van de Waterschapswet;

Besluiten:

1. Vast te stellen de Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022 (bijlage 1);
2. Vast te stellen de Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022 (bijlage 2);
3. Vast te stellen de Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022 (bijlage 3);
4. Vast te stellen de Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022 (bijlage 4);
5. Vast te stellen de Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022 (bijlage 5);
6. Vast te stellen de Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022 (bijlage 6);
7. Vast te stellen de Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022 (bijlage 7);
8. Vast te stellen de Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022 (bijlage 8).

Den Haag, 15 juni 2022

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

drs. B.S.M. Sepers

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Bijlage 1: Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022;
- Bijlage 2: Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022;
- Bijlage 2a: Bijlage bij de Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022;
- Bijlage 3: Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022;
- Bijlage 4: Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022;
- Bijlage 5: Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022;
- Bijlage 6: Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022;
- Bijlage 7: Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022;
- Bijlage 8: Nota van antwoord Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022;

AMENDEMENT

Nummer:

721

Wijziging reglementen van bestuur Zuid-Hollandse waterschappen
niet ten koste van categorie ongebouwd

Invullen door Statengriffier

Agendapunt : **2b**
Voordrachtnr. : **7462**
Onderwerp : **Wijziging reglementen van bestuur Zuid-Hollandse waterschappen**

Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 15 juli 2022 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt;

Besluiten:

1. Bij besluitpunt 1, art. 1 B. in de bijlage van het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

2. Bij besluitpunt 2, art. 1 B. in de bijlage van het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

3. Bij besluitpunt 3, art. 1 A. in de bijlage van het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vijf leden' vervangen door 'drie leden'.

4. Bij besluitpunt 4, art. 1 B. in de bijlage van het bij het voornoemde voorstel behorende ontwerpbesluit te wijzigen, zodat het komt te luiden als volgt:

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

Toelichting:

Op basis waarvan willen wij het aantal geborgde zetels verminderen met 2 en dit ten laste laten komen van bedrijven en niet de categorie ongebouwd?

- Democratisering de kwaliteit van de besluitvorming ten goede komt.
- De provincie Zuid-Holland de enige provincie is met waterschappen met 9 geborgde zetels, met uitzondering van het waterschap Limburg.
- Circa 50 procent (cijfer 2015, CBS) van de provincie Zuid-Holland is in gebruik als agrarisch gebied.
- Geborgde zetels van bedrijven en agrariërs vaak gezamenlijk optrekken.

Toine Beukering

Bijlage 1, behorende bij het besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met kenmerk [kenmerk]

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor het waterschap Hollandse Delta 2022

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 en van Utrecht van 19 mei 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het waterschap Hollandse Delta (Prov. Blad 2003, nr. 60), gewijzigd bij besluit van 14 december 2009, nummer 6125 (Prov. Blad 2010, nr. 7), gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 994), gewijzigd bij besluit van 14 oktober 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 7896) en gewijzigd bij besluit van 3 februari 2016 (Prov. Blad 2016, nr. 745)

Provinciale staten van Zuid-Holland;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 24 mei 2022, met kenmerk PZH-2022-806119678;

Gelet op artikel 2 van de Waterschapswet;

Overwegende dat provinciale staten op 13 oktober 2021 een initiatiefvoorstel hebben aangenomen met het voornemen om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen;

Overwegende dat voor een dergelijk besluit een wijziging van het reglement nodig is;

Overwegende dat het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap bij brief van 11 maart 2021 heeft verzocht om bij de eerstvolgende reglementswijziging een aanpassing door te voeren inzake de kostentoedeling wegenheffing;

Overwegende dat hieraan medewerking wordt verleend nu daartegen vanuit provinciaal oogpunt geen bezwaren bestaan;

Overwegende dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om verschrijvingen en onjuiste wetsverwijzingen in het reglement te herstellen;

Overwegende dat hierbij wordt voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet en dat de wijzigingen die daaruit voortvloeien pas in werking treden met inwerkingtreding van die wet;

Besluiten:

Artikel I

Het Reglement van bestuur voor het waterschap Hollandse Delta wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 3 wordt als gevolgd gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'doelmatigheidsredendoelmatigheidsredenen' vervangen door 'doelmatigheidsredenen'.

B.

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

C.

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

Onder vernummering van het tweede lid tot derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. Het algemeen bestuur kan in de verordening als bedoeld in artikel 122b van de Waterschapswet één of meer belanghebbende categorieën, bedoeld in artikel 122a van de Waterschapswet, vrijstellen van de heffingsplicht.

D.

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

In onderdeel a wordt 'artikel 5.5 van de Waterverordening Zuid-Holland' vervangen door 'artikel 6.36 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland'.

E.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'artikel 3.4, eerste lid van de Waterwet' vervangen door 'artikel 2.17, eerste lid, van de Omgevingswet'.

F.

Artikel 23 komt als volgt te luiden:

Artikel 23.

Het dagelijks bestuur zendt onverwijld aan gedeputeerde staten:

- a. ontwerpbesluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning voor een permanente wateronttrekkingsactiviteit in een grondwaterbeschermingsgebied, inhoudende het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening of het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, als bedoeld in artikel 7.93 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;
- b. besluiten tot vaststelling van een calamiteitenplan, als bedoeld in artikel 19.14 van de Omgevingswet;
- c. besluiten tot oprichting of deelneming in een rechtspersoon.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte in het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van onderdeel B, dat in werking treedt met ingang van 23 maart 2023 en de onderdelen E en F, die in werking treden met ingang van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

Den Haag, [datum]

Provinciale staten van Zuid-Holland,

griffier,

B.S.M. Schepers

voorzitter,

drs. J. Smit

Toelichting behorende bij het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 en van Utrecht van 19 mei 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het waterschap Hollandse Delta (Prov. Blad 2003, nr. 60), gewijzigd bij besluit van 14 december 2009, nummer 6125 (Prov. Blad 2010, nr. 7), gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 994), gewijzigd bij besluit van 14 oktober 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 7896) en gewijzigd bij besluit van 3 februari 2016 (Prov. Blad 2016, nr. 745)

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A.

Deze wijziging herstelt een kennelijke verschrijving.

B.

Op 13 oktober 2021 hebben provinciale staten het initiatiefvoorstel 'Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen' aangenomen. Dit voorstel omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Waterschap Hollandse Delta vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en een gewijzigde verdeling vast te stellen. Het voorstel behelst om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Dit betekent dat zowel de categorie ongebouwd als de categorie bedrijven van 4 naar 3 geborgde zetels gaan, en dat als gevolg daarvan de categorie ingezetenen van 21 naar 23 zetels gaat.

Door middel van deze reglementswijziging wordt uitvoering gegeven aan het statenbesluit van 13 oktober 2021. Dit besluit beoogt de invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten gelet op het grote belang dat deze categorie heeft bij de taakuitoefening van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is erin gelegen dat zij in staat moeten zijn te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever als het algemeen belang is aangeduid. In een drukbevolkte provincie als Zuid-Holland treedt dit algemeen belang, mede als gevolg van de verandering van klimaat en een toenemende inwonersaantal, steeds meer op de voorgrond, hetgeen een grotere zeggenschap in het waterschapsbestuur rechtvaardigt.

De huidige bestuurssamenstelling van het waterschap met een maximumaantal geborgde zetels dateert uit 2008. In dat jaar is het reglement aangepast als gevolg van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet op een aantal punten ingrijpend heeft gewijzigd. Deze wijzigingen hadden onder andere betrekking op een hernieuwde afbakening van de belanghebbende categorieën, het garanderen van een minimale vertegenwoordiging van de belanghebbende categorieën in het waterschapsbestuur en het bij wet reguleren van de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap.

Bij de vaststelling van het reglement in 2008 is de omvang van het algemeen bestuur op het maximum vastgesteld van 30 zetels, omdat het waterschap in verhouding tot andere waterschappen in Nederland tot de grotere waterschappen behoorde. Het aantal geborgde zetels is daarbij eveneens op het maximum gesteld, omdat de overweging was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels maximaal is.

Dit uitgangspunt wordt met deze reglementswijziging echter niet langer onderschreven, nu de voorkeur wordt gegeven aan maximale zeggenschap van de categorie ingezetenen welke via vrije democratische verkiezingen ingevuld dient te worden.

Deze reglementswijziging beoogt niet de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap te wijzigen. Een maximale omvang van het algemeen bestuur wordt wenselijk geacht in het licht van de uitdagingen die op de waterschappen afkomen, de toenemende complexiteit bij de uitoefening van de waterschapstaken en de schaal waarop de waterschappen deze taken dienen uit te oefenen. De omvang van het algemeen bestuur blijft aldus vastgesteld op het maximumaantal van 30 zetels. Dit maakt dat bij het verlagen van het aantal geborgde zetels van negen naar zeven, twee zetels vrijkomen voor de categorie ingezetenen, omdat de wet ervan uitgaat dat zetels die niet aan een geborgde categorie worden toegewezen ten gunste komen van de categorie ingezetenen.

Voor wat betreft de vermindering van de geborgde zetels komt de vraag op ten laste van welke geborgde categorie deze vermindering dient te komen. Hierbij dient op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet de aard en de omvang van het belang van elk van de geborgde categorieën (ongebouwd, bedrijven en natuur) bij de taakuitoefening van het waterschap betrokken te worden. Bij de geborgde categorieën wordt dit bepaald aan de hand van de economische waarde van de onroerende zaken die aan de verschillende categorieën toebehoren.

De Waterschapswet gaat er bovenal van uit dat iedere belanghebbende categorie in het algemeen bestuur wordt vertegenwoordigd. Dit houdt in dat iedere categorie daarmee verzekerd is van minimaal één zetel in het waterschapsbestuur. Omdat de geborgde categorie natuur slechts in het bezit is van één geborgde zetel, wordt deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing gelaten.

In het statenvoorstel tot wijziging van het reglement werd geen aanleiding gezien om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën zoals vastgesteld bij de reglementswijziging in 2008 te heroverwegen. Met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels is daarin om die reden opgenomen om de lasten hiervan gelijkelijk te verdelen over de geborgde categorieën ongebouwd en bedrijven. In het licht van de vastgestelde verhoudingen tussen deze geborgde categorieën werd dit als meest passend geacht.

Bij de behandeling van het statenvoorstel in de vergadering van Provinciale Staten van 15 juni 2022 is echter een amendement (nr. 721, Beukering - JA21) aangenomen dat ervoor zorgt dat de vermindering van het aantal geborgde zetels geheel ten laste van de categorie bedrijven komt. Dit betekent dat de categorie bedrijven met dit besluit er twee zetels op achteruit gaat ten gunste van de categorie ingezetenen. De categorie ongebouwd behoudt het huidige aantal geborgde zetels.

Artikel 9 wordt overeenkomstig het voorgaande aangepast. Voor een nadere motivering wordt verwezen naar het besluit van 13 oktober 2021 van provinciale staten van Zuid-Holland (nr. 7402).

C.

Op 10 maart 2021 heeft de Verenigde Vergadering van het waterschap het voorstel aangenomen om de kosten voor het wegenbeheer te verdelen over de categorieën 'ingezetenen' en 'gebouwd'. Dit voorstel heeft tot gevolg dat de eigenaren van ongebouwde terreinen en natuurterreinen niet langer een aparte aanslag voor het wegenbeheer zullen ontvangen. Het college van dijkgraaf en heemraden heeft de provincie gevraagd om bij de eerste reglementsaanpassing het voorstel van de Verenigde Vergadering van 10 maart 2021 mogelijk te maken.

Vanuit provinciaal oogpunt zijn er geen bezwaren om medewerking te verlenen aan dit verzoek, omdat de Waterschapswet het waterschap de mogelijkheid biedt om één of meer belanghebbende categorieën als bedoeld in artikel 122a van de Waterschapswet buiten de heffingsplicht voor de wegenheffing te laten. Dienovereenkomstig wordt in artikel 21 een nieuw tweede lid ingevoegd waarin is opgenomen dat het algemeen bestuur in de kostentoedelingsverordening voor de wegenheffing één of meer belanghebbende categorieën van de heffingsplicht kunnen vrijstellen.

D.

Deze wijziging herstelt een onjuiste juridische verwijzing naar de Waterverordening Zuid-Holland. De Waterverordening Zuid-Holland is met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Zuid-Holland per 1 april 2019 komen te vervallen.

E.

Deze wijziging betreft een aanpassing van een wettelijke verwijzing met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

F.

Deze wijziging betreft een herformulering van artikel 23 van het reglement met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dan zal ook de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als vervanger van de Omgevingsverordening Zuid-Holland, in werking treden. In deze wijziging zijn de juridische verwijzingen en de gehanteerde terminologie in lijn gebracht met het wettelijk kader zoals die onder de Omgevingswet komt te gelden.

Artikel II

Dit artikel bepaalt het moment van inwerkingtreding van dit besluit. Met uitzondering van de onderdelen E en F, gelden de wijzigingen in Artikel I met ingang van de dag na publicatie in het provinciaal blad. Voor onderdeel B, betreffende de wijziging van het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur, is bepaald dat deze in werking treedt op de dag van aftreden van het zittend algemeen bestuur van het waterschap als bedoeld in artikel C4 van de Kieswet. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de huidige samenstelling van het algemeen bestuur tot aanvang van de nieuwe bestuursperiode gecontinueerd kan worden. Voor de onderdelen E en F is bepaald dat de wijzigingen die daarin zijn opgenomen niet eerder effect hebben dan met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, thans voorzien per 1 januari 2023.

Bijlage 2, behorende bij het besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met [kenmerk]

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland 2022

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland en provinciale staten van Noord-Holland tot wijziging van het Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 en van Noord-Holland van 10 februari 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland (Prov. Blad van Zuid-Holland van 2003, nr. 13 en Prov. Blad van Noord-Holland van 2003, nr. 43,) gewijzigd bij besluit van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 3A) en gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 997)

Provinciale staten van Zuid-Holland en provinciale staten van Noord-Holland, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Zuid-Holland en gedeputeerde staten van Noord-Holland;

Gelet op de artikelen 2 en 6 van de Waterschapswet;

Overwegende dat provinciale staten van Zuid-Holland op 13 oktober 2021 een initiatiefvoorstel hebben aangenomen met het voornemen om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen;

Overwegende dat voor een dergelijk besluit een wijziging van het reglement nodig is;

Overwegende dat gedeputeerde staten van Zuid-Holland en gedeputeerde staten van Noord-Holland op grond van artikel 6 van de Waterschapswet een gemeenschappelijke commissie hebben ingesteld om de voorgenomen reglementswijziging voor te bereiden;

Overwegende dat het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland op 9 december 2021 aan provinciale staten van Zuid-Holland heeft verzocht een herpolderingsbesluit te nemen voor het poldergebied Voormalig vliegveld Valkenburg in verband met de realisatie van nieuwbouwlocatie Valkenhorst, zodat het hoogheemraadschap het waterbeheer weer kan voeren in het gebied;

Overwegende dat de bevoegdheid tot reglementering van de taak en het gebied van een waterschap op grond van artikel 2 van de Waterschapswet geschiedt bij provinciale verordening en dat als gevolg daarvan het verzoek van het hoogheemraadschap bij deze wijzigingsprocedure is betrokken;

Overwegende dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om verschrijvingen en onjuiste wetsverwijzingen te herstellen;

Overwegende dat hierbij wordt voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet en dat de wijzigingen die daaruit voortvloeien pas in werking treden met inwerkingtreding van die wet;

Besluiten:

Artikel I

Het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland wordt als volgt gewijzigd:

A.

Na artikel 2b wordt een artikel 2c ingevoegd, luidende:

Het waterstaatkundig beheer van het poldergebied van het voormalig marinevliegkamp Valkenburg, zoals aangeduid op de kaart in bijlage 2 bij de op 21 november 2021 gesloten overeenkomst met de titel 'Overeenkomst Rijksvastgoedbedrijf en hoogheemraadschap van Rijnland aangaande de ontwikkeling en de waterstructuur in de woonwijk Valkenhorst', als bedoeld in de bijlage behorende bij dit artikel, gaat over van het Rijksvastgoedbedrijf naar het Hoogheemraadschap van Rijnland.

B.

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

C.

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'artikel 4.2 van de Waterverordening Rijnland' vervangen door 'artikel 6.39 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland en artikel 6.82 van de Omgevingsverordening NH2020'.
- b. In onderdeel b wordt 'artikel 5.3 van de Waterverordening Rijnland' vervangen door 'artikel 6.36 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland'.

D.

Een bijlage wordt toegevoegd met het opschrift 'Bijlage I behorende bij artikel 2c: Overeenkomst Rijksvastgoedbedrijf en hoogheemraadschap van Rijnland aangaande de ontwikkeling en de waterstructuur in de woonwijk Valkenhorst'.

E.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'artikel 3.4, eerste lid van de Waterwet' vervangen door 'artikel 2.17, eerste lid, van de Omgevingswet'.

F.

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

Het zinsdeel 'artikel 3.12 van de Waterwet' wordt vervangen door 'de artikelen 2.33 en 2.36, eerste lid, van de Omgevingswet'.

G.

Artikel 23 komt als volgt te luiden:

Artikel 23

Het dagelijks bestuur zendt onverwijld aan gedeputeerde staten:

- a. ontwerpbesluiten tot vaststelling van een peilbesluit, als bedoeld in artikel 7.5 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en artikel 6.91 van de Omgevingsverordening NH2022.
- b. ontwerpbesluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning voor een permanente wateronttrekkingsactiviteit in een grondwaterbeschermingsgebied, inhoudende het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening of het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, als bedoeld in artikel 7.93 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;
- c. besluiten tot vaststelling van een calamiteitenplan, als bedoeld in artikel 19.14 van de Omgevingswet;
- d. besluiten tot oprichting of deelneming in een rechtspersoon.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte in het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van onderdeel B, dat in werking treedt met ingang van 23 maart 2023 en de onderdelen E, F en G, die in werking treden met ingang van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

Den Haag, [datum]

Provinciale staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

B.S.M. Schepers

drs. J. Smit

Haarlem, [datum]

Provinciale staten van Noord-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

Bijlage behorende bij artikel 2c: Overeenkomst Rijksvastgoedbedrijf en hoogheemraadschap van Rijnland aangaande de ontwikkeling en de waterstructuur in de woonwijk Valkenhorst

Toelichting behorende bij het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland en provinciale staten van Noord-Holland tot wijziging van het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 en van Noord-Holland van 10 februari 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland (Prov. Blad van Zuid-Holland van 2003, nr. 13 en Prov. Blad van Noord-Holland van 2003, nr. 43,) gewijzigd bij besluit van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 3A) en gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 997)

Artikelsgewijs

Artikel I

A.

Op 9 december 2021 heeft het college van dijkgraaf en hoogheemraden provinciale staten van Zuid-Holland verzocht om een zogenaamd herpolderingsbesluit te nemen voor het poldergebied van het voormalige marinevliegveld Valkenburg. Dit gebied is op 25 september 1961 door de provincie aan de taakstelling en het gezag van het waterschapsbestuur onttrokken, omdat het hier een militair vliegveld betrof dat verboden terrein was voor onbevoegden. Het feitelijk beheer berust sinds de sluiting van het militair vliegveld in 2006 bij het Rijksvastgoedbedrijf. Het Rijksvastgoedbedrijf en het hoogheemraadschap zijn sinds 2017 met elkaar in gesprek geweest over overname van het waterbeheer in verband met de ontwikkeling van de nieuwbouwlocatie Valkenhorst. De gemaakte afspraken zijn neergelegd in de 'Overeenkomst Rijksvastgoedbedrijf en hoogheemraadschap van Rijnland aangaande de ontwikkeling en de waterstructuur in de woonwijk Valkenhorst', welke in Bijlage I behorende bij het nieuwe artikel 2a wordt opgenomen.

Artikel 2 van de Waterschapswet bepaalt dat reglementering van de taak en het gebied van waterschappen geschiedt bij reglement. Artikel 5a van de Waterschapswet beschrijft het proces als waterstaatswerken in beheer overgaan naar het waterschap. Bij of krachtens reglement worden waterstaatswerken aangewezen die in beheer overgaan naar het waterschap en wordt de datum daarvoor bepaald. De oude en nieuwe beheerder gaan over tot levering en aanvaarding van de onroerende goederen en stellen gezamenlijk vast of een verrekening nodig is en tot welk bedrag. In de praktijk wordt er meestal een overeenkomst gesloten tussen de oude en de nieuwe beheerder, waarin de waterstaatswerken worden geïdentificeerd en waarin de afspraken worden vastgelegd over de overdracht.

In dit geval zijn in de overeenkomst geen waterstaatswerken aangewezen, omdat het poldergebied van het voormalige marinevliegveld Valkenburg waterstaatkundig opnieuw zal worden ingericht en er nieuwe waterstaatswerken zullen worden gerealiseerd. Daarom wordt in deze wijziging onder verwijzing naar de overeenkomst volstaan met de bepaling dat het poldergebied, zoals aangeduid op de kaart in bijlage 2 bij de overeenkomst, in beheer van het Rijksvastgoedbedrijf overgaat naar het hoogheemraadschap.

B.

Op 13 oktober 2021 hebben provinciale staten van Zuid-Holland het initiatiefvoorstel 'Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen' aangenomen. Dit voorstel omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Rijnland vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en een gewijzigde verdeling vast te stellen.

Het voorstel houdt in dat het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel wordt verlaagd. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Dit betekent dat zowel de categorie ongebouwd als de categorie bedrijven van 4 naar 3 geborgde zetels gaan, en dat als gevolg daarvan de categorie ingezetenen van 21 naar 23 zetels gaat.

Door middel van deze reglementswijziging wordt, met medewerking van het provinciebestuur van Noord-Holland, uitvoering gegeven aan het Zuid-Hollandse statenbesluit van 13 oktober 2021. Dit besluit beoogt de invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten gelet op het grote belang dat deze categorie heeft bij de taakuitoefening van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is erin gelegen dat zij in staat moeten zijn te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever als het algemeen belang is aangeduid. In een drukbevolkte provincie als Zuid-Holland treedt dit algemeen belang, mede als gevolg van de verandering van klimaat en een toenemende inwonersaantal, steeds meer op de voorgrond, hetgeen een grotere zeggenschap in het waterschapsbestuur rechtvaardigt.

De huidige bestuursamenstelling van het hoogheemraadschap met een maximaal aantal geborgde zetels dateert uit 2008. In dat jaar is het reglement aangepast als gevolg van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, 208), die de Waterschapswet op een aantal punten ingrijpend heeft gewijzigd. Deze wijzigingen hadden onder andere betrekking op een hernieuwde afbakening van de belanghebbende categorieën, het garanderen van een minimale vertegenwoordiging van de belanghebbende categorieën in het waterschapsbestuur en het bij wet reguleren van de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap.

Bij de vaststelling van het reglement in 2008 is de omvang van het algemeen bestuur op het maximum vastgesteld van 30 zetels, omdat het hoogheemraadschap in verhouding tot andere waterschappen in Nederland tot de grotere waterschappen behoorde. Het aantal geborgde zetels is daarbij eveneens op het maximum gesteld, omdat de overweging was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels maximaal is. Dit uitgangspunt wordt met deze reglementswijziging echter niet langer onderschreven, nu de voorkeur wordt gegeven aan maximale zeggenschap van de categorie ingezetenen welke via vrije democratische verkiezingen ingevuld dient te worden.

Deze reglementswijziging beoogt niet de omvang van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap te wijzigen. Een maximale omvang van het algemeen bestuur wordt wenselijk geacht in het licht van de uitdagingen die op de waterschappen afkomen, de toenemende complexiteit bij de uitoefening van de waterschapstaken en de schaal waarop de waterschappen deze taken dienen uit te oefenen. De omvang van het algemeen bestuur blijft aldus vastgesteld op het maximaal aantal van 30 zetels. Dit maakt dat bij het verlagen van het aantal geborgde zetels van negen naar zeven, twee zetels vrijkomen voor de categorie ingezetenen, omdat de wet ervan uitgaat dat zetels die niet aan een geborgde categorie worden toegewezen ten gunste komen van de categorie ingezetenen.

Voor wat betreft de vermindering van de geborgde zetels komt de vraag op ten laste van welke geborgde categorie deze vermindering dient te komen. Hierbij dient op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet de aard en de omvang van het belang van elk van de geborgde categorieën (ongebouwd, bedrijven en natuur) bij de taakuitoefening van het waterschap betrokken te worden. Bij de geborgde categorieën wordt dit bepaald aan de hand van de economische waarde van de onroerende zaken die aan de verschillende categorieën toebehoren.

De Waterschapswet gaat er bovenal van uit dat iedere belanghebbende categorie in het algemeen bestuur wordt vertegenwoordigd. Dit houdt in dat iedere categorie daarmee verzekerd is van minimaal één zetel in het waterschapsbestuur. Omdat de geborgde categorie natuur slechts in het bezit is van één geborgde zetel, wordt deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing gelaten.

In het statenvoorstel tot wijziging van het reglement werd geen aanleiding gezien om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën zoals vastgesteld bij de reglementswijziging in 2008 te heroverwegen. Met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels is daarin om die reden opgenomen om de lasten hiervan gelijkelijk te verdelen over de geborgde categorieën ongebouwd en bedrijven. In het licht van de vastgestelde verhoudingen tussen deze geborgde categorieën werd dit als meest passend geacht.

Bij de behandeling van het statenvoorstel in de vergadering van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 15 juni 2022 is echter een amendement (nr. 721, Beukering - JA21) aangenomen dat ervoor zorgt dat de vermindering van het aantal geborgde zetels geheel ten laste van de categorie bedrijven komt. Dit betekent dat de categorie bedrijven met dit besluit er twee zetels op achteruit gaat ten gunste van de categorie ingezetenen. De categorie ongebouwd behoudt het huidige aantal geborgde zetels.

Artikel 9 wordt overeenkomstig het voorgaande aangepast. Voor een nadere motivering wordt verwezen naar het besluit van 13 oktober 2021 van provinciale staten van Zuid-Holland (nr. 7402).

C.

Deze wijziging herstelt een onjuiste juridische verwijzing naar de Waterverordening Rijnland. De Waterverordening Rijnland is, voor wat betreft het Zuid-Hollandse deel, met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Zuid-Holland per 1 april 2019 komen te vervallen. De Noord-Hollandse deel van de Waterverordening Rijnland is met ingang van 17 november 2020 komen te vervallen. Sindsdien geldt voor dat deel de Omgevingsverordening NH2020.

D.

Zie toelichting onder B. De bijlage in deze wijziging wordt om dezelfde reden toegevoegd.

E.

Deze wijziging betreft een aanpassing van een wettelijke verwijzing met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

F.

Deze wijziging betreft een aanpassing van een wettelijke verwijzing met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

G.

Deze wijziging betreft een herformulering van artikel 23 van het reglement met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dan zal ook de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als vervanger van de Omgevingsverordening Zuid-Holland, in werking treden. In Noord-Holland zal met inwerkingtreding van de Omgevingswet de Omgevingsverordening NH2022 van kracht worden en in de plaats treden van de Omgevingsverordening NH2020. In deze wijziging zijn de juridische verwijzingen en de gehanteerde terminologie in lijn gebracht met het wettelijk kader zoals die onder de Omgevingswet komt te gelden.

Artikel II

Dit artikel bepaalt het moment van inwerkingtreding van de wijzigingen in dit besluit. Met uitzondering van de onderdelen B, E, F en G, gelden de wijzigingen in Artikel I met ingang van de dag na publicatie in het provinciaal blad. Voor onderdeel B, betreffende de wijziging van het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur, is bepaald dat deze in werking treedt op de dag van aftreden van het zittend algemeen bestuur van het waterschap als bedoeld in artikel C4 van de Kieswet. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de huidige samenstelling van het algemeen bestuur tot aanvang van de nieuwe bestuursperiode gecontinueerd kan worden. Voor de onderdelen E, F, en G is bepaald dat de wijzigingen die daarin zijn opgenomen niet eerder effect hebben dan met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, thans voorzien op 1 januari 2023.

Overeenkomst Rijksvastgoedbedrijf en hoogheemraadschap van Rijnland aangaande de ontwikkeling en de waterstructuur in de woonwijk Valkenhorst

De ondergetekenden:

De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, namens deze de projectdirecteur Valkenburg van het Rijksvastgoedbedrijf, M.G. van Berkel, hierna te noemen; "het Rijksvastgoedbedrijf";

het hoogheemraadschap van Rijnland, gevestigd te Leiden, te dezen op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door hoogheemraad Th. Fierens, daartoe gemachtigd door de dijkgraaf en uitvoering gevend aan het besluit van dijkgraaf en hoogheemraden d.d. 26 oktober 2021, hierna verder te noemen "het hoogheemraadschap",

of, indien zowel het hoogheemraadschap als het Rijksvastgoedbedrijf elk onafhankelijk dan wel allen gezamenlijk worden bedoeld, "partijen";

Overwegende dat

- het voormalige marinevliegkamp Valkenburg door Defensie in beheer is overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf en dat het Rijk bevoegd gezag is voor de waterkwantiteit;
- het Rijksvastgoedbedrijf voor de optimale (her)ontwikkeling van het voormalig Vliegveld Valkenburg (groot 308,3 ha) het gebied wil terugbrengen in waterschapsverband
- in april 2020 het Rijksvastgoedbedrijf het Stedenbouwkundig Raamwerk voor Deelgebied 1 voor de nieuwbouwontwikkeling Nieuw Valkenburg (hierna te noemen: Valkenhorst) heeft opgesteld en dat is vastgesteld door de gemeenteraad van Katwijk;
- dit Stedenbouwkundig Raamwerk de basis legt onder deze grote ontwikkeling en dit juridisch-planologisch wordt vastgelegd door de gemeente Katwijk in het bestemmingsplan Valkenhorst;
- op basis van het Stedenbouwkundig Raamwerk, gesprekken zijn gevoerd tussen het Rijksvastgoedbedrijf en het hoogheemraadschap over de inrichting van het watersysteem en de hoeveelheid bergend vermogen die noodzakelijk is in Valkenhorst;
- in de toekomst aanvullende bestuurlijke afspraken gemaakt dienen te worden over beheer en onderhoud.

In deze overeenkomst worden de bestuurlijke afspraken tussen het Rijksvastgoedbedrijf en het hoogheemraadschap vastgelegd.

Artikel 1 Bestuurlijke afspraken

Partijen zijn overeengekomen:

1. dat het watersysteem, conform het Stedenbouwkundig Raamwerk Deelgebied 1 respectievelijk het nog onherroepelijk te worden bestemmingsplan Valkenhorst, door en op kosten van het Rijksvastgoedbedrijf, op boezemniveau wordt aangelegd, waarmee een robuust en klimaatbestendig watersysteem voor Valkenhorst ontstaat;
2. dat de waterstructuur wordt gerealiseerd door en op kosten van het Rijksvastgoedbedrijf (of door ontwikkelaars in de deelgebieden), zoals dat past binnen de voorziene projectontwikkeling;

3. dat op basis van de huidige plannen (zie lid 6) in het gebied 26,5 ha nieuw te graven oppervlaktewater wordt gerealiseerd onder verantwoordelijkheid van het Rijksvastgoedbedrijf, een en ander conform de eisen vanuit de Keur, het vigerend beleid van het hoogheemraadschap en de maatwerkafpraak tussen partijen;
4. dat het hoogheemraadschap de komende jaren de mogelijke effecten van de ophoging naar boezemniveau monitort. Indien er door de ophoging naar boezemniveau, naar het oordeel van het bestuur van het hoogheemraadschap, waterstaatkundige aanpassingen/voorzieningen nodig zijn om er voor te zorgen dat omliggende gebieden blijven voldoen aan de door de provincie vastgestelde normen, dan is het hoogheemraadschap verantwoordelijk die te realiseren en te financieren;
5. dat deze afspraken inclusief het proces omtrent vergunningaanvraag, vergunningverlening en de daarbij behorende Bergings-Rekening Courant worden vastgelegd in deze overeenkomst tussen partijen. Deze overeenkomst is nodig voor de provinciale procedure om het gehele plangebied in één keer (voorafgaand aan de wijkontwikkeling) in waterschapsverband te brengen, waarmee het hoogheemraadschap wordt aangewezen als regionale waterbeheerder;
6. dat het bestemmingsplan Valkenhorst, opgesteld door de gemeente Katwijk, op basis van het Stedenbouwkundig Raamwerk geldt als juridisch-planologisch kader. Het plan is getoetst met hulp van een hydraulische doorrekening van het watersysteem, die is gemaakt door de gemeente Katwijk, het Rijksvastgoedbedrijf en het hoogheemraadschap gezamenlijk (Rapportage Wareco, Resultaten hydraulisch model watersysteem Valkenburg Katwijk, 2 oktober 2020 Wareco (202616_R_MBO1_0515)). Deze documenten vormen tezamen de uitgangspunten voor deze overeenkomst;
7. dat de uitgangspunten bestuurlijk worden bekrachtigd in deze overeenkomst (conform het verslag van het bestuurlijk overleg d.d. 29/04/2021, zie bijlage 1), als basis voor de provincie Zuid-Holland om een besluit tot overdracht van het formele waterbeheer op te baseren (zie lid 9 en 11);
8. dat deze overeenkomst betrekking heeft op alle grond in eigendom van de Staat der Nederlanden binnen het plangebied, totaal circa 308,3 hectare groot. De polder van het voormalig marinevliegkampgebied, die in waterschapsverband moet worden gebracht, in totaal 293 hectare groot, ligt binnen dit plangebied. Waterstaatkundig omvat het plangebied ook een deel van de Ruijgenlaansepolder en een deel van de boezem. Het plangebied ligt in twee gemeenten. Hiervan ligt ca 246,9 hectare binnen de grenzen van de gemeente Katwijk, de resterende ca 61,4 ha ligt binnen de grenzen van de gemeente Wassenaar;
9. dat de afspraken zoals vastgelegd in deze overeenkomst ondersteunend zijn aan het verzoek gericht aan provincie Zuid-Holland voor het overdragen van het bevoegd gezag voor het waterbeheer van het Rijksvastgoedbedrijf aan het Hoogheemraadschap;
10. dat aanvullingen of wijzigingen in deze overeenkomst worden vormgegeven in een allonge, die alleen met wederzijdse instemming van partijen tot stand kan komen;
11. dat na vaststelling van de overeenkomst, het hoogheemraadschap de Provincie Zuid-Holland zal verzoeken het gebied in waterschapsverband te brengen en daarmee het formele waterbeheer toe te wijzen aan het hoogheemraadschap. In het verzoek zal ook de datum worden opgenomen waarop op grond van artikel 5a van de Waterschapswet het gebied en de zich daarin bevindende waterstaatswerken bij het hoogheemraadschap in beheer komen.

Artikel 2 Het nieuwe watersysteem

1. Het watersysteem in Valkenhorst, dat op boezemniveau wordt aangelegd, moet worden ingericht conform de Keur en de beleidsregels van het hoogheemraadschap. Dit is de wettelijke basis van het watersysteem in het beheergebied van het hoogheemraadschap. De Keur en de beleidsregels vereisen compensatie voor nieuw aan te brengen verharding. Hiervoor is de zogenoemde 15%-regel van toepassing, waarbij er wordt uitgegaan van een robuust basiswatersysteem. Het hoogheemraadschap toetst de definitieve plannen in het kader van een keurvergunning, waarbij voldaan moet worden aan zowel de keur als de beleidsregels. Het watersysteem wordt gerealiseerd, conform de gemaakte afspraken, het Stedenbouwkundig Raamwerk en het bestemmingsplan, door en op kosten van het Rijksvastgoedbedrijf (of zijn rechtsopvolger) als zijnde de initiatiefnemer en grondeigenaar van Valkenhorst.

2. Indien er door de ophoging naar boezemniveau waterstaatkundige aanpassingen/voorzieningen nodig zijn om er voor te zorgen dat omliggende gebieden blijven voldoen aan de normen voor wateroverlast zoals die worden vastgelegd in de Provinciale omgevingsverordening, dan is het hoogheemraadschap verantwoordelijk die te realiseren en te betalen, een en ander naar het oordeel van het bestuur van het hoogheemraadschap.
3. Zodra deelgebieden op het definitieve (boezem)peil worden gebracht gaan de standaard keurregels van Rijnland gelden. Voor die plangebieden die nog niet op het definitieve waterpeil functioneren zijn navolgende afspraken gemaakt: er worden door het Rijksvastgoedbedrijf meldingen gedaan bij (grootschalige) veranderingen van het watersysteem die niet passen binnen de kaders van deze overeenkomst en/of de nog te verlenen vergunning(en); bij het doen van meldingen zijn geen leges verschuldigd.
4. Iedere partij draagt zijn eigen proces-, onderzoeks- en begeleidingskosten voor de overdracht van het plangebied.
5. Indien er op verzoek van het hoogheemraadschap, en mede door wateraanvoer vanuit Lentevreugd, bijzondere waterstaatkundige voorzieningen nodig zijn, die verder gaan dan de gebruikelijke waterstaatkundige inrichtingseisen die het hoogheemraadschap hanteert volgens geldend beleid en regelgeving, dan worden die gefinancierd door het hoogheemraadschap (of derden niet zijnde het Rijksvastgoedbedrijf) onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van het hoogheemraadschap.

Artikel 3 Procedure van vergunningaanvraag en verlening

1. Na besluitvorming door de provincie kan de watervergunning worden aangevraagd en verleend, aangevuld met een overeenkomst voor een Bergings-Rekening-Courant, zodat de benodigde waterberging gerealiseerd kan worden door het Rijksvastgoedbedrijf samen met de projectontwikkelaars van de diverse ontwikkelvelden.
2. Verder is overeengekomen dat, zolang het formele beheer van de polder van het voormalige vliegveld nog niet door het hoogheemraadschap is overgenomen, het Rijksvastgoedbedrijf de vrijheid heeft om in de ontwikkelfase wijzigingen in dit polderwatersysteem aan te brengen ter voorbereiding op de definitieve hoofdstructuur. Het hoogheemraadschap wordt daarover proactief geïnformeerd en om advies gevraagd. De afspraken en de onderliggende uitgangspunten, zoals vastgelegd in deze overeenkomst en in het bestemmingsplan zijn wel steeds de basis voor het watersysteem. Het Rijksvastgoedbedrijf blijft in deze periode verantwoordelijk voor het waterbeheer en daarmee voor het voorkomen van wateroverlast.
3. Nadat de polder in waterschapsverband is gebracht heeft het hoogheemraadschap het toezicht op het waterbeheer, waaronder het waarborgen van de water aan- en afvoer en het voorkomen van wateroverlast, ook tijdens de werkzaamheden. Partijen zoeken hierin de samenwerking, gericht op een optimaal eindresultaat en met het oog op een efficiënte en verantwoorde uitvoering.
4. Tevens is het hoogheemraadschap na de overdracht van het waterbeheer vanuit zijn taak verantwoordelijk voor het voorbereiden en vaststellen van het peilbesluit, waarin het gefaseerd invoeren van het nieuwe peil (het boezempeil) wordt geformaliseerd. Eventuele kosten hiervoor zijn voor rekening van het hoogheemraadschap.
5. Het Rijksvastgoedbedrijf vraagt (eventueel gefaseerd) de vergunning aan voor het realiseren van het definitieve hoofdwaterstelsel en de compenserende waterberging. De vergunning wordt aangevraagd over alle onderdelen/ werkzaamheden die conform de kaders van het hoogheemraadschap vergunningplichtig zijn en, na toetsing, verleend gericht op de eindsituatie. De basis voor deze eindsituatie is gelegd in het bestemmingsplan en in de gemaakte afspraken over inrichting, boezempeil en watercompensatie, voor zover nu te overzien en te bepalen (relatief op hoofdlijnen). De vergunningaanvraag kan worden voorbereid tijdens de lopende procedure bij de provincie.
6. In de vergunning worden de compensatie-afspraken voor waterberging door het Rijksvastgoedbedrijf en eventuele andere afspraken formeel vastgelegd en bekrachtigd. Zo nodig worden deze afspraken op dat moment geactualiseerd op basis van de actuele beleidskaders en eventuele nieuwe informatie. Tevens worden er in de vergunning afspraken gemaakt over de fasering van de werkzaamheden. Het Rijksvastgoedbedrijf overlegt daarvoor een globale planning van de werkzaamheden.
7. Gekoppeld aan de vergunning zal een overeenkomst worden gesloten over een Bergings-Rekening-Courant (hierna: BRC). Deze BRC zal ook halfjaarlijks of jaarlijks worden getoetst, afhankelijk van de snelheid waarmee het gebied wordt bebouwd.

8. Op basis van deze BRC kan het Rijksvastgoedbedrijf nadere afspraken maken met de projectontwikkelaars, over welk deel van de waterberging ten laste komt van de deelprojecten/ontwikkelvelden en welk deel het Rijksvastgoedbedrijf voor zijn rekening neemt door middel van het inzetten van het saldo op de BRC. Daarbij wordt het bestemmingsplan in acht genomen. Het totale saldo op de BRC mag niet negatief zijn en tijdelijke bergingstekorten kunnen worden vergund.
9. In de BRC worden afspraken vastgelegd tussen Rijksvastgoedbedrijf en het hoogheemraadschap over de ontwikkelvelden: hoe worden de oppervlakten onderling verrekend en hoe worden de ontwikkelaar van de wijken/ontwikkelvelden gestimuleerd, en gecontroleerd, op het aanleggen van voldoende of eventueel meer bergend oppervlak, dit ten dienste van het gehele gebied. Uitgangspunt daarbij is dat meer waterberging in de bebouwde omgeving maakt dat er minder water in de omgeving hoeft te worden gecompenseerd.
10. Projectontwikkelaars vragen op basis van deze afspraken zelf vergunning aan bij het hoogheemraadschap voor hun deelproject, zowel over de waterberging als ook over andere vergunningplichtige onderdelen van hun (deel)project. Het Rijksvastgoedbedrijf geeft dan akkoord aan het hoogheemraadschap over welk deel van de compensatie van de BRC kan worden afgeschreven. Afspraken over het realiseren van alternatieve waterberging (max. 20% van het totaal aan compensatie) worden altijd gemaakt tussen het hoogheemraadschap en deze projectontwikkelaars op basis van concrete plannen en voorstellen en worden meegenomen in de vergunningaanvraag.
11. Naar verwachting zijn er in de toekomst nog aanvullende detail afspraken (meer SMART geformuleerd en passend bij de beoogde doelen en noodzakelijke procedures) nodig aangaande artikelen 4 en 5. Gedurende de looptijd van deze overeenkomst kunnen deze, indien gewenst door (één van) beide partijen en met akkoord van beide partijen, worden toegevoegd aan deze overeenkomst in de allonge.

Artikel 4 Afspraken over hoeveelheden en locaties voor de waterberging

1. Ten behoeve van een duurzame en toekomstbestendige waterhuishouding wordt in het plangebied en de directe omgeving 26,5 hectare nieuw oppervlaktewater aangelegd. Hiermee wordt een robuust basissysteem gerealiseerd en wordt invulling gegeven aan de eisen conform de Keur waarbij de extra verharding die in het gebied wordt aangebracht, gecompenseerd moet worden.
2. Deze hectares worden als volgt onderbouwd:
 - een basis watersysteem van 2,5% over het gehele voormalige vliegveldgebied, groot 7,7 hectare (308,3 hectare x 2,5%) aan nieuw te realiseren oppervlaktewater; bij het bepalen van de 2,5% oppervlaktewater is uitgegaan van vergelijkbare boezemgebieden elders in het gebied van het hoogheemraadschap;
 - de standaard compensatieregeling van 15% over nieuw aan de brengen verharding (wegen, daken en verhard oppervlakte in de tuinen), zijnde 18,8 hectare aan nieuw te realiseren oppervlaktewater, berekend op basis van de 125 hectare verharding in de huidige inrichtingsplannen (125 hectare x 15%);
 - open staat nog de mogelijkheid om met alternatieve vormen van waterberging de compensatie van 18,8 hectare te verlagen tot 14,7 hectare, aangezien Rijnlands keur de mogelijkheid biedt één vijfde (20%) van deze compensatie in de vorm van alternatieve waterberging aan te leggen.

De waterberging wordt als volgt in de verschillende gebieden gerealiseerd:

 - In het plangebied gelegen in de gemeente Katwijk (de 246,9 ha) wordt 15,9 hectare nieuw oppervlaktewater gerealiseerd;
 - In de het plangebied gelegen in gemeente Wassenaar (de 61,4 hectare Groene zone) wordt 1,5 hectare nieuw oppervlaktewater gerealiseerd;
 - Conform de Beleidsregels bij de Keur van het hoogheemraadschap (Beleidsregel 11.4, artikel 2d) mag het overige deel van de open water opgave, groot 9,1 hectare (= 26,5 - 15,9 - 1,5), buiten het plangebied op boezempeil gecompenseerd worden, maar binnen een straal van 5 kilometer en zodanig dat geen ontoelaatbare peilstijging, en daarmee overlast in de omgeving wordt veroorzaakt (dit sluit niet uit dat enige peilstijging of grondwaterstijging kan optreden) (zie lid 5 voor concretisering).

Voor bestaand open water op boezempeil (1,1 hectare in de Wassenaarse Watering en 2,6 hectare in de Groene zone) geldt dat dempen alleen is toegestaan middels het aanvragen van een reguliere Keurvergunning. Water wat wordt gedempt moet 1 op 1 worden gecompenseerd, voor elk te dempen 1m² water dient vooraf 1m² open water te zijn gerealiseerd.

3. In samenwerking tussen de gemeente Katwijk, het hoogheemraadschap en het Rijksvastgoedbedrijf zijn berekeningen uitgevoerd naar de effecten van Valkenhorst en het nieuwe watersysteem in de wijk op de directe omgeving. Daarbij is gekeken naar het effect van de bebouwing (extra verharding), het verhoogde boezempeil en het realiseren van de compensatie op de omliggende watergangen, de waterkeringen en de waterhuishouding op maaiveldniveau. De conclusie van deze berekeningen¹, waarin de huidige situatie is vergeleken met meerdere varianten in de toekomstige situatie, is dat in periodes van forse neerslag de afvoer van water via de Grote watering en Zijlwatering toeneemt. De afvoercapaciteit van deze watergangen is beperkt, waardoor tijdens een piekbui opstuwung kan ontstaan tot wel 20-30 cm. Dit kan leiden tot peilstijging in diverse omliggende watergangen en, als gevolg hiervan, een natter maaiveld op enkele laaggelegen percelen in de Mient-Kooltuin. Volgens de huidige berekeningen blijft dit binnen de door de provincie gestelde normen in die varianten waar de compenserende berging dicht bij Valkenhorst wordt gerealiseerd. Daarmee is de peilstijging acceptabel. In de toekomst zullen wellicht nieuwe, en meer gedetailleerde berekeningen gemaakt kunnen worden. Uitgangspunt is dat niet wordt afgewenteld en de omliggende gebieden blijven voldoen aan de normen in de provinciale Omgevingsverordening.
4. Tevens is bekeken of de peilstijging gevolgen heeft voor de waterkeringen in het gebied en daarmee voor het overstromingsrisico, onder andere vanwege de regionale keringen langs de Zijlwatering en de Kaswatering. In het reguliere dijkversterkingsprogramma van het hoogheemraadschap is al voldoende rekening gehouden met Valkenhorst, waardoor met onderstaande maximale peilstijging het overstromingsrisico en de versterkingsopgave niet verder toeneemt.

Toegestane peilstijgingen:

1. In de Mient Kooltuin (bij regenbuien eens in de 10 jaar): maximaal +6 cm
2. In de Groene zone (bij regenbuien eens in de 100 jaar): maximaal 4 cm

Deze peilstijgingen zijn acceptabel omdat de wateroverlast binnen de daarvoor door de provincie gestelde normen blijft en omdat de versterkingsopgave van de keringen niet verder toeneemt.

- Er zijn meerdere mogelijkheden om binnen deze marges van peilstijging te blijven:
- zoveel mogelijk tot alle compensatiehectares realiseren in de Groene Zone of de Mient-Kooltuin, of elders in de directe omgeving van de nieuwe wijk;
 - Verbreden van de Wassenaarse Watering (wat tegelijkertijd ook als compensatie kan worden gezien), die nu smal is en daarmee de afvoer vanuit de wijk beperkt;
 - via andere oplossingen de afvoerroute vanuit de wijk naar groter boezemwater, zoals het Valkenburgse Meer of de Oude Rijn, verkorten;
 - meer water vasthouden in de wijk.
5. Het hoogheemraadschap zal de komende jaren de percelen in de Mient-Kooltuin monitoren, zodat vanaf het moment dat het watersysteem van Valkenhorst en een substantiële hoeveelheid verharding is gerealiseerd, eventuele effecten als peilstijgingen inzichtelijk worden. Uitgangspunt is dat het gebied moet blijven voldoen aan de provinciale normen.
 6. Op het moment dat de waterhuishoudkundige situatie in het gebied weer gedetailleerd onder de loep wordt genomen (veelal binnen het planproces van een Watergebiedsplan en/of een peilbesluit), zal het hoogheemraadschap de situatie opnieuw doorrekenen en evalueren. Mocht er als gevolg van de ophoging naar boezempeil, naar het oordeel van het hoogheemraadschap, alsnog aanpassingen nodig zijn, dan is het hoogheemraadschap daarvoor verantwoordelijk. Voorbeelden van maatregelen zijn het verwijderen van duikers in watergangen in het gebied of verbreden van watergangen. Het veranderen van de functie van deze laaggelegen percelen naar natte natuur is ook een oplossing.

¹ Bij deze berekeningen wordt gebruik gemaakt van hydraulische modellering, vergelijkbaar met de methodes en modellen zoals het hoogheemraadschap die in allerlei andere projecten en planvorming toepast. De nauwkeurigheid van het gebouwde model is afhankelijk van de beschikbare technische gegevens, die gebruikt worden als input. Geconstateerd is dat het nu gebruikte model voldoet, maar niet exact genoeg is voor gedetailleerde berekeningen. Dat betekent dat toekomstige waterpeilen slechts met een grote onzekerheid kunnen worden voorspeld. Maar het is wel heel goed mogelijk om de verschillende situaties, waaronder de nul-situatie en diverse varianten met hectares waterberging op verschillende locaties, onderling te vergelijken en te toetsen aan de bestaande normen.

Artikel 5 Vervolgafspraken over realisatie, dagelijks beheer en overdracht

1. Valkenhorst wordt gefaseerd over een periode van 15-20 jaar aangelegd op het huidige grondgebied van het voormalig vliegveld Valkenburg.
2. Realisatie van de werkzaamheden vindt grotendeels plaats door het Rijksvastgoedbedrijf, binnen de kaders van de vergunning en de vastgelegde afspraken. Het Rijksvastgoedbedrijf zorgt voor de realisatie van het hoofdwaterstelsel van het plangebied op zijn grondgebied en is verantwoordelijk voor realisatie van het compenserende water buiten het plangebied.
3. Bij aanvang geldt voor het hele grondgebied een tijdelijke situatie. In de gebieden waar sprake is van een tijdelijke situatie kan in overleg gewerkt worden met meldingen en de BRC. Zo lang er gewerkt wordt binnen de kaders van de vergunning, zijn extra of tussentijdse vergunningaanvragen of procedures niet nodig (en zijn er dus ook geen leges).
4. Er vindt halfjaarlijks overleg plaats tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de watersysteembeheerder van het hoogheemraadschap waarin informatie wordt uitgewisseld over de uitvoering en fasering van werkzaamheden. Hier worden ook eventuele aanpassingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan en de verleende vergunning besproken. Dit overleg is bedoeld om onverwachte situaties en overbodige procedures of kosten te voorkomen.
5. In het overleg wordt steeds getoetst of de realisatie past binnen de vastgestelde kaders. Zo ja, dan voldoet de melding van de uitvoering en aanpassingen; zo nee, dan wordt bekeken wat er aanvullend of in een nieuwe vergunning moet worden geregeld. Dit laatste kan ook gelden voor (tijdelijke) ingrijpende wijzigingen in de waterhuishouding, die niet konden worden voorzien in de vergunning voor de eindsituatie (voorbeelden hiervan zijn het tijdelijk dichtzetten van (hoofd)watergangen tijdens bouwwerkzaamheden, tijdelijke duikers of waterberging die tijdelijk niet meer bereikbaar is door bouwactiviteiten). Wanneer de waterhuishouding tijdens de realisatie aanzienlijk wordt aangetast en niet meer past binnen de kaders van de vergunning, dan is een nieuwe waterhuishoudkundige toetsing noodzakelijk en mogelijk ook aanpassing van de vergunning. Tijdens deze overleggen zal ook de BRC worden getoetst (halfjaarlijks of jaarlijks, afhankelijk van de snelheid waarmee het gebied wordt bebouwd).
6. Zolang de gronden bij het Rijksvastgoedbedrijf in eigendom zijn, blijft het dagelijks beheer in de tijdelijke situatie bij het Rijksvastgoedbedrijf. Het dagelijks beheer wordt door Rijksvastgoedbedrijf in fasen overdragen aan de gemeente (bij overdracht openbare ruimte) of aan een projectontwikkelaar (bij verkoop, waarna de projectontwikkelaar zelf de openbare ruimte en het water aanlegt binnen het gebied dat is gekocht) of andere nieuwe eigenaren zoals het hoogheemraadschap. Het Rijksvastgoedbedrijf informeert het hoogheemraadschap hier tijdig over. Vanaf het moment van overdracht treedt de reguliere werkwijze van het hoogheemraadschap in werking.
7. Bij de oplevering van de definitief gerealiseerde watersituatie moet die voldoen aan de hiervoor genoemde kaders en de vergunning. Daar waar het Rijksvastgoedbedrijf overdraagt aan de gemeente Katwijk of aan het hoogheemraadschap is de definitieve watersituatie aangelegd, daar waar wordt verkocht aan ontwikkelaar wordt de definitieve situatie aangelegd door de ontwikkelaar, die zelf vergunning aanvraagt voor de eigen werkzaamheden. De stukken/tekeningen die ten grondslag liggen aan de overdracht aan de gemeente Katwijk (en het hoogheemraadschap) kunnen ook worden gebruikt voor oplevering van de definitieve watersituatie aan het hoogheemraadschap.

Partijen merken op dat tijdens de voorbereiding van deze overeenkomst nog niet alle detailafspraken, met name aangaande artikelen 3 en 5, volledig kunnen worden beschreven. Daarom is een allonge (zie bijlage 5) aan de overeenkomst toegevoegd. In de allonge kunnen nog nader te maken afspraken en/ of procedures worden toegevoegd.

ARTIKEL 6 DUUR VAN DE OVEREENKOMST

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag van ondertekening en loopt tot het moment dat door het hoogheemraadschap als bevoegde waterbeheerder een vergunning met bijbehorende BRC-overeenkomst wordt afgegeven. Vanaf dat moment vervangt de tekst van de vergunning en BRC de tekst van deze overeenkomst. Indien nodig kan op dat moment ook nog een aanvullende (samenwerkings)overeenkomst worden opgesteld.

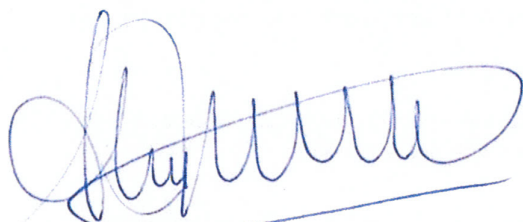
ARTIKEL 7 TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLEN

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Indien partijen na onderling overleg geen overeenstemming bereiken over een geschil omtrent hun rechten en plichten voortvloeiend uit deze overeenkomst, zullen partijen hun geschil voorleggen aan de bevoegde rechter te Den Haag.

Aldus overeengekomen en ondertekend in tweevoud.

Te Katwijk d.d. 11 november 2021

Het hoogheemraadschap van Rijnland
voor deze,

Hoogheemraad Th.O. Fierens

De Staat der Nederlanden,
voor deze,

Projectdirecteur M.G. van Berkel

Bijlagen

1. Verslag bestuurlijk overleg d.d. 29/04/2021
2. Kaarten van de polder voormalig Vliegkamp Valkenburg en het plangebied Valkenhorst
3. Kaart met ligging van de 1,1 ha bestaand boezemwater op eigendom Rijksvastgoedbedrijf binnen gemeentegrens Katwijk.
4. Kaart met ligging van de 2,6 ha bestaand boezemwater op eigendom Rijksvastgoedbedrijf binnen gemeentegrens Wassenaar.
5. Allonges Artikel 3 en Artikel 5

BIJLAGE 1

Verslag bestuurlijk overleg

Registratienummer binnen Rijnland: 21.035992

Aan: Thea Fierens, Louw van Sinderen, Martijn van Berkel, Ammo van Bennekom, Andre Bol

Van: Veronique Loeffen

Onderwerp: **Bestuurlijk overleg Rijksvastgoedbedrijf - Hoogheemraadschap van Rijnland, dd 29/04/2021:** bekrachtiging afspraken over het oppervlaktewatersysteem in Valkenhorst

Datum: 19/05/2021

Ontvangst en opening

De heer Louw van Sinderen heet Thea Fierens en Veronique Loeffen van het Hoogheemraadschap van Rijnland welkom op Valkenburg voor het bestuurlijk overleg over het oppervlaktewatersysteem van de toekomstige wijk Valkenhorst.

Als mededeling vertelt hij over zijn aanstaande pensionering, die al snel op hande is, en zijn opvolging door Martijn van Berkel als nieuwe directeur bij het Rijksvastgoedbedrijf. Martijn zal zich de komende periode intensief bezig blijven houden met de voorbereidingen van Valkenhorst. En gezamenlijk wordt geconstateerd dat de overeenkomst, die nog wordt voorbereid, ook door hem en Thea Fierens zal worden ondertekend.

Inhoudelijk bespreekpunt

Op tafel ligt het afsprakenmemo "**Oppervlaktewatersysteem nieuwbouwlocatie Valkenhorst**" dd 06/04/2021 (registratienummer binnen Rijnland: 21.000825), wat ambtelijk is voorbereid door de beide organisaties.

Beide bestuurder stemmen hier in met de hierin verwoorde afspraken en zijn verheugd dat er in goede harmonie overeenstemming is bereikt over het toekomstig watersysteem. Er is vertrouwen dat hiermee een toekomstbestendig en robuust watersysteem wordt aangelegd, wat de verwachte opgave als gevolg van klimaatverandering in deze regio op kan vangen. En er is vertrouwen in de toekomstige samenwerking, waar beide organisaties commitment voor uitspreken.

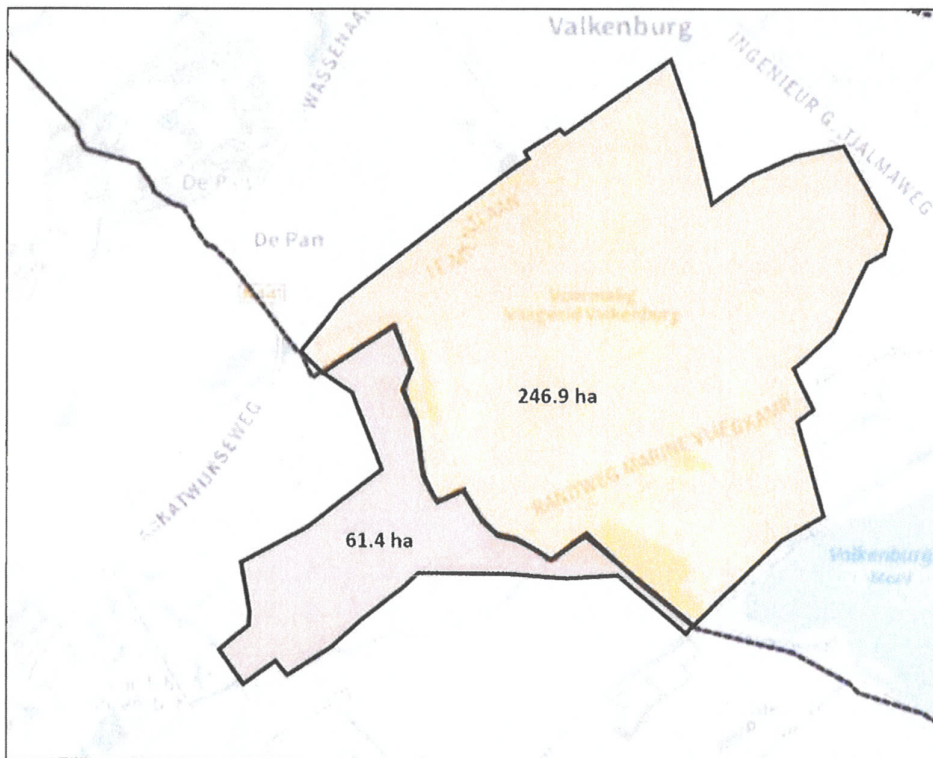
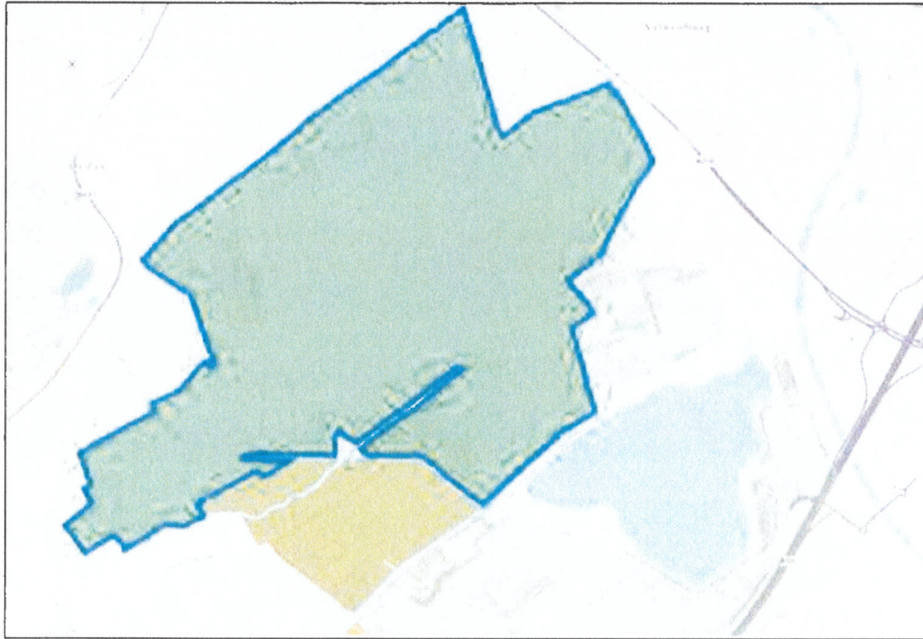
Hiermee wordt ook een belangrijke stap gezet in het proces tot overdracht van het formele waterbeheer aan Rijnland. Het afsprakenmemo dient daarvoor omgezet te worden naar een juridische overeenkomst, die na ondertekening, aangeboden zal worden aan de provincie Zuid-Holland. De provincie zal als bevoegd gezag de overdracht in gang zetten en het besluit daartoe voor leggen aan provinciale staten.

Het eerste concept van de overeenkomst is opgesteld door Rijnland en ligt reeds bij het Rijksvastgoedbedrijf. Doel is dit nog voor de zomer bestuurlijk te ondertekenen.

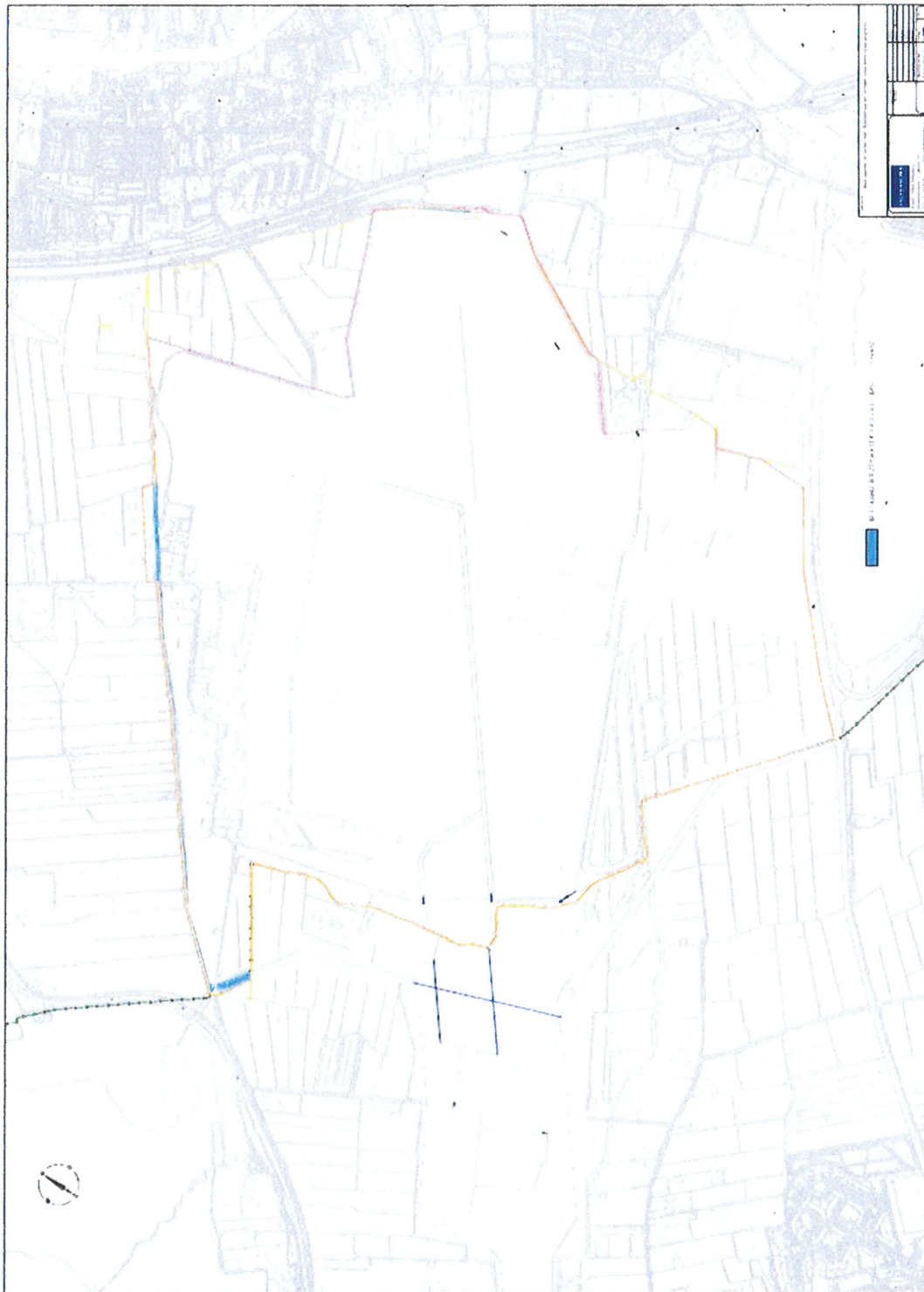
Vervolg

Na afronding van de overeenkomst en het regelen van mandaat voor de Rijnlandse ondertekening, zal de gezamenlijke ondertekening worden georganiseerd, waarna Rijnland de overeenkomst met het verzoek tot besluitvorming over de overdracht zal verzenden naar de provincie Zuid-Holland.

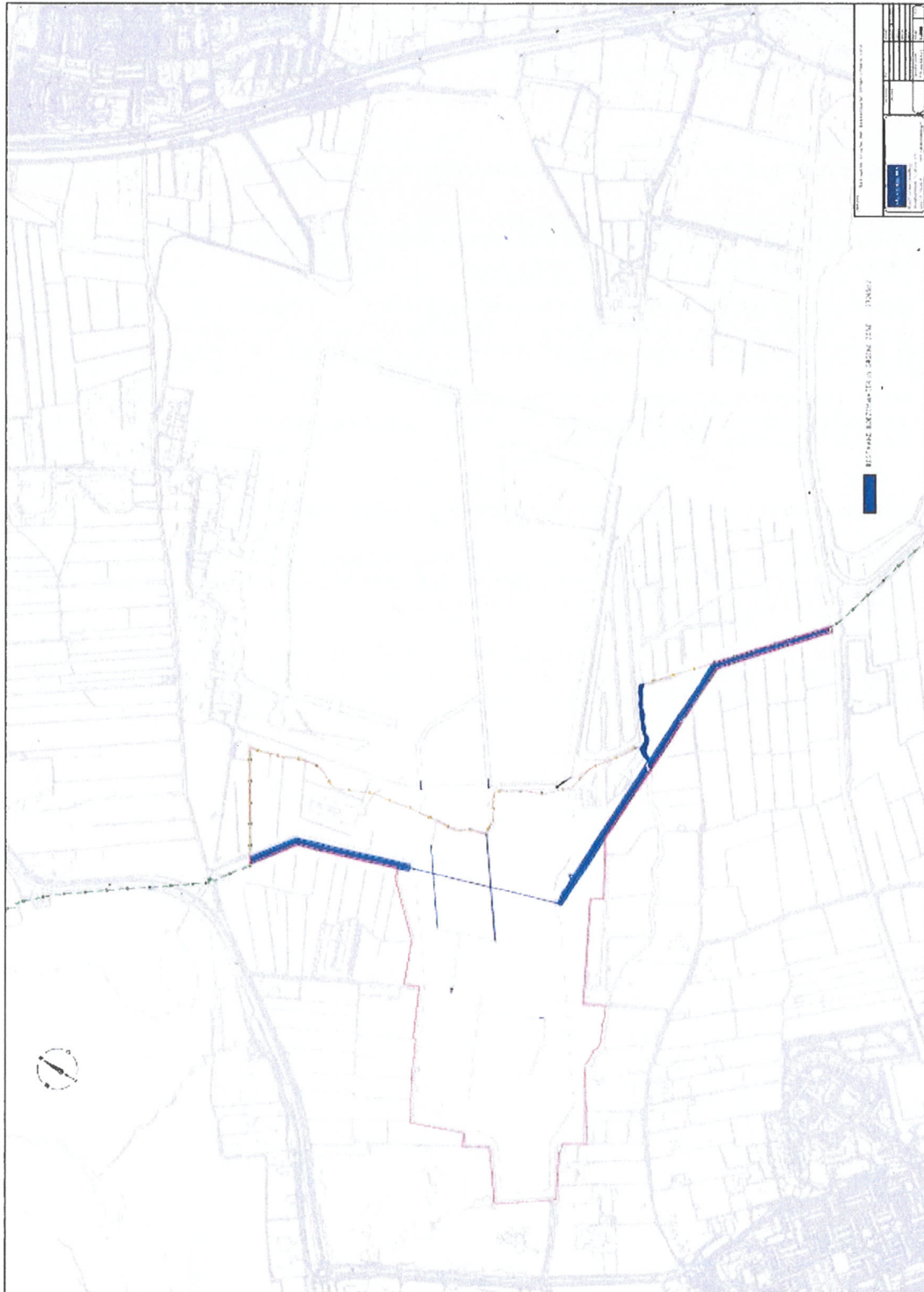
BIJLAGE 2 Kaarten van de polder voormalig Vliegkamp Valkenburg en het plangebied Valkenhorst

BIJLAGE 3 Ligging van de 1,1 ha bestand boezemwater binnen gemeentegrens Katwijk

BIJLAGE 4 Ligging van de 2,6 ha bestand boezemwater binnen gemeentegrens Wassenaar

Partijen merken op dat tijdens de voorbereiding van deze overeenkomst nog niet alle detailafspraken, met name aangaande artikel 4 en 6, volledig kunnen worden beschreven. Daarom zijn onderstaande allonges aan de overeenkomst toegevoegd. Hierin kunnen nog nader te maken afspraken en/ of procedures worden toegevoegd.

Allonge Artikel 3 Procedure van vergunningaanvraag en verlening

In deze allonge moet SMART worden beschreven hoe de doelen van artikel 4 worden bereikt. Hierbij dienen zowel de belangen van Rijksvastgoedbedrijf in de tijdelijke situatie als die van de kopers / nieuwe bewoners in de definitieve situatie worden geborgd.

Beoogd doel bij het vastleggen van de belangen van de Rijksvastgoedbedrijf is het zo omschrijven van de tijdelijke situatie dat handhaving van het hoogheemraadschap weet heeft van de tijdelijke situatie en zicht heeft op wanneer er een definitieve situatie komt en hoe deze er dan uitziet

Beoogd doel bij het vastleggen van de beheersituatie bij eerste bewoners in een ontwikkelveld is het voorkomen van een hiaat in vigerende wet- en regelgeving. Wat voorkomen dient te worden is dat er voor bewoners geen juridische basis is.

Allonge Artikel 5 Vervolgsafspraken realisatie, dagelijks beheer en overdracht

In deze allonge moet SMART worden beschreven hoe de doelen van artikel 6 worden bereikt. Hierbij dienen zowel de belangen van Rijksvastgoedbedrijf, gemeente(s) als hoogheemraadschap in de tijdelijke als in de definitieve situatie te worden geborgd.

Beoogd doel bij het vastleggen van de overdracht is SMART vastleggen hoe en in welke vorm (deel) overdrachten en afspraken kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast kunnen ook de financiële afspraken worden vastgelegd, behorende bij eventuele overdracht van gronden.

Bijlage 3, behorende bij het besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met [kenmerk]

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (Prov. Blad 2003, nr. 13), gewijzigd bij besluit van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 2), gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 998) en gewijzigd bij besluit van 17 oktober 2018

Provinciale staten van Zuid-Holland;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 24 mei 2022, met kenmerk PZH-2022-806119678;

Gelet op artikel 2 van de Waterschapswet;

Overwegende dat provinciale staten op 13 oktober 2021 een initiatiefvoorstel hebben aangenomen met het voornemen om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen;

Overwegende dat voor een dergelijk besluit een wijziging van het reglement nodig is;

Overwegende dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om verschrijvingen en onjuiste wetsverwijzingen in het reglement te herstellen;

Overwegende dat hierbij wordt voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet en dat de wijzigingen die daaruit voortvloeien pas in werking treden met inwerkingtreding van die wet;

Besluiten:

Artikel I

Het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vijf leden' vervangen door 'drie leden'.

B.

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

In onderdeel a wordt 'artikel 5.5 van de Waterverordening Zuid-Holland' vervangen door 'artikel 6.36 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland'.

C.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'artikel 3.4, eerste lid van de Waterwet' vervangen door 'artikel 2.17, eerste lid, van de Omgevingswet'.

D.

Artikel 21 komt als volgt te luiden:

Artikel 21

Het dagelijks bestuur zendt onverwijld aan gedeputeerde staten:

- a. ontwerpbesluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning voor een permanente wateronttrekkingsactiviteit in een grondwaterbeschermingsgebied, inhoudende het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening of het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, als bedoeld in artikel 7.93 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;
- b. besluiten tot vaststelling van een calamiteitenplan, als bedoeld in artikel 19.14 van de Omgevingswet;
- c. besluiten tot oprichting of deelneming in een rechtspersoon.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte in het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van onderdeel A, dat in werking treedt met ingang van 23 maart 2023 en de onderdelen C en D, die in werking treden met ingang van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

Den Haag, [datum]

Provinciale staten van Zuid-Holland,

griffier,

B.S.M. Schepers

voorzitter,

drs. J. Smit

Toelichting behorende bij het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 19 februari 2003 tot vaststelling van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (Prov. Blad 2003, nr. 13), gewijzigd bij besluit van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 2), gewijzigd bij besluit van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 998) en gewijzigd bij besluit van 17 oktober 2018

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A.

Op 13 oktober 2021 hebben Provinciale Staten het initiatiefvoorstel ‘Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen’ aangenomen. Dit voorstel omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en een gewijzigde verdeling vast te stellen. Het voorstel behelst om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Voor het hoogheemraadschap betekent dit dat de categorie ongebouwd van 3 naar 2 geborgde zetels gaat, de categorie bedrijven van 5 naar 4 geborgde zetels gaat en dat, als gevolg daarvan, de categorie ingezetenen van 21 naar 23 zetels gaat.

Door middel van deze reglementswijziging wordt uitvoering gegeven aan het statenbesluit van 13 oktober 2021. Dit besluit beoogt de invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten gelet op het grote belang dat deze categorie heeft bij de taakuitoefening van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is erin gelegen dat zij in staat moeten zijn te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever als het algemeen belang is aangeduid. In een drukbevolkte provincie als Zuid-Holland treedt dit algemeen belang, mede als gevolg van de verandering van klimaat en een toenemende inwonersaantal, steeds meer op de voorgrond, hetgeen een grotere zeggenschap in het waterschapsbestuur rechtvaardigt.

De huidige bestuurssamenstelling van het hoogheemraadschap met een maximaal aantal geborgde zetels dateert uit 2008. In dat jaar is het reglement aangepast als gevolg van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet op een aantal punten ingrijpend heeft gewijzigd. Deze wijzigingen hadden onder andere betrekking op een hernieuwde afbakening van de belanghebbende categorieën, het garanderen van een minimale vertegenwoordiging van de belanghebbende categorieën in het waterschapsbestuur en het bij wet reguleren van de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap.

Bij de vaststelling van het reglement in 2008 is de omvang van het algemeen bestuur op het maximum vastgesteld van 30 zetels, omdat het hoogheemraadschap in verhouding tot andere waterschappen in Nederland tot de grotere waterschappen behoorde. Het aantal geborgde zetels is daarbij eveneens op het maximum gesteld, omdat de overweging was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels maximaal is. Dit uitgangspunt wordt met deze reglementswijziging echter niet langer onderschreven, nu de voorkeur wordt gegeven aan maximale zeggenschap van de categorie ingezetenen welke via vrije democratische verkiezingen ingevuld dient te worden.

Deze reglementswijziging beoogt niet de omvang van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap te wijzigen. Een maximale omvang van het algemeen bestuur wordt wenselijk geacht in het licht van de uitdagingen die op de waterschappen afkomen, de toenemende complexiteit bij de uitoefening van de waterschapstaken en de schaal waarop de waterschappen deze taken dienen uit te oefenen. De omvang van het algemeen bestuur blijft aldus vastgesteld op het maximumaantal van 30 zetels. Dit maakt dat bij het verlagen van het aantal geborgde zetels van negen naar zeven, twee zetels vrijkomen voor de categorie ingezetenen, omdat de wet ervan uitgaat dat zetels die niet aan een geborgde categorie worden toegewezen ten gunste komen van de categorie ingezetenen.

Voor wat betreft de vermindering van de geborgde zetels komt de vraag op ten laste van welke geborgde categorie deze vermindering dient te komen. Hierbij dient op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet de aard en de omvang van het belang van elk van de geborgde categorieën (ongebouwd, bedrijven en natuur) bij de taakuitoefening van het waterschap betrokken te worden. Bij de geborgde categorieën wordt dit bepaald aan de hand van de economische waarde van de onroerende zaken die aan de verschillende categorieën toebehoren.

De Waterschapswet gaat er bovenal van uit dat iedere belanghebbende categorie in het algemeen bestuur wordt vertegenwoordigd. Dit houdt in dat iedere categorie daarmee verzekerd is van minimaal één zetel in het waterschapsbestuur. Omdat de geborgde categorie natuur slechts in het bezit is van één geborgde zetel, wordt deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing gelaten.

In het statenvoorstel tot wijziging van het reglement werd geen aanleiding gezien om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën zoals vastgesteld bij de reglementswijziging in 2008 te heroverwegen. Met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels is daarin om die reden opgenomen om de lasten hiervan gelijkelijk te verdelen over de geborgde categorieën ongebouwd en bedrijven. In het licht van de vastgestelde verhoudingen tussen deze geborgde categorieën werd dit als meest passend geacht.

Bij de behandeling van het statenvoorstel in de vergadering van Provinciale Staten van 15 juni 2022 is echter een amendement (nr. 721, Beukering - JA21) aangenomen dat ervoor zorgt dat de vermindering van het aantal geborgde zetels geheel ten laste van de categorie bedrijven komt. Dit betekent dat de categorie bedrijven met dit besluit er twee zetels op achteruit gaat ten gunste van de categorie ingezetenen. De categorie ongebouwd behoudt het huidige aantal geborgde zetels.

Artikel 9 wordt overeenkomstig het voorgaande aangepast. Voor een nadere motivering wordt verwezen naar het besluit van 13 oktober 2021 van provinciale staten van Zuid-Holland (nr. 7402).

B.

Deze wijziging herstelt een onjuiste juridische verwijzing naar de Waterverordening Zuid-Holland. De Waterverordening Zuid-Holland is met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Zuid-Holland per 1 april 2019 komen te vervallen.

C.

Deze wijziging betreft een aanpassing van een wettelijke verwijzing met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

D.

Deze wijziging betreft een herformulering van artikel 21 van het reglement met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dan zal ook de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als vervanger van de Omgevingsverordening Zuid-Holland, in werking treden. In deze wijziging zijn de juridische verwijzingen en de gehanteerde terminologie in lijn gebracht met het wettelijk kader zoals die onder de Omgevingswet komt te gelden.

Artikel II

Dit artikel bepaalt het moment van inwerkingtreding van de wijzigingen in dit besluit. Met uitzondering van onderdelen A, C en D, gelden de wijzigingen in Artikel I met ingang van de dag na publicatie in het provinciaal blad. Voor onderdeel A, betreffende de wijziging van het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur, is bepaald dat deze in werking treedt op de dag van aftreden van het zittend algemeen bestuur als bedoeld in artikel C4 van de Kieswet. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de huidige samenstelling van het algemeen bestuur tot aanvang van de nieuwe bestuursperiode gecontinueerd kan worden. Voor de onderdelen C en D is bepaald dat de wijzigingen die daarin zijn opgenomen niet eerder effect hebben dan met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, thans voorzien per 1 januari 2023.

Bijlage 4, behorende bij het besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], met [kenmerk]

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland 2022

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van Provinciale Staten van 24 mei 2006 tot vaststelling van het Reglement van Bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland (Prov. Blad 2006, nr. 52) en gewijzigd bij besluit van Provinciale Staten van 30 januari 2008 (Prov. Blad 2008, nr. 14) en bij besluit van Provinciale Staten van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 6) en bij besluit van Provinciale Staten van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 993)

Provinciale staten van Zuid-Holland;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 24 mei 2022, met kenmerk PZH-2022-806119678;

Gelet op artikel 2 van de Waterschapswet;

Overwegende dat Provinciale Staten op 13 oktober 2021 een initiatiefvoorstel hebben aangenomen met het voornemen om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen;

Overwegende dat voor een dergelijk besluit een wijziging van het reglement nodig is;

Overwegende dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om verschrijvingen en onjuiste wetswijzigingen in het reglement te herstellen;

Overwegende dat hierbij wordt voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet en dat de wijzigingen die daaruit voortvloeien pas in werking treden met inwerkingtreding van die wet;

Besluiten:

Artikel I

Het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 4 wordt als gevolgd gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'hoogheemraad-schap' vervangen door 'hoogheemraadschap'.

B.

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt 'eenentwintig leden' vervangen door 'drieëntwintig leden'.
- b. In onderdeel d wordt 'vier leden' vervangen door 'twee leden'.

C.

In artikel 20, onderdeel a, wordt 'artikel 5.5 van de Waterverordening Zuid-Holland' vervangen door 'artikel 6.36 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland'.

D.

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt 'artikel 3.4, eerste lid van de Waterwet' vervangen door 'artikel 2.17, eerste lid, van de Omgevingswet'.

E.

Artikel 20 komt te luiden:

Artikel 20

Het dagelijks bestuur zendt onverwijld aan gedeputeerde staten:

- a. ontwerpbesluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning voor een permanente wateronttrekkingsactiviteit in een grondwaterbeschermingsgebied, inhoudende het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening of het in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater door een daarvoor bedoelde voorziening, als bedoeld in artikel 7.93 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening;
- b. besluiten tot vaststelling van een calamiteitenplan, als bedoeld in artikel 19.14 van de Omgevingswet;
- c. besluiten tot oprichting of deelneming in een rechtspersoon.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte in het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van onderdeel B, dat in werking treedt met ingang van 23 maart 2023 en de onderdelen D en E, die in werking treden met ingang van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

Den Haag, [datum]

Provinciale staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

B.S.M. Schepers

drs. J. Smit

Toelichting behorende bij het Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van [datum], [kenmerk], tot wijziging van het Besluit van Provinciale Staten van 24 mei 2006 tot vaststelling van het Reglement van Bestuur voor het hoogheemraadschap van Delfland (Prov. Blad 2006, nr. 52) en gewijzigd bij besluit van Provinciale Staten van 30 januari 2008 (Prov. Blad 2008, nr. 14) en bij besluit van Provinciale Staten van 16 december 2009 (Prov. Blad 2010, nr. 6) en bij besluit van Provinciale Staten van 28 januari 2015 (Prov. Blad 2015, nr. 993)

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A.

Deze wijziging herstelt een kennelijke verschrijving.

B.

Op 13 oktober 2021 hebben provinciale staten het initiatiefvoorstel 'Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen' aangenomen. Dit voorstel omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Delfland vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en een gewijzigde verdeling vast te stellen. Het voorstel behelst om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Dit betekent dat zowel de categorie ongebouwd als de categorie bedrijven van 4 naar 3 geborgde zetels gaan, en dat als gevolg daarvan de categorie ingezetenen van 21 naar 23 zetels gaat.

Door middel van deze reglementswijziging wordt uitvoering gegeven aan het statenbesluit van 13 oktober 2021. Dit besluit beoogt de invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten gelet op het grote belang dat deze categorie heeft bij de taakuitoefening van het waterschap. Het belang van de ingezetenen is erin gelegen dat zij in staat moeten zijn te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever als het algemeen belang is aangeduid. In een drukbevolkte provincie als Zuid-Holland treedt dit algemeen belang, mede als gevolg van de verandering van klimaat en een toenemende inwonersaantal, steeds meer op de voorgrond, hetgeen een grotere zeggenschap in het waterschapsbestuur rechtvaardigt.

De huidige bestuursamenstelling van het hoogheemraadschap met een maximaal aantal geborgde zetels dateert uit 2008. In dat jaar is het reglement aangepast als gevolg van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet op een aantal punten ingrijpend heeft gewijzigd. Deze wijzigingen hadden onder andere betrekking op een hernieuwde afbakening van de belanghebbende categorieën, het garanderen van een minimale vertegenwoordiging van de belanghebbende categorieën in het waterschapsbestuur en het bij wet reguleren van de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap.

Bij de vaststelling van het reglement in 2008 is de omvang van het algemeen bestuur op het maximum vastgesteld van 30 zetels, omdat het hoogheemraadschap in verhouding tot andere waterschappen in Nederland tot de grotere waterschappen behoorde. Het aantal geborgde zetels is daarbij eveneens op het maximum gesteld, omdat de overweging was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels maximaal is. Dit uitgangspunt wordt met deze reglementswijziging echter niet langer onderschreven, nu de voorkeur wordt gegeven aan maximale zeggenschap van de categorie ingezetenen welke via vrije democratische verkiezingen ingevuld dient te worden.

Deze reglementswijziging beoogt niet de omvang van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap te wijzigen. Een maximale omvang van het algemeen bestuur wordt wenselijk geacht in het licht van de uitdagingen die op de waterschappen afkomen, de toenemende complexiteit bij de uitoefening van de waterschapstaken en de schaal waarop de waterschappen deze taken dienen uit te oefenen. De omvang van het algemeen bestuur blijft aldus vastgesteld op het maximumaantal van 30 zetels. Dit maakt dat bij het verlagen van het aantal geborgde zetels van negen naar zeven, twee zetels vrijkomen voor de categorie ingezetenen, omdat de wet ervan uitgaat dat zetels die niet aan een geborgde categorie worden toegewezen ten gunste komen van de categorie ingezetenen.

Voor wat betreft de vermindering van de geborgde zetels komt de vraag op ten laste van welke geborgde categorie deze vermindering dient te komen. Hierbij dient op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet de aard en de omvang van het belang van elk van de geborgde categorieën (ongebouwd, bedrijven en natuur) bij de taakuitoefening van het waterschap betrokken te worden. Bij de geborgde categorieën wordt dit bepaald aan de hand van de economische waarde van de onroerende zaken die aan de verschillende categorieën toebehoren.

De Waterschapswet gaat er bovenal van uit dat iedere belanghebbende categorie in het algemeen bestuur wordt vertegenwoordigd. Dit houdt in dat iedere categorie daarmee verzekerd is van minimaal één zetel in het waterschapsbestuur. Omdat de geborgde categorie natuur slechts in het bezit is van één geborgde zetel, wordt deze categorie bij de vermindering van het aantal geborgde zetels buiten beschouwing gelaten.

In het statenvoorstel tot wijziging van het reglement werd geen aanleiding gezien om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën zoals vastgesteld bij de reglementswijziging in 2008 te heroverwegen. Met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels is daarin om die reden opgenomen om de lasten hiervan gelijkelijk te verdelen over de geborgde categorieën ongebouwd en bedrijven. In het licht van de vastgestelde verhoudingen tussen deze geborgde categorieën werd dit als meest passend geacht.

Bij de behandeling van het statenvoorstel in de vergadering van Provinciale Staten van 15 juni 2022 is echter een amendement (nr. 721, Beukering - JA21) aangenomen dat ervoor zorgt dat de vermindering van het aantal geborgde zetels geheel ten laste van de categorie bedrijven komt. Dit betekent dat de categorie bedrijven met dit besluit er twee zetels op achteruit gaat ten gunste van de categorie ingezetenen. De categorie ongebouwd behoudt het huidige aantal geborgde zetels.

Artikel 9 wordt overeenkomstig het voorgaande aangepast. Voor een nadere motivering wordt verwezen naar het besluit van 13 oktober 2021 van provinciale staten van Zuid-Holland (nr. 7402).

C.

Deze wijziging herstelt een onjuiste juridische verwijzing naar de Waterverordening Zuid-Holland. De Waterverordening Zuid-Holland is met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Zuid-Holland per 1 april 2019 komen te vervallen.

D.

Deze wijziging betreft een aanpassing van een wettelijke verwijzing met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

E.

Deze wijziging betreft een herformulering van artikel 20 van het reglement met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dan zal ook de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als vervanger van de Omgevingsverordening Zuid-Holland, in werking treden. In deze wijziging zijn de juridische verwijzingen en de gehanteerde terminologie in lijn gebracht met het wettelijk kader zoals die onder de Omgevingswet komt te gelden.

Artikel II

Dit artikel bepaalt het moment van inwerkingtreding van de wijzigingen in dit besluit. Met uitzondering van de onderdelen B, D en E, gelden de wijzigingen in Artikel I met ingang van de dag na publicatie in het provinciaal blad. Voor onderdeel B, betreffende de wijziging van het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur, is bepaald dat deze in werking treedt op de dag van aftreden van het zittend algemeen bestuur van het waterschap als bedoeld in artikel C4 van de Kieswet. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de huidige samenstelling van het algemeen bestuur tot aanvang van de nieuwe bestuursperiode gecontinueerd kan worden. Voor de onderdelen D en E is bepaald dat de wijzigingen die daarin zijn opgenomen niet eerder effect hebben dan met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022

Nota van antwoord

Artikel 4 Waterschapswet jo. afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Pag.
1.1	Aanleiding	3
1.2	Procedure	3
1.3	Ontvankelijkheid zienswijzen	4
2	Ontvangen zienswijzen	
2.1	Zienswijze LTO Noord	5
2.2	Zienswijze Glastuinbouw Nederland	9
2.3	Zienswijze VNO NCW West	10
2.4	Zienswijze NVWB	12
2.5	Zienswijze fracties Bedrijven, Ongebouwd, SGP en Hollandse Delta Natuurlijk	14
2.6	Zienswijze R. de Wit	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij besluit van 13 oktober 2021 hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland het initiatiefvoorstel “Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen” aangenomen. Het besluit omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Waterschap Hollandse Delta vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen. Voorgesteld wordt om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen ten gunste van de categorie ingezetenen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Een aanpassing van de bestuursamenstelling van het waterschap vereist een wijziging van het reglement van het waterschap.

Op 11 maart 2021 heeft het college van dijkgraaf en heemraden de provincie gevraagd om bij de eerstvolgende reglementswijziging een alternatief voor de weghenheffing mogelijk te maken naar aanleiding van het besluit van de verenigde vergadering om de kostentoedeling van de weghenheffing aan te passen. Het alternatief behelst het voornemen om de kosten voor het wegebeheer te verdelen over de categorieën ‘ingezetenen’ en ‘gebouwd’, hetgeen tot gevolg heeft dat de eigenaren van ongebouwde terreinen en natuurterreinen niet langer een aparte aanslag voor het wegebeheer zullen ontvangen. Vanuit provinciaal oogpunt zijn geen bezwaren opgekomen die zich verzetten tegen het verlenen van medewerking aan de gevraagde reglementswijziging.

1.2 Procedure

Op grond van artikel 2 van de Waterschapswet zijn Provinciale Staten bevoegd tot vaststelling en wijziging van het reglement van bestuur voor het waterschap. De uitoefening van deze bevoegdheid geschiedt bij provinciale verordening. Op grond van de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet wordt een wijziging van het reglement voorbereid door Gedeputeerde Staten, die het bestuurlijk overleg daaromtrent voeren met het dagelijks bestuur van het waterschap.

Het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van Waterschap Hollandse Delta heeft op 14 januari 2022 plaatsgevonden. Tevens heeft het waterschap bij brief van 20 januari 2022 een schriftelijke reactie gegeven op het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021.

Na voornoemd bestuurlijk overleg hebben Gedeputeerde Staten op 15 maart 2022 het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak.

1.3 Ontvankelijkheid zienswijzen

Het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2022 heeft van 22 maart 2022 tot en met 2 mei 2022 ter inzage gelegen. Binnen de termijn zijn vijf zienswijzen ontvangen, die allen ontvankelijk zijn. Op 8 mei 2022 is een zesde zienswijze ontvangen, welke ambtshalve in behandeling is genomen.

2 Ontvangen zienswijzen

Hierna volgt een overzicht van de naar voren gebrachte zienswijzen. De zienswijzen zijn in samengevatte vorm weergegeven en voorzien van commentaar.

2.1 Zienswijze LTO Noord

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen. Het is onzorgvuldig om los van het landelijk traject de getalsverhoudingen in de waterschappen aan te passen.*
- 2. Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet. De bevoegdheid tot vaststelling van de reglementen dient binnen de kaders van artikel 1 van de Waterschap gebruikt te worden. Hierbij past het niet om tussentijds, zonder enige objectieve grond, de zeggenschapsverhoudingen binnen het waterschap aan te passen.*
- 3. Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond. Nergens is gebleken dat de waterschappen hun werk niet goed gedaan. Dit tekent de onzorgvuldigheid.*
- 4. De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
- 5. De provincie opereert slordig, onzorgvuldig en niet transparant tijdens de periode van inspraak gelet op de bijeenkomst van 22 april 2022.*
- 6. De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen. Er is eerder aanleiding om het aantal geborgde zetels uit te breiden.*
- 7. Het ontwerpbesluit is niet op provinciaal beleid gebaseerd. Er is ook geen rekening gehouden met het standpunt van andere provincies, zoals Gelderland. Met die provincies heeft er geen zorgvuldige afstemming plaatsgevonden.*
- 8. Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet, dat participatie centraal staat.*
- 9. Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
- 10. De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
- 11. Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Zoals indiener terecht stelt, is het onzeker of het initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer zal worden aangenomen. Bovendien is onzeker of de besluitvorming op tijd zal zijn afgerond voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. Vanwege deze onzekerheid, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland tot een andere afweging gekomen en is besloten om de uitkomsten van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op grond van de Waterschapswet de bevoegdheid om binnen de wettelijk gegeven bandbreedten de omvang van het algemeen bestuur en het aantal geborgde zetels te bepalen. Het gegeven dat momenteel in de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel wordt behandeld dat aan deze bevoegdheid kan raken, maakt niet dat het gebruik van die bevoegdheid om die reden onzorgvuldig of onjuist is. Noch leidt het er toe dat Provinciale Staten van Zuid-Holland om die reden geen gebruik zouden mogen maken van de bevoegdheid.
2. In artikel 1 van de Waterschapswet wordt het functionele karakter van het waterschap bepaald. Dit functioneel karakter komt terug in de samenstelling van het algemeen bestuur, waarin de wetgever zetels heeft ingeruimd voor de verschillende belanghebbende categorieën. Artikel 2 van de Waterschapswet geeft hierbij Provinciale Staten de bevoegdheid tot vaststelling van de samenstelling van het waterschapsbestuur. De bevoegdheid wordt ingekaderd door de artikelen 12 en 13 van de Waterschapswet. De voorgenomen reglementswijzigingen blijven binnen de daarin vastgestelde kaders. De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten van Zuid-Holland menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Provinciale Staten baseren zich hierbij op het advies van de commissie Boelhouwer waarin wordt geadviseerd om de geborgde zetels af te schaffen.
3. Zoals hiervoor aangegeven, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland thans van mening dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Met de voorgenomen reglementswijzigingen wordt niet beoogd een oordeel te geven over het functioneren van de waterschappen, noch wordt hiermee gepoogd afbreuk te doen aan de gewaardeerde positie van het waterschap.
4. Artikel 13 van de Waterschapswet bepaalt dat de omvang van het algemeen bestuur maximaal uit dertig zetels mag bestaan. Voor het aantal geborgde zetels is het maximum bepaald op negen. Hierbij geldt dat de zetels die niet aan de geborgde zetels worden toegewezen toekomen aan de categorie ingezetenen. Het verlagen van het aantal geborgde zetels heeft bij een gelijkblijvende omvang van het bestuur daardoor automatisch het gevolg dat de vrijvallende zetels toekomen aan de categorie ingezetenen. Dit kan alleen worden voorkomen door ook de omvang van het bestuur te verminderen. Provinciale Staten van Zuid-Holland achten dit niet wenselijk gelet op de waterstaatkundige taken van de waterschappen.

Voor wat betreft de gemaakte verwijten van politiek opportunisme en willekeur, wordt opgemerkt dat de provincie in tegenstelling tot het waterschap geen functioneel karakter heeft. De provinciale besluitvorming is daarmee per definitie politiek van aard. Voorts is het nog maar de vraag of de partijen die voor de voorgenomen reglementswijzigingen zijn, voordeel zullen hebben bij een wijziging van de bestuursamenstelling. In ultimo beslist immers de kiezer over de invulling van de zetels die aan de categorie ingezetenen toebehoren.

5. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten van Zuid-Holland op 13 oktober 2021 hebben genomen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de provincie Noord-Holland hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om die reden geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot de ontwerpbesluiten die recent ter inzage hebben gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd. Voor wat betreft de voorliggende ontwerpbesluiten, wordt opgemerkt dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland deze in een statenvoorstel, vergezeld met een samenvatting van de naar voren gebrachte zienswijzen, aan Provinciale Staten van Zuid-Holland zullen aanbieden. Bij de behandeling van het statenvoorstel zal uiteraard mogelijkheid tot inspraak worden geboden.
6. Zonder afbreuk te willen doen aan de belangen van de agrariërs, wordt opgemerkt dat de invloed van klimaatverandering zich niet beperkt tot de belangen van de geborgde categorieën maar zich ook strekt tot het algemeen belang van de categorie ingezetenen. Provinciale Staten van Zuid-Holland vinden een vermindering van het aantal geborgde zetels meer voor de hand liggen en verwijzen hierbij naar het advies van de commissie Boelhouwer. Hierin wordt de afschaffing van de geborgde zetels mede bepleit op de overweging dat *“de vraagstukken van het waterschapsbestuur steeds meer gaan over het in het kader van de klimaatontwikkeling voor het gebied noodzakelijke generieke waterbeleid”*. De commissie overweegt ook dat politieke partijen in bestuurlijke discussies goed in staat zijn om met alle specifieke belangen rekening te houden. Dit standpunt wordt door Provinciale Staten van Zuid-Holland onderschreven.
7. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Dit past in de tendens van de afgelopen jaren, waarin de positie van de geborgde zetels in het waterschapsbestuur steeds meer ter discussie

wordt gesteld. Het pleidooi om de geborgde zetels af te schaffen in het advies van de commissie Boelhouwer vormt hiervan het sluitstuk.

Op grond van artikel 6 van de Waterschapswet vereist een wijziging van de reglementen van de interprovinciale waterschappen de medewerking van de provincies waarin het waterschap grondgebied heeft. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben voorafgaand aan het bestuurlijk overleg met de betreffende waterschappen allereerst de afstemming gezocht met de provinciebesturen van Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland en Noord-Holland ten einde te bepalen of de voorgenomen wijziging van de reglementen van Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland haalbaar is. Dit bleek alleen te gelden voor het reglement van Hoogheemraadschap van Rijnland, waarna verder vervolg is gegeven aan het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap. Aan de voorbereiding van de reglementswijziging voor Waterschap Rivierenland is geen vervolg gegeven, omdat de provincie Gelderland heeft aangegeven geen medewerking te verlenen. De provincie Gelderland ziet geen reden om de vastgestelde bestuursamenstelling te wijzigen. Liever ziet de provincie dat de geborgde zetels in zijn totaliteit worden afgeschaft.

8. De geborgde categorieën blijven een vertegenwoordiging houden in het algemeen bestuur. Het blijft derhalve mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld adviescommissies of klankbordgroepen.
9. Zie ons commentaar onder punt 7. Aanvullend wordt opgemerkt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland geen aanleiding zien om de vastgestelde waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels onderling te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.
10. De provincie is zich ervan bewust dat de waterschappen door de eeuwen heen goed in staat zijn gebleken de uitdagingen die op hen afkwamen het hoofd te bieden. Ook nu spelen de waterschappen een belangrijke rol bij het veilig en leefbaar houden van de provincie. Het is dan ook geenszins de bedoeling om afbreuk te doen aan de belangrijke positie die de waterschappen daaromtrent innemen. Dit geldt ook voor wat betreft de kennis en kunde die de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën in het waterschapsbestuur inbrengen.
11. Zie reactie onder punt 1. t/m 10. Aanvullend wordt nog opgemerkt dat met de voorgenomen wijzigingen van de reglementen het zelfstandig voortbestaan van de waterschappen niet wordt bedreigd. Niet in de laatste plaats, nu waterschappen openbare lichamen zijn die hun grondslag hebben in de Grondwet en de Waterschapswet, en de provincie geen enkele bevoegdheid bezit om dat te wijzigen.

2.2 Zienswijze Glastuinbouw Nederland

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zorgt voor politisering van de waterschappen en mogelijk verlies van specifieke kennis die benodigd is om de taken van een waterschap goed in te vullen.*
2. *Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen.*
3. *Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet.*
4. *Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond.*
5. *De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
6. *Onzorgvuldigheid en gebrek aan transparantie tijdens de inspraakperiode.*
7. *De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen.*
8. *Er is geen provinciaal beleid waar het ontwerpbesluit op is gebaseerd.*
9. *Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet.*
10. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
11. *De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
12. *Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De vraag kan gesteld worden of niet reeds sprake is van politisering van de waterschappen, nu een ruime meerderheid van de zetels in het waterschapsbestuur middels vrije verkiezingen worden ingevuld. In de huidige situatie zijn bij alle waterschappen 21 van de 30 beschikbare zetels in het algemeen bestuur immers toegewezen aan de categorie ingezetenen. Daarnaast wordt betwijfeld of het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zal leiden tot een verlies aan specifieke kennis, nu de geborgde categorieën vertegenwoordigd blijven in het waterschapsbestuur en hun meerwaarde op dat vlak kunnen voortzetten.
2. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
3. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
4. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
5. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6-7).
6. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
7. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).

8. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7-8).
9. Zie ons commentaar onder punt 8 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).
10. Zie ons commentaar onder punt 9 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).
11. Zie ons commentaar onder punt 10 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).
12. Zie ons commentaar onder punt 11 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).

2.3 Zienswijze VNO NCW West

Samenvatting van de zienswijze

1. *Waterschappen dragen sinds jaar en dag zorg voor schoon en voldoende water, transport en zuiveren van afvalwater en voor veiligheid door aanleg en beheer van dijken en kades. De geborgde zetels zouden daarom niet afgeschaft moeten worden.*
2. *Het is wenselijk om de lopende discussie in de Staten Generaal af te wachten alvorens het reglement te wijzen. De provincie Gelderland doet dit wel.*
3. *Het ontwerpbesluit is zonder overleg met de betrokken organisaties zoals het bedrijfsleven tot stand gekomen. De organisatie staat open voor een gesprek, maar de bijeenkomst van 22 april 2022 was niet openbaar.*
4. *Een reglementswijziging voor de interprovinciale waterschappen vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland. Een eventuele eenzijdige wijziging is discriminatoir van aard.*
5. *Met de voorgenomen reglementswijziging wordt het ondernemende en daadkrachtige karakter van de bestuurslaag aangetast en de groepen bedrijven, natuureigenaren en agrariërs op afstand gezet. Dit druist in tegen de geest van de Omgevingswet, waarin participatie door stakeholders juist een cruciaal element is.*
6. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
7. *De voorbereidingen voor de volgende bestuursperiode, waaronder de selectie en opleiding van kandidaten, is inmiddels gestart. Het voorstel is om de wijzigingen van artikel 9 van de reglementen pas in te laten gaan met de volgende waterschapsverkiezingen in maart 2027.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorliggende ontwerpbesluiten leiden niet tot een afschaffing van de geborgde zetels. De waardering voor de taakuitoefening van de waterschappen wordt door de provincie gedeeld.
2. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Vanwege de onzekerheid rondom de uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel, hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland besloten om het einde van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Dat de provincie Gelderland tot een andere afweging is gekomen is uiteraard hun goed recht.
3. Bij de totstandkoming van de ontwerpbesluiten hebben Gedeputeerde Staten de procedure in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet gevolgd. In deze artikelen is bepaald dat Gedeputeerde Staten eerst het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur

van het waterschap voeren alvorens het ontwerpbesluit wordt opgesteld. De wet vereist niet dat ook de belangenorganisaties verbonden aan de geborgde zetels geraadpleegd dienen te worden. Een aanpassing van het reglement is immers vooral een bestuurlijke aangelegenheid tussen de provincie en het waterschap.

Na het bestuurlijk overleg met het waterschap is het ontwerpbesluit opgesteld en ter inzage gelegd. Deze inspraakprocedure biedt andere belanghebbenden bij het ontwerpbesluit voldoende gelegenheid om hun zienswijzen daartegen naar voren te brengen. Indiener wordt nadrukkelijk uitgenodigd om gebruik te maken van de inspraakmogelijkheden die gaan volgen.

Voor wat betreft de bijeenkomst van 22 april 2022 wordt opgemerkt dat deze op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland is georganiseerd en geen onderdeel uitmaakt van de inspraakprocedure met betrekking tot het voorliggend ontwerpbesluit. De bijeenkomst dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd.

4. Een wijziging van het reglement van een interprovinciale waterschap vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies waarin het waterschap zijn grondgebied heeft. De waterschappen waarvoor dit van toepassing is zijn het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland. Uiteraard is met de andere betrokken provincies bestuurlijk overleg geweest om te bepalen of een reglementswijziging voor deze waterschappen binnen handbereik ligt. Voor wat betreft het Hoogheemraadschap van Rijnland is gebleken dat dit inderdaad het geval is nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland oordeelden dat er gronden aanwezig zijn om een wijziging van het reglement te overwegen. De voorbereiding en de besluitvorming met betrekking tot de reglementswijziging van het hoogheemraadschap vindt nadien in nauwe afstemming met de provincie Noord-Holland plaats. Een wijziging van het reglement van Waterschap Rivierenland blijkt op dit moment niet haalbaar, omdat de provincie Gelderland heeft besloten daar niet aan mee te werken.
5. De inbreng van specifieke kennis door de geborgde categorieën bedrijven, natuur en ongebouwd blijft ook met de voorgenomen reglementswijziging mogelijk. Elk van de geborgde categorieën behoudt immers een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur. Voor belanghebbende stakeholders blijft het daarmee mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming in het waterschapsbestuur te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld via deelname aan adviescommissies of klankbordgroepen.
6. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het

maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt met de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Provinciale Staten van Zuid-Holland zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

7. Provinciale Staten van Zuid-Holland streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.4 Zienswijze NVWB

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het voorstel van Provinciale Staten bevat geen objectieve maatstaf waarop de aanpassing van het aantal geborgde zetels is gebaseerd.*
2. *Er is geen afweging van belangen gemaakt op basis van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
3. *Er wordt geen onderbouwing gegeven voor de toename van het aantal zetels van de categorie ingezetenen.*
4. *De vier Zuid-Hollandse waterschappen verschillen onderling sterk van elkaar voor wat betreft oppervlakte, gebiedskenmerken, inwonerdichtheid, etc. Het getuigt van onzorgvuldigheid en willekeur om voor alle waterschappen één zetel op de categorieën bedrijven en ongebouwd in mindering te brengen. Ook is dit niet conform artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
5. *De argumentatie in het voorstel van Provinciale Staten is eenzijdig gericht op het advies 'Geborgd gewogen' van de Commissie Boelhouwer en laat meerdere recente rapporten en inzichten over de geborgde zetels buiten beschouwing.*
6. *In de argumentatie wordt gesteld dat de relatie tussen belang en betaling niet helder is uit te leggen. De initiatiefnemers van de reglementswijzigingen gaan hiermee voorbij aan het feit dat in Zuid-Holland honderdduizenden bedrijven actief zijn die een groot belang en meerwaarde hebben bij het waterschap en een substantieel van de waterschapsbelasting opbrengen.*
7. *Indieners miskennen dat de huidige samenstelling van het waterschapsbestuur goed in staat is om adequaat te handelen als het gaat om het behartigen van het algemeen belang.*
8. *Provinciale Staten hebben nagelaten om voorafgaand aan het ontwerpbesluit met de waterschapsbesturen in gesprek te gaan.*

9. *De waterschapsbesturen hebben geen signalen vanuit de provincie ontvangen dat het in de huidige samenstellingen slecht zou functioneren. Integendeel, meerdere waterschappen hebben aangegeven dat de onderlinge samenwerking binnen het bestuur goed verloopt.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Provinciale Staten van Zuid-Holland beogen met de reglementswijzigingen het democratisch gehalte in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten. Hierbij baseren zij zich op het advies van de commissie Boelhouwer, waaruit blijkt dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant is toegenomen. Zie ook ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).
2. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).
3. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).
4. Dat de Zuid-Hollandse waterschappen onderling verschillen wordt niet ontkend. Evenwel moet geconcludeerd worden dat dit ook nu niet tot grote verschillen in de huidige samenstellingen van het algemeen bestuur van die waterschappen heeft geleid. In alle waterschappen heeft de categorie natuur één van de huidige negen geborgde zetels toegewezen gekregen. De resterende geborgde zetels zijn in de meeste waterschappen gelijkmatig over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld. Alleen in de waterschappen Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Waterschap Rivierenland heeft een iets andere verdeling plaatsgevonden. Hierbij geldt voor wat betreft Waterschap Rivierenland dat het algemeen bestuur daar slechts acht geborgde zetels telt. Provinciale Staten zien geen reden om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën aan te passen. Daarom is de vermindering van het aantal geborgde zetels bij alle waterschappen gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld.
5. Voor de totstandkoming van het advies 'Geborgd gewogen' heeft de commissie Boelhouwer ook kennisgenomen van adviezen van eerdere commissies. Zo worden bijvoorbeeld in het advies de belangrijke conclusies uit de adviezen van de Commissie van advies inzake waterstaatswetgeving (2009) en de Adviescommissie Water (2015) aangehaald. Het rapport 'De Stem van het Water' van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving bevat de opbrengsten van de consultatieronde naar aanleiding van het advies van de commissie Boelhouwer. Het doel van het rapport is het ophalen van de verschillende perspectieven in de discussie rondom de afschaffing van de geborgde zetels en verwijst voor een weging van deze perspectieven nadrukkelijk naar de hiervoor genoemde rapporten.
6. De constatering dat de relatie tussen belang en betaling niet langer helder is uit te leggen, is niet bedoeld als diskwalificatie van de meerwaarde en het belang van bedrijven bij de taakuitoefening van het waterschap. De constatering vormde reeds in 2008 aanleiding voor de wetgever om de omvang van betaling door een categorie als zelfstandig criterium uit de wet te schrappen. De wetgever overwoog hierbij dat de omvang van de betaling nog wel als globale indicator gebruikt kan worden, maar dat de

provincie de mogelijkheid heeft om bij de bepaling van de zetelaantallen de mate van diversiteit van de belangen binnen de categorieën kan betrekken. Hierbij spelen bestuurlijke overwegingen als transparantie en herkenbaarheid van het waterschapsbestuur voor de burger een veel grotere rol dan vroeger.

7. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur te bepalen. De voorgenomen reglementswijzigingen beogen de invloed van de categorie ingezetenen binnen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat is geconstateerd dat de omvang van het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.
8. Indiener doelt vermoedelijk op het proces in aanloop naar het besluit van Provinciale Staten Zuid-Holland van 13 oktober 2021, waarin het voornemen is vastgelegd om het aantal geborgde zetels op het wettelijk minimum vast te stellen. Het klopt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland voorafgaand aan dat besluit geen overleg hebben gevoerd met de waterschappen. Wel hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland op 22 april 2022 een rondetafelgesprek gehouden, waarin alsnog met de waterschappen over dat besluit is gesproken.

Zoals hiervoor aangegeven, is de aanleiding tot de voorgenomen reglementswijzigingen niet gelegen in de veronderstelling dat de waterschappen tekortschieten in hun taken. Beoogd wordt de bestuurlijke representativiteit van het algemeen bestuur ten gunste van de categorie ingezetenen te wijzigen om zodoende meer ruimte te bieden voor de weging van het algemeen belang binnen het waterschapsbestuur. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ruimte die de Waterschapswet biedt.

2.5 Zienswijze fracties Bedrijven en Ongebouwd, SGP en Hollandse Delta Natuurlijk van Waterschap Hollandse Delta

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het ontwerpbesluit is niet op de in de wet voorgeschreven wijze tot stand gekomen, omdat Gedeputeerde Staten voorafgaand aan het ontwerpbesluit geen overleg heeft gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap.*
2. *Zowel het proces in aanloop naar het voorstel als het voorstel zijn in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Een objectieve grondslag tot wijziging van het reglement ontbreekt.*
3. *Het voorstel heeft louter een politiek karakter met als oogmerk de zeggenschap in het algemeen bestuur te verleggen naar de categorie ingezetenen. Het functionele karakter van het waterschap wordt miskend. Hiermee verzaakt de provincie haar wettelijke taak als toezichthouder en objectief toetser van de waterschappen.*

4. *Een zorgvuldige belangenafweging op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet heeft niet plaatsgevonden. De initiatiefnemers van de reglementswijziging baseren zich op het advies van de Commissie Boelhouwer over afschaffing van de geborgde zetels, maar dit advies vormt op zichzelf geen afweging van belangen binnen Waterschap Hollandse Delta.*
5. *In aansluiting op het vorige punt, wordt gerefereerd aan het rapport van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving die de noodzaak tot belangenafweging onderschrijft.*
6. *Het kort van te voren ingelaste, niet-openbare, rondetafelgesprek van 22 april 2022 en de onevenwichtige organisatie daarvan, versterkt de indruk dat het de initiatiefnemers van de reglementswijziging niet gaat om een zorgvuldig, transparant en wel afgewogen proces maar dat het gaat om een politiek besluit ten voordele van de categorie ingezetenen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Bij de totstandkoming van het voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging. Dit bestuurlijk overleg met het college van dijkgraaf en heemraden heeft op 14 januari 2022 plaatsvonden. Ook hebben Gedeputeerde Staten nadien op 20 januari 2022 een schriftelijke reactie van het college van dijkgraaf en heemraden ontvangen op de voorgenomen reglementswijzigingen.
2. Zie ons commentaar onder punt 1. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur te bepalen. De voorgenomen reglementswijzigingen beogen de invloed van de categorie ingezetenen binnen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat wordt verondersteld dat de omvang van het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.
3. Zie ons commentaar onder punt 2. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om binnen de in artikel 13 van de Waterschapswet gestelde bandbreedte het aantal geborgde zetels vast te stellen. Het functioneel karakter van het waterschap wordt niet miskend indien er besloten wordt om van deze bevoegdheid gebruik te maken. Noch verzaakt de provincie hiermee zijn toezichthoudende rol naar de waterschappen.
4. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-

Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het in omvang toegenomen algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Provinciale Staten beogen met de voorgenomen reglementswijziging niet de omvang van het algemeen bestuur dan wel de vastgelegde onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën te wijzigen. Daarom is besloten om de lasten van de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de geborgde categorieën bedrijven en gebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten schot gebleven, omdat de wet vereist dat elk van de belanghebbende categorieën een vertegenwoordiging in het algemeen bestuur dient te hebben. De toelichting bij het ontwerpbesluit is op dit punt aangevuld en nader verduidelijkt.

5. Zie ons commentaar onder punt 4.
6. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten op 13 oktober 2021 hebben genomen. Gedeputeerde Staten hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om voornoemde redenen geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot het ontwerpbesluit dat recent ter inzage heeft gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten te worden beschouwd.

2.6 Zienswijze R. de Wit

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het waterschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

5. *Het is niet duidelijk welk probleem met de reglementswijziging wordt opgelost.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Het functionele karakter van het waterschap ziet op de beperkte taakomschrijving zoals opgenomen in artikel 1 van de Waterschapswet en wordt niet bepaald door de samenstelling van het waterschapsbestuur. De stelling dat het waterschap niets met politiek te maken heeft, wordt niet gevolgd omdat het overgrote deel van de bestuurszetels in het waterschapsbestuur worden ingevuld via democratische verkiezingen en de besluitvorming in dat bestuur overwegend politiek van aard is. De geborgde zetels zijn hierbij als zekerheidsstelling bedoeld voor de weging van de specifieke belangen van de geborgde categorieën. De voorgenomen reglementswijziging brengt in dit laatste geen verandering, omdat de geborgde categorieën, ondanks de vermindering van het aantal zetels, een vertegenwoordiging houden in het waterschapsbestuur en de weging van hun belangen bij de besluitvorming daarmee gewaarborgd zal zijn.
2. Bij de totstandkoming van het voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging.
Het bijzondere aan de voorgenomen reglementswijziging is dat het initiatief voor de reglementswijziging vanuit Provinciale Staten zelf is opgekomen, hetgeen uiteindelijk resulteerde in het statenbesluit van 13 oktober 2021. Daarin hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland beargumenteerd dat zij op basis van het advies van de commissie Boelhouwer van mening zijn dat er gegronde redenen aanwezig zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap in omvang is toegenomen en dat het daarom gerechtvaardigd is om de zeggenschap van deze categorie in het waterschapsbestuur te vergroten. De Waterschapswet biedt hiertoe de mogelijkheden toe.
3. De invloed van de gevolgen van klimaatverandering (en andere ontwikkelingen) beperkt zich niet tot de categorie ongebouwd of bedrijven, maar strekt zich ook uit naar de belangen van de andere onderscheiden categorieën. Dit geldt ook voor het belang van de categorie ingezetenen om te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever is aangeduid als het algemeen belang. Voorts wordt opgemerkt dat de geborgde categorieën ook na de voorgenomen reglementswijziging een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur behouden, waarmee de inbreng van specifieke kennis en ervaring door deze categorieën in het waterschapsbestuur gewaarborgd blijft. Zie ook ons commentaar onder punt 4.
4. De huidige bestuurssamenstelling van Waterschap Hollandse Delta dateert uit het jaar 2008. In dat jaar is het reglement van bestuur gewijzigd naar aanleiding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet ingrijpend heeft gewijzigd. Bij de vaststelling van het reglement is besloten om de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap op het maximum van dertig

zetels vast te stellen. Het aantal geborgde zetels werd ook op het maximum gesteld, omdat de gedachte was dat dit het beste past bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur. Met de voorgenomen reglementswijziging komen Provinciale Staten nu tot een andere afweging en wordt de toen ingenomen standpunt verlaten. Provinciale Staten zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

5. Zie ons commentaar onder punt 2. Met de voorgenomen reglementswijziging wordt niet beoogd een oordeel te geven over het functioneren van de waterschappen, noch wordt hiermee gepoogd afbreuk te doen aan de gewaardeerde positie van het waterschap.

Wijzigingsverordening reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022

Nota van antwoord

Artikel 4 Waterschapswet jo. afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Pag.
1.1	Aanleiding	3
1.2	Procedure	3
1.3	Ontvankelijkheid zienswijzen	4
2	Ontvangen zienswijzen	
2.1	Zienswijze LTO Noord	5
2.2	Zienswijze Glastuinbouw Nederland	9
2.3	Zienswijze VNO NCW West	10
2.4	Zienswijze NVWB	12
2.5	Zienswijze KAVB	14
2.6	Zienswijze Kaasboerderij Van Harten	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij besluit van 13 oktober 2021 hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland het initiatiefvoorstel “Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen” aangenomen. Het besluit omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Rijnland vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen. Voorgesteld wordt om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen ten gunste van de categorie ingezetenen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen.

Een aanpassing van de bestuurssamenstelling van het hoogheemraadschap vereist een wijziging van het reglement van het hoogheemraadschap. Omdat het grondgebied van het hoogheemraadschap eveneens in de provincie Noord-Holland is gelegen, is voor de reglementswijziging de medewerking vereist van het provinciebestuur van Noord-Holland. Bij brief van 15 december 2021 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Holland geoordeeld dat gronden aanwezig zijn om een reglementswijziging te overwegen.

Op 9 december 2021 heeft het college van dijkgraaf en heemraden Provinciale Staten van Zuid-Holland gevraagd om voor het poldergebied van het voormalige marinevliegkamp Valkenburg een herpolderingsbesluit te nemen en het gebied onder waterschapsverband te brengen. Omdat de reglementering van de taak en het gebied van het hoogheemraadschap bij reglement plaats vindt, is dit verzoek bij de reeds voorgenomen reglementswijziging betrokken.

1.2 Procedure

Op grond van artikel 2 van de Waterschapswet zijn Provinciale Staten bevoegd tot vaststelling en wijziging van het reglement van bestuur voor het waterschap. De uitoefening van deze bevoegdheid geschiedt bij provinciale verordening. Op grond van de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet wordt een wijziging van het reglement voorbereid door Gedeputeerde Staten, die het bestuurlijk overleg daaromtrent voeren met het dagelijks bestuur van het waterschap.

Artikel 6 van de Waterschapswet vereist aanvullend dat een reglementswijziging van het hoogheemraadschap plaatsvindt bij gemeenschappelijk besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland en Zuid-Holland. De voorbereiding van de reglementswijziging is overeenkomstig het bepaalde in dit artikel in handen gelegd van een commissie uit het midden van de colleges van gedeputeerde staten van beide provincies, waarin de gedeputeerden Water zitting hebben.

Het hoogheemraadschap heeft bij brief van 11 januari 2022 een schriftelijke reactie gegeven op het besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland d.d. 13 oktober 2021. Het bestuurlijk overleg op grond van artikel 3 van de Waterschapswet met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap heeft op 18 januari 2022 plaatsgevonden.

Na voornoemd bestuurlijk overleg hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op 15 maart 2022 het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak.

1.3 Ontvankelijkheid zienswijzen

Het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Rijnland 2022 heeft van 22 maart 2022 tot en met 2 mei 2022 ter inzage gelegen. Binnen de termijn zijn zes zienswijzen ontvangen, die allen ontvankelijk zijn.

2 Ontvangen zienswijzen

Hierna volgt een overzicht van de naar voren gebrachte zienswijzen. De zienswijzen zijn in samengevatte vorm weergegeven en voorzien van commentaar.

2.1 Zienswijze LTO Noord

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen. Het is onzorgvuldig om los van het landelijk traject de getalsverhoudingen in de waterschappen aan te passen.*
- 2. Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet. De bevoegdheid tot vaststelling van de reglementen dient binnen de kaders van artikel 1 van de Waterschap gebruikt te worden. Hierbij past het niet om tussentijds, zonder enige objectieve grond, de zeggenschapsverhoudingen binnen het waterschap aan te passen.*
- 3. Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond. Nergens is gebleken dat de waterschappen hun werk niet goed gedaan. Dit tekent de onzorgvuldigheid.*
- 4. De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
- 5. De provincie opereert slordig, onzorgvuldig en niet transparant tijdens de periode van inspraak gelet op de bijeenkomst van 22 april 2022.*
- 6. De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen. Er is eerder aanleiding om het aantal geborgde zetels uit te breiden.*
- 7. Het ontwerpbesluit is niet op provinciaal beleid gebaseerd. Er is ook geen rekening gehouden met het standpunt van andere provincies, zoals Gelderland. Met die provincies heeft er geen zorgvuldige afstemming plaatsgevonden.*
- 8. Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet, dat participatie centraal staat.*
- 9. Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
- 10. De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
- 11. Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Zoals indiener terecht stelt, is het onzeker of het initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer zal worden aangenomen. Bovendien is onzeker of de besluitvorming op tijd zal zijn afgerond voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. Vanwege deze onzekerheid, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland tot een andere afweging gekomen en is besloten om de uitkomsten van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op grond van de Waterschapswet de bevoegdheid om binnen de wettelijk gegeven bandbreedten de omvang van het algemeen bestuur en het aantal geborgde zetels te bepalen. Het gegeven dat momenteel in de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel wordt behandeld dat aan deze bevoegdheid kan raken, maakt niet dat het gebruik van die bevoegdheid om die reden onzorgvuldig of onjuist is. Noch leidt het er toe dat Provinciale Staten van Zuid-Holland om die reden geen gebruik zouden mogen maken van de bevoegdheid.
2. In artikel 1 van de Waterschapswet wordt het functionele karakter van het waterschap bepaald. Dit functioneel karakter komt terug in de samenstelling van het algemeen bestuur, waarin de wetgever zetels heeft ingeruimd voor de verschillende belanghebbende categorieën. Artikel 2 van de Waterschapswet geeft hierbij Provinciale Staten de bevoegdheid tot vaststelling van de samenstelling van het waterschapsbestuur. De bevoegdheid wordt ingekaderd door de artikelen 12 en 13 van de Waterschapswet. De voorgenomen reglementswijzigingen blijven binnen de daarin vastgestelde kaders. De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten van Zuid-Holland menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Provinciale Staten baseren zich hierbij op het advies van de commissie Boelhouwer waarin wordt geadviseerd om de geborgde zetels af te schaffen.
3. Zoals hiervoor aangegeven, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland thans van mening dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Met de voorgenomen reglementswijzigingen wordt niet beoogd een oordeel te geven over het functioneren van de waterschappen, noch wordt hiermee gepoogd afbreuk te doen aan de gewaardeerde positie van het waterschap.
4. Artikel 13 van de Waterschapswet bepaalt dat de omvang van het algemeen bestuur maximaal uit dertig zetels mag bestaan. Voor het aantal geborgde zetels is het maximum bepaald op negen. Hierbij geldt dat de zetels die niet aan de geborgde zetels worden toegewezen toekomen aan de categorie ingezetenen. Het verlagen van het aantal geborgde zetels heeft bij een gelijkblijvende omvang van het bestuur daardoor automatisch het gevolg dat de vrijvallende zetels toekomen aan de categorie ingezetenen. Dit kan alleen worden voorkomen door ook de omvang van het bestuur te verminderen. Provinciale Staten van Zuid-Holland achten dit niet wenselijk gelet op de waterstaatkundige taken van de waterschappen.

Voor wat betreft de gemaakte verwijten van politiek opportunisme en willekeur, wordt opgemerkt dat de provincie in tegenstelling tot het waterschap geen functioneel karakter heeft. De provinciale besluitvorming is daarmee per definitie politiek van aard. Voorts is het nog maar de vraag of de partijen die voor de voorgenomen reglementswijzigingen zijn, voordeel zullen hebben bij een wijziging van de bestuursamenstelling. In ultimo beslist immers de kiezer over de invulling van de zetels die aan de categorie ingezetenen toebehoren.

5. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten van Zuid-Holland op 13 oktober 2021 hebben genomen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de provincie Noord-Holland hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om die reden geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot de ontwerpbesluiten die recent ter inzage hebben gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd. Voor wat betreft de voorliggende ontwerpbesluiten, wordt opgemerkt dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland deze in een statenvoorstel, vergezeld met een samenvatting van de naar voren gebrachte zienswijzen, aan Provinciale Staten van Zuid-Holland zullen aanbieden. Bij de behandeling van het statenvoorstel zal uiteraard mogelijkheid tot inspraak worden geboden.
6. Zonder afbreuk te willen doen aan de belangen van de agrariërs, wordt opgemerkt dat de invloed van klimaatverandering zich niet beperkt tot de belangen van de geborgde categorieën maar zich ook strekt tot het algemeen belang van de categorie ingezetenen. Provinciale Staten van Zuid-Holland vinden een vermindering van het aantal geborgde zetels meer voor de hand liggen en verwijzen hierbij naar het advies van de commissie Boelhouwer. Hierin wordt de afschaffing van de geborgde zetels mede bepleit op de overweging dat *“de vraagstukken van het waterschapsbestuur steeds meer gaan over het in het kader van de klimaatontwikkeling voor het gebied noodzakelijke generieke waterbeleid”*. De commissie overweegt ook dat politieke partijen in bestuurlijke discussies goed in staat zijn om met alle specifieke belangen rekening te houden. Dit standpunt wordt door Provinciale Staten van Zuid-Holland onderschreven.
7. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Dit past in de tendens van de afgelopen jaren, waarin de positie van de geborgde zetels in het waterschapsbestuur steeds meer ter discussie wordt gesteld. Het pleidooi om de geborgde zetels af te schaffen in het advies van de commissie Boelhouwer vormt hiervan het sluitstuk.

Op grond van artikel 6 van de Waterschapswet vereist een wijziging van de reglementen van de interprovinciale waterschappen de medewerking van de provincies waarin het waterschap grondgebied heeft. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben voorafgaand aan het bestuurlijk overleg met de betreffende waterschappen allereerst de afstemming gezocht met de provinciebesturen van Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland en Noord-Holland ten einde te bepalen of de voorgenomen wijziging van de reglementen van Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland haalbaar is. Dit bleek alleen te gelden voor het reglement van Hoogheemraadschap van Rijnland, waarna verder vervolg is gegeven aan het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap. Aan de voorbereiding van de reglementswijziging voor Waterschap Rivierenland is geen vervolg gegeven, omdat de provincie Gelderland heeft aangegeven geen medewerking te verlenen. De provincie Gelderland ziet geen reden om de vastgestelde bestuurssamenstelling te wijzigen. Liever ziet de provincie dat de geborgde zetels in zijn totaliteit worden afgeschaft.

8. De geborgde categorieën blijven een vertegenwoordiging houden in het algemeen bestuur. Het blijft derhalve mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld adviescommissies of klankbordgroepen.
9. Zie ons commentaar onder punt 7. Aanvullend wordt opgemerkt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland geen aanleiding zien om de vastgestelde waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels onderling te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.
10. De provincie is zich ervan bewust dat de waterschappen door de eeuwen heen goed in staat zijn gebleken de uitdagingen die op hen afkwamen het hoofd te bieden. Ook nu spelen de waterschappen een belangrijke rol bij het veilig en leefbaar houden van de provincie. Het is dan ook geenszins de bedoeling om afbreuk te doen aan de belangrijke positie die de waterschappen daaromtrent innemen. Dit geldt ook voor wat betreft de kennis en kunde die de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën in het waterschapsbestuur inbrengen.
11. Zie reactie onder punt 1. t/m 10. Aanvullend wordt nog opgemerkt dat met de voorgenomen wijzigingen van de reglementen het zelfstandig voortbestaan van de waterschappen niet wordt bedreigd. Niet in de laatste plaats, nu waterschappen openbare lichamen zijn die hun grondslag hebben in de Grondwet en de Waterschapswet, en de provincie geen enkele bevoegdheid bezit om dat te wijzigen.

2.2 Zienswijze Glastuinbouw Nederland

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zorgt voor politisering van de waterschappen en mogelijk verlies van specifieke kennis die benodigd is om de taken van een waterschap goed in te vullen.*
2. *Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen.*
3. *Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet.*
4. *Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond.*
5. *De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
6. *Onzorgvuldigheid en gebrek aan transparantie tijdens de inspraakperiode.*
7. *De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen.*
8. *Er is geen provinciaal beleid waar het ontwerpbesluit op is gebaseerd.*
9. *Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet.*
10. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
11. *De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
12. *Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De vraag kan gesteld worden of niet reeds sprake is van politisering van de waterschappen, nu een ruime meerderheid van de zetels in het waterschapsbestuur middels vrije verkiezingen worden ingevuld. In de huidige situatie zijn bij alle waterschappen 21 van de 30 beschikbare zetels in het algemeen bestuur immers toegewezen aan de categorie ingezetenen. Daarnaast wordt betwijfeld of het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zal leiden tot een verlies aan specifieke kennis, nu de geborgde categorieën vertegenwoordigd blijven in het waterschapsbestuur en hun meerwaarde op dat vlak kunnen voortzetten.
2. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
3. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
4. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
5. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6-7).
6. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
7. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
8. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7-8).
9. Zie ons commentaar onder punt 8 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).

10. Zie ons commentaar onder punt 9 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).
11. Zie ons commentaar onder punt 10 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).
12. Zie ons commentaar onder punt 11 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 8).

2.3 Zienswijze VNO NCW West

Samenvatting van de zienswijze

1. *Waterschappen dragen sinds jaar en dag zorg voor schoon en voldoende water, transport en zuiveren van afvalwater en voor veiligheid door aanleg en beheer van dijken en kades. De geborgde zetels zouden daarom niet afgeschaft moeten worden.*
2. *Het is wenselijk om de lopende discussie in de Staten Generaal af te wachten alvorens het reglement te wijzen. De provincie Gelderland doet dit wel.*
3. *Het ontwerpbesluit is zonder overleg met de betrokken organisaties zoals het bedrijfsleven tot stand gekomen. De organisatie staat open voor een gesprek, maar de bijeenkomst van 22 april 2022 was niet openbaar.*
4. *Een reglementswijziging voor de interprovinciale waterschappen vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland. Een eventuele eenzijdige wijziging is discriminatoir van aard.*
5. *Met de voorgenomen reglementswijziging wordt het ondernemende en daadkrachtige karakter van de bestuurslaag aangetast en de groepen bedrijven, natuureigenaren en agrariërs op afstand gezet. Dit druist in tegen de geest van de Omgevingswet, waarin participatie door stakeholders juist een cruciaal element is.*
6. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
7. *De voorbereidingen voor de volgende bestuursperiode, waaronder de selectie en opleiding van kandidaten, is inmiddels gestart. Het voorstel is om de wijzigingen van artikel 9 van de reglementen pas in te laten gaan met de volgende waterschapsverkiezingen in maart 2027.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorliggende ontwerpbesluiten leiden niet tot een afschaffing van de geborgde zetels. De waardering voor de taakuitoefening van de waterschappen wordt door de provincie gedeeld.
2. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Vanwege de onzekerheid rondom de uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel, hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland besloten om het einde van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Dat de provincie Gelderland tot een andere afweging is gekomen is uiteraard hun goed recht.
3. Bij de totstandkoming van de ontwerpbesluiten hebben Gedeputeerde Staten de procedure in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet gevolgd. In deze artikelen is bepaald dat Gedeputeerde Staten eerst het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van het waterschap voeren alvorens het ontwerpbesluit wordt opgesteld. De wet vereist niet dat ook de belangenorganisaties verbonden aan de geborgde zetels geraadpleegd dienen te worden. Een aanpassing van het reglement is immers vooral een bestuurlijke aangelegenheid tussen de provincie en het waterschap.

Na het bestuurlijk overleg met het waterschap is het ontwerpbesluit opgesteld en ter inzage gelegd. Deze inspraakprocedure biedt andere belanghebbenden bij het ontwerpbesluit voldoende gelegenheid om hun zienswijzen daartegen naar voren te brengen. Indien er wordt nadrukkelijk uitgenodigd om gebruik te maken van de inspraakmogelijkheden die gaan volgen.

Voor wat betreft de bijeenkomst van 22 april 2022 wordt opgemerkt dat deze op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland is georganiseerd en geen onderdeel uitmaakt van de inspraakprocedure met betrekking tot het voorliggend ontwerpbesluit. De bijeenkomst dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd.

4. Een wijziging van het reglement van een interprovinciale waterschap vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies waarin het waterschap zijn grondgebied heeft. De waterschappen waarvoor dit van toepassing is zijn het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland. Uiteraard is met de andere betrokken provincies bestuurlijk overleg geweest om te bepalen of een reglementswijziging voor deze waterschappen binnen handbereik ligt. Voor wat betreft het Hoogheemraadschap van Rijnland is gebleken dat dit inderdaad het geval is nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland oordeelden dat er gronden aanwezig zijn om een wijziging van het reglement te overwegen. De voorbereiding en de besluitvorming met betrekking tot de reglementswijziging van het hoogheemraadschap vindt nadien in nauwe afstemming met de provincie Noord-Holland plaats. Een wijziging van het reglement van Waterschap Rivierenland blijkt op dit moment niet haalbaar, omdat de provincie Gelderland heeft besloten daar niet aan mee te werken.
5. De inbreng van specifieke kennis door de geborgde categorieën bedrijven, natuur en ongebouwd blijft ook met de voorgenomen reglementswijziging mogelijk. Elk van de geborgde categorieën behoudt immers een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur. Voor belanghebbende stakeholders blijft het daarmee mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming in het waterschapsbestuur te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld via deelname aan adviescommissies of klankbordgroepen.
6. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt met de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Provinciale Staten van Zuid-Holland zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie

in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

7. Provinciale Staten van Zuid-Holland streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.4 Zienswijze NVWB

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het voorstel van Provinciale Staten bevat geen objectieve maatstaf waarop de aanpassing van het aantal geborgde zetels is gebaseerd.*
2. *Er is geen afweging van belangen gemaakt op basis van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
3. *Er wordt geen onderbouwing gegeven voor de toename van het aantal zetels van de categorie ingezetenen.*
4. *De vier Zuid-Hollandse waterschappen verschillen onderling sterk van elkaar voor wat betreft oppervlakte, gebiedskenmerken, inwonerdichtheid, etc. Het getuigt van onzorgvuldigheid en willekeur om voor alle waterschappen één zetel op de categorieën bedrijven en ongebouwd in mindering te brengen. Ook is dit niet conform artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
5. *De argumentatie in het voorstel van Provinciale Staten is eenzijdig gericht op het advies 'Geborgd gewogen' van de Commissie Boelhouwer en laat meerdere recente rapporten en inzichten over de geborgde zetels buiten beschouwing.*
6. *In de argumentatie wordt gesteld dat de relatie tussen belang en betaling niet helder is uit te leggen. De initiatiefnemers van de reglementswijzigingen gaan hiermee voorbij aan het feit dat in Zuid-Holland honderdduizenden bedrijven actief zijn die een groot belang en meerwaarde hebben bij het waterschap en een substantieel van de waterschapsbelasting opbrengen.*
7. *Indieners miskennen dat de huidige samenstelling van het waterschapsbestuur goed in staat is om adequaat te handelen als het gaat om het behartigen van het algemeen belang.*
8. *Provinciale Staten hebben nagelaten om voorafgaand aan het ontwerpbesluit met de waterschapsbesturen in gesprek te gaan.*
9. *De waterschapsbesturen hebben geen signalen vanuit de provincie ontvangen dat het in de huidige samenstellingen slecht zou functioneren. Integendeel, meerdere waterschappen hebben aangegeven dat de onderlinge samenwerking binnen het bestuur goed verloopt.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Provinciale Staten van Zuid-Holland beogen met de reglementswijzigingen het democratisch gehalte in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten. Hierbij baseren zij zich op het advies van de commissie Boelhouwer, waaruit blijkt dat er gegronde

redenen zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant is toegenomen. Zie ook ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).

2. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).
3. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).
4. Dat de Zuid-Hollandse waterschappen onderling verschillen wordt niet ontkend. Evenwel moet geconcludeerd worden dat dit ook nu niet tot grote verschillen in de huidige samenstellingen van het algemeen bestuur van die waterschappen heeft geleid. In alle waterschappen heeft de categorie natuur één van de huidige negen geborgde zetels toegewezen gekregen. De resterende geborgde zetels zijn in de meeste waterschappen gelijkmatig over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld. Alleen in de waterschappen Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Waterschap Rivierenland heeft een iets andere verdeling plaatsgevonden. Hierbij geldt voor wat betreft Waterschap Rivierenland dat het algemeen bestuur daar slechts acht geborgde zetels telt. Provinciale Staten zien geen reden om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën aan te passen. Daarom is de vermindering van het aantal geborgde zetels bij alle waterschappen gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld.
5. Voor de totstandkoming van het advies 'Geborgd gewogen' heeft de commissie Boelhouwer ook kennisgenomen van adviezen van eerdere commissies. Zo worden bijvoorbeeld in het advies de belangrijke conclusies uit de adviezen van de Commissie van advies inzake waterstaatswetgeving (2009) en de Adviescommissie Water (2015) aangehaald. Het rapport 'De Stem van het Water' van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving bevat de opbrengsten van de consultatieronde naar aanleiding van het advies van de commissie Boelhouwer. Het doel van het rapport is het ophalen van de verschillende perspectieven in de discussie rondom de afschaffing van de geborgde zetels en verwijst voor een weging van deze perspectieven nadrukkelijk naar de hiervoor genoemde rapporten.
6. De constatering dat de relatie tussen belang en betaling niet langer helder is uit te leggen, is niet bedoeld als diskwalificatie van de meerwaarde en het belang van bedrijven bij de taakuitoefening van het waterschap. De constatering vormde reeds in 2008 aanleiding voor de wetgever om de omvang van betaling door een categorie als zelfstandig criterium uit de wet te schrappen. De wetgever overwoog hierbij dat de omvang van de betaling nog wel als globale indicator gebruikt kan worden, maar dat de provincie de mogelijkheid heeft om bij de bepaling van de zetelaantallen de mate van diversiteit van de belangen binnen de categorieën kan betrekken. Hierbij spelen bestuurlijke overwegingen als transparantie en herkenbaarheid van het waterschapsbestuur voor de burger een veel grotere rol dan vroeger.
7. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur te bepalen. De voorgenomen reglementswijzigingen beogen de invloed van de categorie ingezetenen binnen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat is geconstateerd dat de omvang van het belang

van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.

8. Indiener doelt vermoedelijk op het proces in aanloop naar het besluit van Provinciale Staten Zuid-Holland van 13 oktober 2021, waarin het voornemen is vastgelegd om het aantal geborgde zetels op het wettelijk minimum vast te stellen. Het klopt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland voorafgaand aan dat besluit geen overleg hebben gevoerd met de waterschappen. Wel hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland op 22 april 2022 een rondetafelgesprek gehouden, waarin alsnog met de waterschappen over dat besluit is gesproken.

Zoals hiervoor aangegeven, is de aanleiding tot de voorgenomen reglementswijzigingen niet gelegen in de veronderstelling dat de waterschappen tekortschieten in hun taken. Beoogd wordt de bestuurlijke representativiteit van het algemeen bestuur ten gunste van de categorie ingezetenen te wijzigen om zodoende meer ruimte te bieden voor de weging van het algemeen belang binnen het waterschapsbestuur. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ruimte die de Waterschapswet biedt.

2.5 Zienswijze KAVB

Samenvatting van de zienswijze

1. *De belangen zijn in het huidige systeem goed geborgd, passend bij de functionele organisatie die het waterschap is. De waterschappen functioneren goed, zijn toekomstgericht en dienen de brede belangen van alle betrokkenen.*
2. *Agrariërs en ondernemers zullen de gevolgen van klimaatverandering gaan voelen en hebben daarom groot belang bij de ontwikkeling en invoering van innovaties op het gebied van waterbeheer en waterkwaliteit. De kennis en ervaring van agrariërs is hierbij van groot belang.*
3. *Behartiging van de belangen van bedrijven vergroot het draagvlak onder het beleid van het waterschap en maakt nieuwe vormen van samenwerking mogelijk.*
4. *De bijdrage van agrariërs en bedrijven aan de zuiveringsheffing legitimeert het behoud van het aantal geborgde zetels. Hun inbreng aan de bestuurstafel voor wat betreft de invulling van processen en de hoogte van de rekening is onontbeerlijk.*
5. *Agrariërs en ondernemers komen niet of nauwelijks voor op politieke lijsten. Bij verlaging van het aantal geborgde zetels zal hun stem, grote kennis en ervaring in het waterschapsbestuur verstommen, waar de politiek gekozenen al een absolute meerderheid hebben.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorgenomen reglementswijzigingen leiden niet tot een wijziging van het systeem dan wel het functionele karakter van het waterschap. Ook wordt hiermee geen waardeoordeel gegeven over het functioneren van het waterschap. De provincie maakt gebruik van de mogelijkheid die de wet biedt om bij de samenstelling van het waterschapsbestuur rekening te houden met de verdeling van de belangen die de verschillende belanghebbende categorieën bij de taakuitoefening van het waterschap

- hebben. Provinciale Staten van Zuid-Holland zijn van mening dat er gegronde redenen zijn om de huidige samenstelling van de algemeen besturen te heroverwegen.
2. De invloed van de gevolgen van klimaatverandering (en andere ontwikkelingen) beperkt zich niet tot de categorie ongebouwd maar raakt ook de belangen van de andere onderscheiden categorieën belanghebbenden. Ook het belang van de categorie ingezetenen om te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, door de wetgever aangeduid als het algemeen belang, wordt hierbij geraakt. Voorts wordt opgemerkt dat de geborgde categorieën ondanks de voorgenomen reglementswijzigingen in elke waterschap een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur behouden. De inbreng van specifieke kennis en ervaring in het waterschapsbestuur blijft hiermee gewaarborgd.
 3. De geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd houden een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur. Deze categorieën behouden daarmee de mogelijkheid om de besluitvorming in het waterschapsbestuur via deze vertegenwoordigers te beïnvloeden. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van andere participatievormen om het draagvlak van het waterbeleid onder bedrijven en de overige categorieën te vergroten. De voorgenomen reglementswijzigingen brengen hierin geen verandering.
 4. De zuiveringsheffing wordt opgebracht door de categorieën bedrijven en ingezetenen, waarbij het overgrote deel van de heffing ten laste komt van de categorie ingezetenen. Op ongebouwde grond wordt geen zuiveringsheffing geheven. Zie ook ons commentaar onder punt 3 voor wat betreft de inbreng van agrariërs en bedrijven in het waterschapsbestuur.
 5. Zie ons commentaar onder punt 3.

2.6 Zienswijze Kaasboerderij Van Harten

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het waterschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Het functionele karakter van het waterschap ziet op de beperkte taakomschrijving zoals opgenomen in artikel 1 van de Waterschapswet en wordt niet bepaald door de samenstelling van het waterschapsbestuur. De stelling dat het waterschap niets met politiek te maken heeft wordt niet gevolgd omdat het overgrote deel van de

bestuurszetels in het waterschapsbestuur worden ingevuld via democratische verkiezingen en de besluitvorming in dat bestuur overwegend politiek van aard is. De geborgde zetels zijn hierbij als zekerheidsstelling bedoeld voor de weging van de specifieke belangen van de geborgde categorieën. De voorgenomen reglementswijziging brengt in dit laatste geen verandering, omdat de geborgde categorieën, ondanks de vermindering van het aantal zetels, een vertegenwoordiging zullen houden in het waterschapsbestuur en de weging van hun belangen bij de besluitvorming daarmee gewaarborgd zal zijn.

2. Bij de totstandkoming van het voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging. Het bijzondere aan dit voornemen is dat het initiatief hiervoor vanuit Provinciale Staten van Zuid-Holland zelf is opgekomen, hetgeen uiteindelijk in het statenbesluit van 13 oktober 2021 heeft geresulteerd. Daarin hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland beargumenteerd dat zij op basis van het advies van de commissie Boelhouwer van mening zijn dat er gegronde redenen aanwezig zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap in omvang is toegenomen en dat het daarom gerechtvaardigd is om de zeggenschap van deze categorie in het waterschapsbestuur te vergroten. De Waterschapswet biedt hiertoe de mogelijkheden toe.
3. De huidige bestuurssamenstelling van het Hoogheemraadschap van Rijnland dateert uit het jaar 2008. In dat jaar is het reglement van bestuur gewijzigd naar aanleiding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet ingrijpend heeft gewijzigd. Bij de vaststelling van het reglement is besloten om de omvang van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap op het maximum van dertig zetels vast te stellen. Het aantal geborgde zetels werd ook op het maximum gesteld, omdat de gedachte was dat dit het beste past bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur. Met de voorgenomen reglementswijziging komen Provinciale Staten van Zuid-Holland nu tot een andere afweging en wordt de toen ingenomen standpunt verlaten. Zie ook ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van KAVB (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11-12).

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022

Nota van antwoord

Artikel 4 Waterschapswet jo. afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Pag.
1.1	Aanleiding	3
1.2	Procedure	3
1.3	Ontvankelijkheid zienswijzen	3
2	Ontvangen zienswijzen	
2.1	Zienswijze LTO Noord	4
2.2	Zienswijze Glastuinbouw Nederland	8
2.3	Zienswijze VNO NCW West	9
2.4	Zienswijze NVWB	11
2.5	Zienswijze fractie Ongebouwd	13
2.6	Zienswijze fracties Natuur, Bedrijven en SGP-CU	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij besluit van 13 oktober 2021 hebben Provinciale Staten het initiatiefvoorstel “Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen” aangenomen. Het besluit omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen. Voorgesteld wordt om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen ten gunste van de categorie ingezetenen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Een aanpassing van de bestuursamenstelling van het hoogheemraadschap vereist een wijziging van het reglement van het waterschap.

1.2 Procedure

Op grond van artikel 2 van de Waterschapswet zijn Provinciale Staten bevoegd tot vaststelling en wijziging van het reglement van bestuur voor het waterschap. De uitoefening van deze bevoegdheid geschiedt bij provinciale verordening. Op grond van de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet wordt een wijziging van het reglement voorbereid door Gedeputeerde Staten, die het bestuurlijk overleg daaromtrent voeren met het dagelijks bestuur van het waterschap.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden heeft bij brief van 14 december 2021 een schriftelijke reactie gegeven op het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021. Het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap heeft op 18 januari 2022 plaatsgevonden.

Na voornoemd bestuurlijk overleg hebben Gedeputeerde Staten op 15 maart 2022 het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak.

1.3 Ontvankelijkheid zienswijzen

Het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2022 heeft van 22 maart 2022 tot en met 2 mei 2022 ter inzage gelegen. Binnen de termijn zijn zes zienswijzen ontvangen, die allen ontvankelijk zijn.

2 Ontvangen zienswijzen

Hierna volgt een overzicht van de naar voren gebrachte zienswijzen. De zienswijzen zijn in samengevatte vorm weergegeven en voorzien van commentaar.

2.1 Zienswijze LTO Noord

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen. Het is onzorgvuldig om los van het landelijk traject de getalsverhoudingen in de waterschappen aan te passen.*
- 2. Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet. De bevoegdheid tot vaststelling van de reglementen dient binnen de kaders van artikel 1 van de Waterschap gebruikt te worden. Hierbij past het niet om tussentijds, zonder enige objectieve grond, de zeggenschapsverhoudingen binnen het waterschap aan te passen.*
- 3. Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond. Nergens is gebleken dat de waterschappen hun werk niet goed gedaan. Dit tekent de onzorgvuldigheid.*
- 4. De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
- 5. De provincie opereert slordig, onzorgvuldig en niet transparant tijdens de periode van inspraak gelet op de bijeenkomst van 22 april 2022.*
- 6. De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen. Er is eerder aanleiding om het aantal geborgde zetels uit te breiden.*
- 7. Het ontwerpbesluit is niet op provinciaal beleid gebaseerd. Er is ook geen rekening gehouden met het standpunt van andere provincies, zoals Gelderland. Met die provincies heeft er geen zorgvuldige afstemming plaatsgevonden.*
- 8. Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet, dat participatie centraal staat.*
- 9. Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
- 10. De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
- 11. Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Zoals indiener terecht stelt, is het onzeker of het initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer zal worden aangenomen. Bovendien is onzeker of de besluitvorming op tijd zal zijn afgerond voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. Vanwege deze onzekerheid, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland tot een andere afweging gekomen en is besloten om de uitkomsten van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op grond van de Waterschapswet de bevoegdheid om binnen de wettelijk gegeven bandbreedten de omvang van het algemeen bestuur en het aantal geborgde zetels te bepalen. Het gegeven dat momenteel in de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel wordt behandeld dat aan deze bevoegdheid kan raken, maakt niet dat het gebruik van die bevoegdheid om die reden onzorgvuldig of onjuist is. Noch leidt het er toe dat Provinciale Staten van Zuid-Holland om die reden geen gebruik zouden mogen maken van de bevoegdheid.
2. In artikel 1 van de Waterschapswet wordt het functionele karakter van het waterschap bepaald. Dit functioneel karakter komt terug in de samenstelling van het algemeen bestuur, waarin de wetgever zetels heeft ingeruimd voor de verschillende belanghebbende categorieën. Artikel 2 van de Waterschapswet geeft hierbij Provinciale Staten de bevoegdheid tot vaststelling van de samenstelling van het waterschapsbestuur. De bevoegdheid wordt ingekaderd door de artikelen 12 en 13 van de Waterschapswet. De voorgenomen reglementswijzigingen blijven binnen de daarin vastgestelde kaders. De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten van Zuid-Holland menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Provinciale Staten baseren zich hierbij op het advies van de commissie Boelhouwer waarin wordt geadviseerd om de geborgde zetels af te schaffen.
3. Zoals hiervoor aangegeven, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland thans van mening dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Met de voorgenomen reglementswijzigingen wordt niet beoogd een oordeel te geven over het functioneren van de waterschappen, noch wordt hiermee gepoogd afbreuk te doen aan de gewaardeerde positie van het waterschap.
4. Artikel 13 van de Waterschapswet bepaalt dat de omvang van het algemeen bestuur maximaal uit dertig zetels mag bestaan. Voor het aantal geborgde zetels is het maximum bepaald op negen. Hierbij geldt dat de zetels die niet aan de geborgde zetels worden toegewezen toekomen aan de categorie ingezetenen. Het verlagen van het aantal geborgde zetels heeft bij een gelijkblijvende omvang van het bestuur daardoor automatisch het gevolg dat de vrijvallende zetels toekomen aan de categorie ingezetenen. Dit kan alleen worden voorkomen door ook de omvang van het bestuur te verminderen. Provinciale Staten van Zuid-Holland achten dit niet wenselijk gelet op de waterstaatkundige taken van de waterschappen.

Voor wat betreft de gemaakte verwijten van politiek opportunisme en willekeur, wordt opgemerkt dat de provincie in tegenstelling tot het waterschap geen functioneel karakter heeft. De provinciale besluitvorming is daarmee per definitie politiek van aard. Voorts is het nog maar de vraag of de partijen die voor de voorgenomen reglementswijzigingen zijn, voordeel zullen hebben bij een wijziging van de bestuursamenstelling. In ultimo beslist immers de kiezer over de invulling van de zetels die aan de categorie ingezetenen toebehoren.

5. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten van Zuid-Holland op 13 oktober 2021 hebben genomen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de provincie Noord-Holland hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om die reden geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot de ontwerpbesluiten die recent ter inzage hebben gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd. Voor wat betreft de voorliggende ontwerpbesluiten, wordt opgemerkt dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland deze in een statenvoorstel, vergezeld met een samenvatting van de naar voren gebrachte zienswijzen, aan Provinciale Staten van Zuid-Holland zullen aanbieden. Bij de behandeling van het statenvoorstel zal uiteraard mogelijkheid tot inspraak worden geboden.
6. Zonder afbreuk te willen doen aan de belangen van de agrariërs, wordt opgemerkt dat de invloed van klimaatverandering zich niet beperkt tot de belangen van de geborgde categorieën maar zich ook strekt tot het algemeen belang van de categorie ingezetenen. Provinciale Staten van Zuid-Holland vinden een vermindering van het aantal geborgde zetels meer voor de hand liggen en verwijzen hierbij naar het advies van de commissie Boelhouwer. Hierin wordt de afschaffing van de geborgde zetels mede bepleit op de overweging dat *“de vraagstukken van het waterschapsbestuur steeds meer gaan over het in het kader van de klimaatontwikkeling voor het gebied noodzakelijke generieke waterbeleid”*. De commissie overweegt ook dat politieke partijen in bestuurlijke discussies goed in staat zijn om met alle specifieke belangen rekening te houden. Dit standpunt wordt door Provinciale Staten van Zuid-Holland onderschreven.
7. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Dit past in de tendens van de afgelopen jaren, waarin de positie van de geborgde zetels in het waterschapsbestuur steeds meer ter discussie

wordt gesteld. Het pleidooi om de geborgde zetels af te schaffen in het advies van de commissie Boelhouwer vormt hiervan het sluitstuk.

Op grond van artikel 6 van de Waterschapswet vereist een wijziging van de reglementen van de interprovinciale waterschappen de medewerking van de provincies waarin het waterschap grondgebied heeft. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben voorafgaand aan het bestuurlijk overleg met de betreffende waterschappen allereerst de afstemming gezocht met de provinciebesturen van Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland en Noord-Holland ten einde te bepalen of de voorgenomen wijziging van de reglementen van Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland haalbaar is. Dit bleek alleen te gelden voor het reglement van Hoogheemraadschap van Rijnland, waarna verder vervolg is gegeven aan het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap. Aan de voorbereiding van de reglementswijziging voor Waterschap Rivierenland is geen vervolg gegeven, omdat de provincie Gelderland heeft aangegeven geen medewerking te verlenen. De provincie Gelderland ziet geen reden om de vastgestelde bestuurssamenstelling te wijzigen. Liever ziet de provincie dat de geborgde zetels in zijn totaliteit worden afgeschaft.

8. De geborgde categorieën blijven een vertegenwoordiging houden in het algemeen bestuur. Het blijft derhalve mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld adviescommissies of klankbordgroepen.
9. Zie ons commentaar onder punt 7. Aanvullend wordt opgemerkt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland geen aanleiding zien om de vastgestelde waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels onderling te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.
10. De provincie is zich ervan bewust dat de waterschappen door de eeuwen heen goed in staat zijn gebleken de uitdagingen die op hen afkwamen het hoofd te bieden. Ook nu spelen de waterschappen een belangrijke rol bij het veilig en leefbaar houden van de provincie. Het is dan ook geenszins de bedoeling om afbreuk te doen aan de belangrijke positie die de waterschappen daaromtrent innemen. Dit geldt ook voor wat betreft de kennis en kunde die de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën in het waterschapsbestuur inbrengen.
11. Zie reactie onder punt 1. t/m 10. Aanvullend wordt nog opgemerkt dat met de voorgenomen wijzigingen van de reglementen het zelfstandig voortbestaan van de waterschappen niet wordt bedreigd. Niet in de laatste plaats, nu waterschappen openbare lichamen zijn die hun grondslag hebben in de Grondwet en de Waterschapswet, en de provincie geen enkele bevoegdheid bezit om dat te wijzigen.

2.2 Zienswijze Glastuinbouw Nederland

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zorgt voor politisering van de waterschappen en mogelijk verlies van specifieke kennis die benodigd is om de taken van een waterschap goed in te vullen.*
2. *Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen.*
3. *Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet.*
4. *Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond.*
5. *De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
6. *Onzorgvuldigheid en gebrek aan transparantie tijdens de inspraakperiode.*
7. *De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen.*
8. *Er is geen provinciaal beleid waar het ontwerpbesluit op is gebaseerd.*
9. *Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet.*
10. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
11. *De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
12. *Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De vraag kan gesteld worden of niet reeds sprake is van politisering van de waterschappen, nu een ruime meerderheid van de zetels in het waterschapsbestuur middels vrije verkiezingen worden ingevuld. In de huidige situatie zijn bij alle waterschappen 21 van de 30 beschikbare zetels in het algemeen bestuur immers toegewezen aan de categorie ingezetenen. Daarnaast wordt betwijfeld of het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zal leiden tot een verlies aan specifieke kennis, nu de geborgde categorieën vertegenwoordigd blijven in het waterschapsbestuur en hun meerwaarde op dat vlak kunnen voortzetten.
2. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
3. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
4. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
5. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5-6).
6. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
7. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).

8. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6-7).
9. Zie ons commentaar onder punt 8 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
10. Zie ons commentaar onder punt 9 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
11. Zie ons commentaar onder punt 10 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
12. Zie ons commentaar onder punt 11 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).

2.3 Zienswijze VNO NCW West

Samenvatting van de zienswijze

1. *Waterschappen dragen sinds jaar en dag zorg voor schoon en voldoende water, transport en zuiveren van afvalwater en voor veiligheid door aanleg en beheer van dijken en kades. De geborgde zetels zouden daarom niet afgeschaft moeten worden.*
2. *Het is wenselijk om de lopende discussie in de Staten Generaal af te wachten alvorens het reglement te wijzen. De provincie Gelderland doet dit wel.*
3. *Het ontwerpbesluit is zonder overleg met de betrokken organisaties zoals het bedrijfsleven tot stand gekomen. De organisatie staat open voor een gesprek, maar de bijeenkomst van 22 april 2022 was niet openbaar.*
4. *Een reglementswijziging voor de interprovinciale waterschappen vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland. Een eventuele eenzijdige wijziging is discriminatoir van aard.*
5. *Met de voorgenomen reglementswijziging wordt het ondernemende en daadkrachtige karakter van de bestuurslaag aangetast en de groepen bedrijven, natuureigenaren en agrariërs op afstand gezet. Dit druist in tegen de geest van de Omgevingswet, waarin participatie door stakeholders juist een cruciaal element is.*
6. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
7. *De voorbereidingen voor de volgende bestuursperiode, waaronder de selectie en opleiding van kandidaten, is inmiddels gestart. Het voorstel is om de wijzigingen van artikel 9 van de reglementen pas in te laten gaan met de volgende waterschapsverkiezingen in maart 2027.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorliggende ontwerpbesluiten leiden niet tot een afschaffing van de geborgde zetels. De waardering voor de taakuitoefening van de waterschappen wordt door de provincie gedeeld.
2. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Vanwege de onzekerheid rondom de uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel, hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland besloten om het einde van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Dat de provincie Gelderland tot een andere afweging is gekomen is uiteraard hun goed recht.
3. Bij de totstandkoming van de ontwerpbesluiten hebben Gedeputeerde Staten de procedure in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet gevolgd. In deze artikelen is bepaald dat Gedeputeerde Staten eerst het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur

van het waterschap voeren alvorens het ontwerpbesluit wordt opgesteld. De wet vereist niet dat ook de belangenorganisaties verbonden aan de geborgde zetels geraadpleegd dienen te worden. Een aanpassing van het reglement is immers vooral een bestuurlijke aangelegenheid tussen de provincie en het waterschap.

Na het bestuurlijk overleg met het waterschap is het ontwerpbesluit opgesteld en ter inzage gelegd. Deze inspraakprocedure biedt andere belanghebbenden bij het ontwerpbesluit voldoende gelegenheid om hun zienswijzen daartegen naar voren te brengen. Indiener wordt nadrukkelijk uitgenodigd om gebruik te maken van de inspraakmogelijkheden die gaan volgen.

Voor wat betreft de bijeenkomst van 22 april 2022 wordt opgemerkt dat deze op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland is georganiseerd en geen onderdeel uitmaakt van de inspraakprocedure met betrekking tot het voorliggend ontwerpbesluit. De bijeenkomst dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd.

4. Een wijziging van het reglement van een interprovinciale waterschap vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies waarin het waterschap zijn grondgebied heeft. De waterschappen waarvoor dit van toepassing is zijn het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland. Uiteraard is met de andere betrokken provincies bestuurlijk overleg geweest om te bepalen of een reglementswijziging voor deze waterschappen binnen handbereik ligt. Voor wat betreft het Hoogheemraadschap van Rijnland is gebleken dat dit inderdaad het geval is nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland oordeelden dat er gronden aanwezig zijn om een wijziging van het reglement te overwegen. De voorbereiding en de besluitvorming met betrekking tot de reglementswijziging van het hoogheemraadschap vindt nadien in nauwe afstemming met de provincie Noord-Holland plaats. Een wijziging van het reglement van Waterschap Rivierenland blijkt op dit moment niet haalbaar, omdat de provincie Gelderland heeft besloten daar niet aan mee te werken.
5. De inbreng van specifieke kennis door de geborgde categorieën bedrijven, natuur en ongebouwd blijft ook met de voorgenomen reglementswijziging mogelijk. Elk van de geborgde categorieën behoudt immers een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur. Voor belanghebbende stakeholders blijft het daarmee mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming in het waterschapsbestuur te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld via deelname aan adviescommissies of klankbordgroepen.
6. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het

maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt met de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Provinciale Staten van Zuid-Holland zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

7. Provinciale Staten van Zuid-Holland streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.4 Zienswijze NVWB

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het voorstel van Provinciale Staten bevat geen objectieve maatstaf waarop de aanpassing van het aantal geborgde zetels is gebaseerd.*
2. *Er is geen afweging van belangen gemaakt op basis van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
3. *Er wordt geen onderbouwing gegeven voor de toename van het aantal zetels van de categorie ingezetenen.*
4. *De vier Zuid-Hollandse waterschappen verschillen onderling sterk van elkaar voor wat betreft oppervlakte, gebiedskenmerken, inwonerdichtheid, etc. Het getuigt van onzorgvuldigheid en willekeur om voor alle waterschappen één zetel op de categorieën bedrijven en ongebouwd in mindering te brengen. Ook is dit niet conform artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
5. *De argumentatie in het voorstel van Provinciale Staten is eenzijdig gericht op het advies 'Geborgd gewogen' van de Commissie Boelhouwer en laat meerdere recente rapporten en inzichten over de geborgde zetels buiten beschouwing.*
6. *In de argumentatie wordt gesteld dat de relatie tussen belang en betaling niet helder is uit te leggen. De initiatiefnemers van de reglementswijzigingen gaan hiermee voorbij aan het feit dat in Zuid-Holland honderdduizenden bedrijven actief zijn die een groot belang en meerwaarde hebben bij het waterschap en een substantieel van de waterschapsbelasting opbrengen.*
7. *Indieners miskennen dat de huidige samenstelling van het waterschapsbestuur goed in staat is om adequaat te handelen als het gaat om het behartigen van het algemeen belang.*
8. *Provinciale Staten hebben nagelaten om voorafgaand aan het ontwerpbesluit met de waterschapsbesturen in gesprek te gaan.*

9. *De waterschapsbesturen hebben geen signalen vanuit de provincie ontvangen dat het in de huidige samenstellingen slecht zou functioneren. Integendeel, meerdere waterschappen hebben aangegeven dat de onderlinge samenwerking binnen het bestuur goed verloopt.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Provinciale Staten van Zuid-Holland beogen met de reglementswijzigingen het democratisch gehalte in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten. Hierbij baseren zij zich op het advies van de commissie Boelhouwer, waaruit blijkt dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant is toegenomen. Zie ook ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
2. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
3. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
4. Dat de Zuid-Hollandse waterschappen onderling verschillen wordt niet ontkend. Evenwel moet geconcludeerd worden dat dit ook nu niet tot grote verschillen in de huidige samenstellingen van het algemeen bestuur van die waterschappen heeft geleid. In alle waterschappen heeft de categorie natuur één van de huidige negen geborgde zetels toegewezen gekregen. De resterende geborgde zetels zijn in de meeste waterschappen gelijkmatig over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld. Alleen in de waterschappen Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Waterschap Rivierenland heeft een iets andere verdeling plaatsgevonden. Hierbij geldt voor wat betreft Waterschap Rivierenland dat het algemeen bestuur daar slechts acht geborgde zetels telt. Provinciale Staten zien geen reden om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën aan te passen. Daarom is de vermindering van het aantal geborgde zetels bij alle waterschappen gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld.
5. Voor de totstandkoming van het advies 'Geborgd gewogen' heeft de commissie Boelhouwer ook kennisgenomen van adviezen van eerdere commissies. Zo worden bijvoorbeeld in het advies de belangrijke conclusies uit de adviezen van de Commissie van advies inzake waterstaatswetgeving (2009) en de Adviescommissie Water (2015) aangehaald. Het rapport 'De Stem van het Water' van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving bevat de opbrengsten van de consultatieronde naar aanleiding van het advies van de commissie Boelhouwer. Het doel van het rapport is het ophalen van de verschillende perspectieven in de discussie rondom de afschaffing van de geborgde zetels en verwijst voor een weging van deze perspectieven nadrukkelijk naar de hiervoor genoemde rapporten.
6. De constatering dat de relatie tussen belang en betaling niet langer helder is uit te leggen, is niet bedoeld als diskwalificatie van de meerwaarde en het belang van bedrijven bij de taakuitoefening van het waterschap. De constatering vormde reeds in 2008 aanleiding voor de wetgever om de omvang van betaling door een categorie als zelfstandig criterium uit de wet te schrappen. De wetgever overwoog hierbij dat de omvang van de betaling nog wel als globale indicator gebruikt kan worden, maar dat de

provincie de mogelijkheid heeft om bij de bepaling van de zetelaantallen de mate van diversiteit van de belangen binnen de categorieën kan betrekken. Hierbij spelen bestuurlijke overwegingen als transparantie en herkenbaarheid van het waterschapsbestuur voor de burger een veel grotere rol dan vroeger.

7. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur te bepalen. De voorgenomen reglementswijzigingen beogen de invloed van de categorie ingezetenen binnen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat is geconstateerd dat de omvang van het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.
8. Indiener doelt vermoedelijk op het proces in aanloop naar het besluit van Provinciale Staten Zuid-Holland van 13 oktober 2021, waarin het voornemen is vastgelegd om het aantal geborgde zetels op het wettelijk minimum vast te stellen. Het klopt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland voorafgaand aan dat besluit geen overleg hebben gevoerd met de waterschappen. Wel hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland op 22 april 2022 een rondetafelgesprek gehouden, waarin alsnog met de waterschappen over dat besluit is gesproken.

Zoals hiervoor aangegeven, is de aanleiding tot de voorgenomen reglementswijzigingen niet gelegen in de veronderstelling dat de waterschappen tekortschieten in hun taken. Beoogd wordt de bestuurlijke representativiteit van het algemeen bestuur ten gunste van de categorie ingezetenen te wijzigen om zodoende meer ruimte te bieden voor de weging van het algemeen belang binnen het waterschapsbestuur. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ruimte die de Waterschapswet biedt.

2.5 Zienswijze fractie Ongebouwd

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het ontwerpbesluit is niet op de in de wet voorgeschreven wijze tot stand gekomen, omdat Gedeputeerde Staten voorafgaand aan het ontwerpbesluit geen overleg heeft gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap. Voorts wordt gerefereerd aan een motie d.d. 24 november 2021, waarin het hoogheemraadschap Gedeputeerde Staten oproept de voorbereidingsprocedure op te schorten.*
2. *Zowel het proces in aanloop naar het voorstel als het voorstel zijn in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De provincie is alleen bevoegd tot bestuurlijk ingrijpen bij wanbestuur. Het genomen besluit is politiek van aard en treedt buiten de wettelijke bevoegdheden van de provincie.*
3. *Een objectieve grondslag tot wijziging van het reglement ontbreekt. Het voorstel heeft louter een politiek karakter met als oogmerk de zeggenschap in het algemeen bestuur te*

verleggen naar de categorie ingezetenen. Het functionele karakter van het waterschap wordt hiermee miskend. De provincie verzaakt hierbij haar wettelijke taak als toezichthouder en objectief toetser van de waterschappen. Het voorliggend ontwerpbesluit doet denken aan machtsvertoon, omdat een objectieve grond voor de reglementswijziging ontbreekt.

- 4. Een zorgvuldige belangenafweging op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet heeft niet plaatsgevonden. De initiatiefnemers van de reglementswijziging baseren zich te dienaangaande op het advies van de Commissie Boelhouwer over afschaffing van de geborgde zetels, maar dit advies vormt op zichzelf geen afweging van belangen binnen Waterschap Hollandse Delta.*
- 5. In aansluiting op het vorige punt, wordt gerefereerd aan een rapport van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving die de noodzaak tot belangenafweging onderschrijft.*
- 6. Het kort van te voren ingelaste, niet-openbare, rondetafelgesprek van 22 april 2022 en de onevenwichtige organisatie daarvan, versterkt de indruk bij het hoogheemraadschap dat het de initiatiefnemers van de reglementswijziging niet gaat om een zorgvuldig, transparant en wel afgewogen proces, maar dat het gaat om een politiek besluit ten voordele van de categorie ingezetenen. Een dergelijk gesprek had voordat het conceptbesluit gemaakt was, in volle openbaarheid, moeten plaatsvinden.*
- 7. Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen. Het is onzorgvuldig om los van het landelijk traject de getalsverhoudingen in de waterschappen aan te passen.*
- 8. Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet. De bevoegdheid tot vaststelling van de reglementen dient binnen de kaders van artikel 1 van de Waterschap gebruikt te worden. Hierbij past het niet om tussentijds, zonder enige objectieve grond, de zeggenschapsverhoudingen binnen het waterschap aan te passen.*
- 9. De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
- 10. De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen. Er is eerder aanleiding om het aantal geborgde zetels uit te breiden.*
- 11. Het ontwerpbesluit is niet op provinciaal beleid gebaseerd. Er is ook geen rekening gehouden met het standpunt van andere provincies, zoals Gelderland. Met die provincies heeft er geen zorgvuldige afstemming plaatsgevonden.*
- 12. Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
- 13. De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Bij de totstandkoming van het voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging. Dit bestuurlijk overleg met het college van dijkgraaf en heemraden heeft op 18 januari 2022 plaatsvonden. Ook hebben Gedeputeerde Staten op 14 december 2021 een schriftelijke reactie van het college van dijkgraaf en heemraden ontvangen op de voorgenomen reglementswijzigingen, waarin het standpunt van het algemeen bestuur naar voren is gebracht. Gedeputeerde Staten is bekend met de door het hoogheemraadschap aangenomen motie, die betrokken zal worden bij de verdere besluitvorming.
2. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur binnen de wettelijke bandbreedtes te bepalen. De voorgenomen reglementswijziging beoogt de invloed van de categorie ingezetenen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat is geconstateerd dat de omvang van het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.
In tegenstelling tot het waterschap, is de provincie geen functionele democratie. De provinciale besluitvorming is om die reden per definitie politiek van aard, waarbij op basis van politieke en bestuurlijke overwegingen tot besluiten wordt gekomen. Dit vormt dan ook geen beletsel voor de voorgenomen besluitvorming. Daarbij komt dat de wetgever met de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208) bij de invulling van de trits belang-betaling-zeggenschap meer ruimte heeft ingeruimd voor bestuurlijke overwegingen als transparantie en herkenbaarheid van het waterschapsbestuur voor de burger. De stelling dat de provincie de samenstelling van het waterschapsbestuur alleen in geval van wanbestuur zou mogen wijzigen, is derhalve niet juist.
3. Zie ons commentaar onder punt 2. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om het aantal geborgde zetels binnen de gestelde bandbreedte in artikel 13 van de Waterschapswet vast te stellen. Het functioneel karakter van het waterschap wordt niet miskend indien er besloten wordt om van deze bevoegdheid gebruik te maken. Noch verzaakt de provincie hiermee zijn toezichthoudende rol naar de waterschappen.
4. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het

aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten.

De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het in omvang toegenomen algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap.

Provinciale Staten beogen met de voorgenomen reglementswijziging niet de omvang van het algemeen bestuur dan wel de vastgelegde onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën te wijzigen. Daarom is besloten om de lasten van de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de geborgde categorieën bedrijven en gebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten schot gebleven, omdat de wet vereist dat elk van de belanghebbende categorieën een vertegenwoordiging in het algemeen bestuur dient te hebben. De toelichting bij het ontwerpbesluit is op dit punt aangevuld en nader verduidelijkt.

5. Zie ons commentaar onder punt 4.
6. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het reeds genomen besluit van Provinciale Staten d.d. 13 oktober 2021. Gedeputeerde Staten hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot het ontwerpbesluit die recent ter inzage hebben gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten te worden beschouwd.
7. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
8. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
9. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5-6).
10. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
11. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6-7).
12. Zie ons commentaar onder punt 4.
13. Zie ons commentaar onder punt 10 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).

2.6 Zienswijze fracties Natuur, Bedrijven en SGP/CU

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het ontwerpbesluit is niet op de in de wet voorgeschreven wijze tot stand gekomen, omdat Gedeputeerde Staten voorafgaand aan het ontwerpbesluit geen overleg heeft gevoerd met het dagelijks bestuur van het waterschap. Gerefereerd wordt aan een aangenomen motie van 24 november 2021, waarin het hoogheemraadschap Gedeputeerde Staten oproept de voorbereidingsprocedure op te schorten.*

2. *Zowel het proces in aanloop naar het voorstel als het voorstel zijn in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Een objectieve grondslag tot wijziging van het reglement ontbreekt. Het voorstel heeft louter een politiek karakter met als oogmerk de zeggenschap in het algemeen bestuur te verleggen naar de categorie ingezetenen. Het functionele karakter van het waterschap wordt miskend. Hiermee verzaakt de provincie haar wettelijke taak als toezichhouder en objectief toetsers van de waterschappen.*
3. *Een zorgvuldige belangenafweging op grond van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet heeft niet plaatsgevonden. De initiatiefnemers van de reglementswijziging baseren zich te dienaangaande op het advies van de Commissie Boelhouwer over afschaffing van de geborgde zetels, maar dit advies vormt op zichzelf geen afweging van belangen binnen Waterschap Hollandse Delta.*
4. *In aansluiting op het vorige punt, wordt gerefereerd aan het rapport van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving die de noodzaak tot belangenafweging onderschrijft.*
5. *Het kort van te voren ingelaste, niet-openbare, rondetafelgesprek van 22 april 2022 en de onevenwichtige organisatie daarvan, versterkt de indruk dat het de initiatiefnemers van de reglementswijziging niet gaat om een zorgvuldig, transparant en wel afgewogen proces maar dat het gaat om een politiek besluit ten voordele van de categorie ingezetenen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 en 3 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 15-16).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 15-16).
5. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 16).

Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022

Nota van antwoord

Artikel 4 Waterschapswet jo. afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht

Inhoudsopgave

		Pag.
1	Inleiding	
1.1	Aanleiding	3
1.2	Procedure	3
1.3	Ontvankelijkheid zienswijzen	3
2	Ontvangen zienswijzen	
2.1	Zienswijze LTO Noord	4
2.2	Zienswijze Glastuinbouw Nederland	8
2.3	Zienswijze VNO NCW West	9
2.4	Zienswijze NVWB	11
2.5	Zienswijze fractie Ongebouwd	13
2.6	Zienswijze M.J.T. van der Burg - van Leeuwen	14
2.7	Zienswijze fracties VVD, CDA, CU/SGP, Ongebouwd en Bedrijven	16
2.8	Zienswijze fractie Bedrijven	17
2.9	Zienswijze C.L.C. van Kretschmar van Veen	18
2.10	Zienswijze A.E. Willeumier	18
2.11	Zienswijze B.Th. Sandberg	19
2.12	Zienswijze A.C.J. van Winden	21
2.13	Zienswijze J.J.J.M. van der Burg	21
2.14	Zienswijze Maatschap JJJM van der Burg	22
2.15	Zienswijze P.J. Verhage	23
2.16	Zienswijze J. van den Berg	23
2.17	Zienswijze R. Egas	24
2.18	Zienswijze N.J. Dijkshoorn	24
2.19	Zienswijze C. Dijkshoorn	25
2.20	Zienswijze A. van Adrichem	25
2.21	Zienswijze M. van den Dool	26
2.22	Zienswijze M.F. Rademaker	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij besluit van 13 oktober 2021 hebben Provinciale Staten het initiatiefvoorstel “Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen” aangenomen. Het besluit omvat het voornemen om het aantal geborgde zetels in het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap van Delfland vast te stellen op het wettelijk minimum van zeven en de verdeling van de geborgde zetels tussen de categorieën belanghebbenden dienovereenkomstig aan te passen. Voorgesteld wordt om het aantal geborgde zetels van de categorieën ongebouwd en bedrijven elk met één zetel te verlagen ten gunste van de categorie ingezetenen. Het aantal zetels van de categorie ingezetenen zal als gevolg hiervan met twee zetels stijgen. Een aanpassing van de bestuursamenstelling van het hoogheemraadschap vereist een wijziging van het reglement van het waterschap.

1.2 Procedure

Op grond van artikel 2 van de Waterschapswet zijn Provinciale Staten bevoegd tot vaststelling en wijziging van het reglement van bestuur voor het waterschap. De uitoefening van deze bevoegdheid geschiedt bij provinciale verordening. Op grond van de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet wordt een wijziging van het reglement voorbereid door Gedeputeerde Staten, die het bestuurlijk overleg daaromtrent voeren met het dagelijks bestuur van het waterschap.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden heeft bij brief van 23 december 2021 een schriftelijke reactie gegeven op het besluit van Provinciale Staten van 13 oktober 2021. Het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap heeft op 11 februari 2022 plaatsgevonden.

Na het bestuurlijk overleg hebben Gedeputeerde Staten op 15 maart 2022 het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak.

1.3 Ontvankelijkheid zienswijzen

Het ontwerpbesluit Wijzigingsverordening Reglement van bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland 2022 heeft van 22 maart 2022 tot en met 2 mei 2022 ter inzage gelegen. Binnen de termijn zijn 21 zienswijzen ontvangen, die allen ontvankelijk zijn. Op 6 mei 2022 is één zienswijze binnengekomen, welke ambtshalve in behandeling is genomen.

2 Ontvangen zienswijzen

Hierna volgt een overzicht van de naar voren gebrachte zienswijzen. De zienswijzen zijn in samengevatte vorm weergegeven en voorzien van commentaar.

2.1 Zienswijze LTO Noord

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen. Het is onzorgvuldig om los van het landelijk traject de getalsverhoudingen in de waterschappen aan te passen.*
- 2. Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet. De bevoegdheid tot vaststelling van de reglementen dient binnen de kaders van artikel 1 van de Waterschap gebruikt te worden. Hierbij past het niet om tussentijds, zonder enige objectieve grond, de zeggenschapsverhoudingen binnen het waterschap aan te passen.*
- 3. Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond. Nergens is gebleken dat de waterschappen hun werk niet goed gedaan. Dit tekent de onzorgvuldigheid.*
- 4. De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
- 5. De provincie opereert slordig, onzorgvuldig en niet transparant tijdens de periode van inspraak gelet op de bijeenkomst van 22 april 2022.*
- 6. De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen. Er is eerder aanleiding om het aantal geborgde zetels uit te breiden.*
- 7. Het ontwerpbesluit is niet op provinciaal beleid gebaseerd. Er is ook geen rekening gehouden met het standpunt van andere provincies, zoals Gelderland. Met die provincies heeft er geen zorgvuldige afstemming plaatsgevonden.*
- 8. Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet, dat participatie centraal staat.*
- 9. Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
- 10. De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
- 11. Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Zoals indiener terecht stelt, is het onzeker of het initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer zal worden aangenomen. Bovendien is onzeker of de besluitvorming op tijd zal zijn afgerond voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. Vanwege deze onzekerheid, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland tot een andere afweging gekomen en is besloten om de uitkomsten van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op grond van de Waterschapswet de bevoegdheid om binnen de wettelijk gegeven bandbreedten de omvang van het algemeen bestuur en het aantal geborgde zetels te bepalen. Het gegeven dat momenteel in de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel wordt behandeld dat aan deze bevoegdheid kan raken, maakt niet dat het gebruik van die bevoegdheid om die reden onzorgvuldig of onjuist is. Noch leidt het er toe dat Provinciale Staten van Zuid-Holland om die reden geen gebruik zouden mogen maken van de bevoegdheid.
2. In artikel 1 van de Waterschapswet wordt het functionele karakter van het waterschap bepaald. Dit functioneel karakter komt terug in de samenstelling van het algemeen bestuur, waarin de wetgever zetels heeft ingeruimd voor de verschillende belanghebbende categorieën. Artikel 2 van de Waterschapswet geeft hierbij Provinciale Staten de bevoegdheid tot vaststelling van de samenstelling van het waterschapsbestuur. De bevoegdheid wordt ingekaderd door de artikelen 12 en 13 van de Waterschapswet. De voorgenomen reglementswijzigingen blijven binnen de daarin vastgestelde kaders. De objectieve grond voor de reglementswijzigingen is erin gelegen dat Provinciale Staten van Zuid-Holland menen dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht te doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Provinciale Staten baseren zich hierbij op het advies van de commissie Boelhouwer waarin wordt geadviseerd om de geborgde zetels af te schaffen.
3. Zoals hiervoor aangegeven, zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland thans van mening dat er maximale zeggenschap moet zijn voor de categorie ingezetenen om zoveel als mogelijk recht doen aan de behartiging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Met de voorgenomen reglementswijzigingen wordt niet beoogd een oordeel te geven over het functioneren van de waterschappen, noch wordt hiermee gepoogd afbreuk te doen aan de gewaardeerde positie van het waterschap.
4. Artikel 13 van de Waterschapswet bepaalt dat de omvang van het algemeen bestuur maximaal uit dertig zetels mag bestaan. Voor het aantal geborgde zetels is het maximum bepaald op negen. Hierbij geldt dat de zetels die niet aan de geborgde zetels worden toegewezen toekomen aan de categorie ingezetenen. Het verlagen van het aantal geborgde zetels heeft bij een gelijkblijvende omvang van het bestuur daardoor automatisch het gevolg dat de vrijvallende zetels toekomen aan de categorie ingezetenen. Dit kan alleen worden voorkomen door ook de omvang van het bestuur te verminderen. Provinciale Staten van Zuid-Holland achten dit niet wenselijk gelet op de waterstaatkundige taken van de waterschappen.

Voor wat betreft de gemaakte verwijten van politiek opportunisme en willekeur, wordt opgemerkt dat de provincie in tegenstelling tot het waterschap geen functioneel karakter heeft. De provinciale besluitvorming is daarmee per definitie politiek van aard. Voorts is het nog maar de vraag of de partijen die voor de voorgenomen reglementswijzigingen zijn, voordeel zullen hebben bij een wijziging van de bestuursamenstelling. In ultimo beslist immers de kiezer over de invulling van de zetels die aan de categorie ingezetenen toebehoren.

5. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten van Zuid-Holland op 13 oktober 2021 hebben genomen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de provincie Noord-Holland hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om die reden geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot de ontwerpbesluiten die recent ter inzage hebben gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd. Voor wat betreft de voorliggende ontwerpbesluiten, wordt opgemerkt dat Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland deze in een statenvoorstel, vergezeld met een samenvatting van de naar voren gebrachte zienswijzen, aan Provinciale Staten van Zuid-Holland zullen aanbieden. Bij de behandeling van het statenvoorstel zal uiteraard mogelijkheid tot inspraak worden geboden.
6. Zonder afbreuk te willen doen aan de belangen van de agrariërs, wordt opgemerkt dat de invloed van klimaatverandering zich niet beperkt tot de belangen van de geborgde categorieën maar zich ook strekt tot het algemeen belang van de categorie ingezetenen. Provinciale Staten van Zuid-Holland vinden een vermindering van het aantal geborgde zetels meer voor de hand liggen en verwijzen hierbij naar het advies van de commissie Boelhouwer. Hierin wordt de afschaffing van de geborgde zetels mede bepleit op de overweging dat *“de vraagstukken van het waterschapsbestuur steeds meer gaan over het in het kader van de klimaatontwikkeling voor het gebied noodzakelijke generieke waterbeleid”*. De commissie overweegt ook dat politieke partijen in bestuurlijke discussies goed in staat zijn om met alle specifieke belangen rekening te houden. Dit standpunt wordt door Provinciale Staten van Zuid-Holland onderschreven.
7. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt in de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Dit past in de tendens van de afgelopen jaren, waarin de positie van de geborgde zetels in het waterschapsbestuur steeds meer ter discussie wordt gesteld. Het pleidooi om de geborgde zetels af te schaffen in het advies van de commissie Boelhouwer vormt hiervan het sluitstuk.

Op grond van artikel 6 van de Waterschapswet vereist een wijziging van de reglementen van de interprovinciale waterschappen de medewerking van de provincies waarin het waterschap grondgebied heeft. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben voorafgaand aan het bestuurlijk overleg met de betreffende waterschappen allereerst de afstemming gezocht met de provinciebesturen van Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland en Noord-Holland ten einde te bepalen of de voorgenomen wijziging van de reglementen van Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland haalbaar is. Dit bleek alleen te gelden voor het reglement van Hoogheemraadschap van Rijnland, waarna verder vervolg is gegeven aan het bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap. Aan de voorbereiding van de reglementswijziging voor Waterschap Rivierenland is geen vervolg gegeven, omdat de provincie Gelderland heeft aangegeven geen medewerking te verlenen. De provincie Gelderland ziet geen reden om de vastgestelde bestuurssamenstelling te wijzigen. Liever ziet de provincie dat de geborgde zetels in zijn totaliteit worden afgeschaft.

8. De geborgde categorieën blijven een vertegenwoordiging houden in het algemeen bestuur. Het blijft derhalve mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld adviescommissies of klankbordgroepen.
9. Zie ons commentaar onder punt 7. Aanvullend wordt opgemerkt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland geen aanleiding zien om de vastgestelde waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels onderling te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.
10. De provincie is zich ervan bewust dat de waterschappen door de eeuwen heen goed in staat zijn gebleken de uitdagingen die op hen afkwamen het hoofd te bieden. Ook nu spelen de waterschappen een belangrijke rol bij het veilig en leefbaar houden van de provincie. Het is dan ook geenszins de bedoeling om afbreuk te doen aan de belangrijke positie die de waterschappen daaromtrent innemen. Dit geldt ook voor wat betreft de kennis en kunde die de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën in het waterschapsbestuur inbrengen.
11. Zie reactie onder punt 1. t/m 10. Aanvullend wordt nog opgemerkt dat met de voorgenomen wijzigingen van de reglementen het zelfstandig voortbestaan van de waterschappen niet wordt bedreigd. Niet in de laatste plaats, nu waterschappen openbare lichamen zijn die hun grondslag hebben in de Grondwet en de Waterschapswet, en de provincie geen enkele bevoegdheid bezit om dat te wijzigen.

2.2 Zienswijze Glastuinbouw Nederland

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zorgt voor politisering van de waterschappen en mogelijk verlies van specifieke kennis die benodigd is om de taken van een waterschap goed in te vullen.*
2. *Er wordt geen enkele rekening gehouden met de nog onzekere uitkomsten van het initiatiefvoorstel van Tweede Kamerleden Bromet en de Groot strekkend tot het afschaffen van geborgde zetels in de besturen van de waterschappen.*
3. *Provinciale Staten zijn onzorgvuldig gelet op de systematiek van de wet.*
4. *Provinciale Staten komen tot de wijziging van de reglementen zonder enige objectieve grond.*
5. *De initiatiefnemers maken hun keuzes ten gunste van uiteindelijk hun eigen partijen.*
6. *Onzorgvuldigheid en gebrek aan transparantie tijdens de inspraakperiode.*
7. *De reikwijdte, intensiteit en omvang van de belangen van de geborgde zetels ongebouwd zijn de afgelopen periode toegenomen.*
8. *Er is geen provinciaal beleid waar het ontwerpbesluit op is gebaseerd.*
9. *Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de komende Omgevingswet.*
10. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
11. *De huidige waterschappen en de daarbij passende wijze van bestuur met geborgde zetels voldoet.*
12. *Samenvattend wordt aangegeven dat het ontwerpbesluit niet goed is onderbouwd en ernstig tekort schiet. Het besluit is ontijdig gelet op de landelijke ontwikkelingen. De zorg die Provinciale Staten voor de waterschappen hebben mankeert zowel op grond van inhoud als proces. Het ontwerpbesluit is opportunistisch en de gebruikte argumenten bedreigen het zelfstandig voortbestaan van het waterschap.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De vraag kan gesteld worden of niet reeds sprake is van politisering van de waterschappen, nu een ruime meerderheid van de zetels in het waterschapsbestuur middels vrije verkiezingen worden ingevuld. In de huidige situatie zijn bij alle waterschappen 21 van de 30 beschikbare zetels in het algemeen bestuur immers toegewezen aan de categorie ingezetenen. Daarnaast wordt betwijfeld of het terugbrengen van het aantal geborgde zetels zal leiden tot een verlies aan specifieke kennis, nu de geborgde categorieën vertegenwoordigd blijven in het waterschapsbestuur en hun meerwaarde op dat vlak kunnen voortzetten.
2. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
3. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
4. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).
5. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5-6).
6. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
7. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6).
8. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 6-7).
9. Zie ons commentaar onder punt 8 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).

10. Zie ons commentaar onder punt 9 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
11. Zie ons commentaar onder punt 10 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
12. Zie ons commentaar onder punt 11 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).

2.3 Zienswijze VNO NCW West

Samenvatting van de zienswijze

1. *Waterschappen dragen sinds jaar en dag zorg voor schoon en voldoende water, transport en zuiveren van afvalwater en voor veiligheid door aanleg en beheer van dijken en kades. De geborgde zetels zouden daarom niet afgeschaft moeten worden.*
2. *Het is wenselijk om de lopende discussie in de Staten Generaal af te wachten alvorens het reglement te wijzen. De provincie Gelderland doet dit wel.*
3. *Het ontwerpbesluit is zonder overleg met de betrokken organisaties zoals het bedrijfsleven tot stand gekomen. De organisatie staat open voor een gesprek, maar de bijeenkomst van 22 april 2022 was niet openbaar.*
4. *Een reglementswijziging voor de interprovinciale waterschappen vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland. Een eventuele eenzijdige wijziging is discriminatoir van aard.*
5. *Met de voorgenomen reglementswijziging wordt het ondernemende en daadkrachtige karakter van de bestuurslaag aangetast en de groepen bedrijven, natuureigenaren en agrariërs op afstand gezet. Dit druist in tegen de geest van de Omgevingswet, waarin participatie door stakeholders juist een cruciaal element is.*
6. *Artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet is niet gevolgd.*
7. *De voorbereidingen voor de volgende bestuursperiode, waaronder de selectie en opleiding van kandidaten, is inmiddels gestart. Het voorstel is om de wijzigingen van artikel 9 van de reglementen pas in te laten gaan met de volgende waterschapsverkiezingen in maart 2027.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorliggende ontwerpbesluiten leiden niet tot een afschaffing van de geborgde zetels. De waardering voor de taakuitoefening van de waterschappen wordt door de provincie gedeeld.
2. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels is ook in Provinciale Staten van Zuid-Holland onderwerp van gesprek geweest. Vanwege de onzekerheid rondom de uitkomsten van het initiatiefwetsvoorstel, hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland besloten om het einde van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten. Dat de provincie Gelderland tot een andere afweging is gekomen is uiteraard hun goed recht.
3. Bij de totstandkoming van de ontwerpbesluiten hebben Gedeputeerde Staten de procedure in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet gevolgd. In deze artikelen is bepaald dat Gedeputeerde Staten eerst het bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van het waterschap voeren alvorens het ontwerpbesluit wordt opgesteld. De wet vereist niet dat ook de belangenorganisaties verbonden aan de geborgde zetels geraadpleegd dienen te worden. Een aanpassing van het reglement is immers vooral een bestuurlijke aangelegenheid tussen de provincie en het waterschap.

Na het bestuurlijk overleg met het waterschap is het ontwerpbesluit opgesteld en ter inzage gelegd. Deze inspraakprocedure biedt andere belanghebbenden bij het ontwerpbesluit voldoende gelegenheid om hun zienswijzen daartegen naar voren te brengen. Indien er wordt nadrukkelijk uitgenodigd om gebruik te maken van de inspraakmogelijkheden die gaan volgen.

Voor wat betreft de bijeenkomst van 22 april 2022 wordt opgemerkt dat deze op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten van Zuid-Holland is georganiseerd en geen onderdeel uitmaakt van de inspraakprocedure met betrekking tot het voorliggend ontwerpbesluit. De bijeenkomst dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten van Zuid-Holland te worden beschouwd.

4. Een wijziging van het reglement van een interprovinciale waterschap vereist een gemeenschappelijk besluit van de provincies waarin het waterschap zijn grondgebied heeft. De waterschappen waarvoor dit van toepassing is zijn het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Rivierenland. Uiteraard is met de andere betrokken provincies bestuurlijk overleg geweest om te bepalen of een reglementswijziging voor deze waterschappen binnen handbereik ligt. Voor wat betreft het Hoogheemraadschap van Rijnland is gebleken dat dit inderdaad het geval is nadat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland oordeelden dat er gronden aanwezig zijn om een wijziging van het reglement te overwegen. De voorbereiding en de besluitvorming met betrekking tot de reglementswijziging van het hoogheemraadschap vindt nadien in nauwe afstemming met de provincie Noord-Holland plaats. Een wijziging van het reglement van Waterschap Rivierenland blijkt op dit moment niet haalbaar, omdat de provincie Gelderland heeft besloten daar niet aan mee te werken.
5. De inbreng van specifieke kennis door de geborgde categorieën bedrijven, natuur en ongebouwd blijft ook met de voorgenomen reglementswijziging mogelijk. Elk van de geborgde categorieën behoudt immers een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur. Voor belanghebbende stakeholders blijft het daarmee mogelijk om via de vertegenwoordigers van de geborgde categorieën de besluitvorming in het waterschapsbestuur te beïnvloeden. Bovendien bestaan er nog voldoende andere vormen van participatie waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld via deelname aan adviescommissies of klankbordgroepen.
6. De huidige samenstellingen van de Zuid-Hollandse waterschapsbesturen zijn in 2008 vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de inwerkingtreding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208). Indertijd is de omvang van de waterschapsbesturen op het maximum van dertig zetels vastgesteld, omdat de Zuid-Hollandse waterschappen tot de grotere waterschappen in Nederland behoren. Het aantal geborgde zetels is daarbij op het maximale aantal vastgelegd, omdat dit toentertijd nog als meest passend werd geacht. De gedachte was dat bij de keuze voor een maximale omvang van het bestuur ook past dat het aantal geborgde zetels op het maximum wordt vastgesteld. Deze gedachte wordt met de voorgenomen reglementswijzigingen losgelaten. Provinciale Staten van Zuid-Holland zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie

in elk waterschapsbestuur het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

7. Provinciale Staten van Zuid-Holland streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.4 Zienswijze NVWB

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het voorstel van Provinciale Staten bevat geen objectieve maatstaf waarop de aanpassing van het aantal geborgde zetels is gebaseerd.*
2. *Er is geen afweging van belangen gemaakt op basis van artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
3. *Er wordt geen onderbouwing gegeven voor de toename van het aantal zetels van de categorie ingezetenen.*
4. *De vier Zuid-Hollandse waterschappen verschillen onderling sterk van elkaar voor wat betreft oppervlakte, gebiedskenmerken, inwonerdichtheid, etc. Het getuigt van onzorgvuldigheid en willekeur om voor alle waterschappen één zetel op de categorieën bedrijven en ongebouwd in mindering te brengen. Ook is dit niet conform artikel 13, tweede lid, van de Waterschapswet.*
5. *De argumentatie in het voorstel van Provinciale Staten is eenzijdig gericht op het advies 'Geborgd gewogen' van de Commissie Boelhouwer en laat meerdere recente rapporten en inzichten over de geborgde zetels buiten beschouwing.*
6. *In de argumentatie wordt gesteld dat de relatie tussen belang en betaling niet helder is uit te leggen. De initiatiefnemers van de reglementswijzigingen gaan hiermee voorbij aan het feit dat in Zuid-Holland honderdduizenden bedrijven actief zijn die een groot belang en meerwaarde hebben bij het waterschap en een substantieel van de waterschapsbelasting opbrengen.*
7. *Indieners miskennen dat de huidige samenstelling van het waterschapsbestuur goed in staat is om adequaat te handelen als het gaat om het behartigen van het algemeen belang.*
8. *Provinciale Staten hebben nagelaten om voorafgaand aan het ontwerpbesluit met de waterschapsbesturen in gesprek te gaan.*
9. *De waterschapsbesturen hebben geen signalen vanuit de provincie ontvangen dat het in de huidige samenstellingen slecht zou functioneren. Integendeel, meerdere waterschappen hebben aangegeven dat de onderlinge samenwerking binnen het bestuur goed verloopt.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Provinciale Staten van Zuid-Holland beogen met de reglementswijzigingen het democratisch gehalte in het waterschapsbestuur maximaal te vergroten. Hierbij baseren zij zich op het advies van de commissie Boelhouwer, waaruit blijkt dat er gegronde

redenen zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant is toegenomen. Zie ook ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).

2. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
3. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
4. Dat de Zuid-Hollandse waterschappen onderling verschillen wordt niet ontkend. Evenwel moet geconcludeerd worden dat dit ook nu niet tot grote verschillen in de huidige samenstellingen van het algemeen bestuur van die waterschappen heeft geleid. In alle waterschappen heeft de categorie natuur één van de huidige negen geborgde zetels toegewezen gekregen. De resterende geborgde zetels zijn in de meeste waterschappen gelijkmatig over de geborgde categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld. Alleen in de waterschappen Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Waterschap Rivierenland heeft een iets andere verdeling plaatsgevonden. Hierbij geldt voor wat betreft Waterschap Rivierenland dat het algemeen bestuur daar slechts acht geborgde zetels telt. Provinciale Staten zien geen reden om de onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde categorieën aan te passen. Daarom is de vermindering van het aantal geborgde zetels bij alle waterschappen gelijkmatig over de categorieën bedrijven en ongebouwd verdeeld.
5. Voor de totstandkoming van het advies 'Geborgd gewogen' heeft de commissie Boelhouwer ook kennisgenomen van adviezen van eerdere commissies. Zo worden bijvoorbeeld in het advies de belangrijke conclusies uit de adviezen van de Commissie van advies inzake waterstaatswetgeving (2009) en de Adviescommissie Water (2015) aangehaald. Het rapport 'De Stem van het Water' van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving bevat de opbrengsten van de consultatieronde naar aanleiding van het advies van de commissie Boelhouwer. Het doel van het rapport is het ophalen van de verschillende perspectieven in de discussie rondom de afschaffing van de geborgde zetels en verwijst voor een weging van deze perspectieven nadrukkelijk naar de hiervoor genoemde rapporten.
6. De constatering dat de relatie tussen belang en betaling niet langer helder is uit te leggen, is niet bedoeld als diskwalificatie van de meerwaarde en het belang van bedrijven bij de taakuitoefening van het waterschap. De constatering vormde reeds in 2008 aanleiding voor de wetgever om de omvang van betaling door een categorie als zelfstandig criterium uit de wet te schrappen. De wetgever overwoog hierbij dat de omvang van de betaling nog wel als globale indicator gebruikt kan worden, maar dat de provincie de mogelijkheid heeft om bij de bepaling van de zetelaantallen de mate van diversiteit van de belangen binnen de categorieën kan betrekken. Hierbij spelen bestuurlijke overwegingen als transparantie en herkenbaarheid van het waterschapsbestuur voor de burger een veel grotere rol dan vroeger.
7. De wet geeft de provincie de bevoegdheid om op basis van de aard en omvang van de belangen van verschillende belanghebbende categorieën de samenstelling van het waterschapsbestuur te bepalen. De voorgenomen reglementswijzigingen beogen de invloed van de categorie ingezetenen binnen het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat is geconstateerd dat de omvang van het belang

van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.

8. Indiener doelt vermoedelijk op het proces in aanloop naar het besluit van Provinciale Staten Zuid-Holland van 13 oktober 2021, waarin het voornemen is vastgelegd om het aantal geborgde zetels op het wettelijk minimum vast te stellen. Het klopt dat Provinciale Staten van Zuid-Holland voorafgaand aan dat besluit geen overleg hebben gevoerd met de waterschappen. Wel hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland op 22 april 2022 een rondetafelgesprek gehouden, waarin alsnog met de waterschappen over dat besluit is gesproken.

Zoals hiervoor aangegeven, is de aanleiding tot de voorgenomen reglementswijzigingen niet gelegen in de veronderstelling dat de waterschappen tekortschieten in hun taken. Beoogd wordt de bestuurlijke representativiteit van het algemeen bestuur ten gunste van de categorie ingezetenen te wijzigen om zodoende meer ruimte te bieden voor de weging van het algemeen belang binnen het waterschapsbestuur. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ruimte die de Waterschapswet biedt.

2.5 Zienswijze fractie Ongebouwd

Samenvatting van de zienswijze

1. *Indiener heeft op 14 januari 2022 een brief gestuurd naar Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en daarop geen enkele reactie gehad. Indiener vindt dit tekenend voor hoe het proces tot dusver loopt.*
2. *Ook een motie gedragen door het gehele bestuur van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is op geen enkele manier meegenomen of behandeld.*
3. *Op 22 april 2022 heeft een ronde tafelbijeenkomst plaatsgevonden achter gesloten deuren, waarvan ook geen verslag is opgemaakt. Voor dit gesprek waren ook maar een beperkt aantal mensen uitgenodigd. Indiener vindt dit in strijd met de eisen van zorgvuldigheid en transparantie.*
4. *Ondanks dat het hoogheemraadschap het meest verstedelijkte waterschap is, beheren en onderhouden agrariërs bijna de helft van het gebied. Het voorstel ontbeert argumenten op welke wijze het aantal zetels is bepaald en de onderlinge verhouding van de geborgde categorieën op grond van artikel 13 van de Waterschapswet.*
5. *Instandhouding van het aantal geborgde zetels past goed bij de Omgevingswet. Er is geen betere manier om participatie van belanghebbenden vorm te geven.*
6. *Indiener verzoekt de verdere behandeling van de voorgenomen reglementswijziging op te schorten totdat er uitsluitel is vanuit de Staten Generaal over het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels.*
7. *De voorbereidingen voor de waterschapsverkiezingen in maart 2023 zijn in volle gang, waardoor het niet meer mogelijk is om voor de verkiezingen een aanpassing te doen aan het reglement van bestuur.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Artikel 3 van de Waterschapswet bepaalt dat Gedeputeerde Staten het bestuurlijk overleg voeren met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap. Het had daarom geen pas om een inhoudelijke reactie te geven op de brief van 14 januari 2022, ook omdat het bestuurlijk overleg met het college van dijkgraaf en hoogheemraden nog niet had plaatsgevonden. Tijdens het bestuurlijk overleg op 18 februari 2022 is met het college van dijkgraaf en heemraden afgestemd dat er geen inhoudelijke reactie zou volgen op de brief, omdat zij mede namens de fractie Ongebouwd het overleg voeren met Gedeputeerde Staten. Het ware op zijn plaats geweest om de fractie Ongebouwd hierover te informeren. Dit is echter per abuis niet gebeurd, waarvoor excuses wordt aangeboden.
2. De motie die door het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is aangenomen, is onderwerp van gesprek geweest bij het bestuurlijk overleg met dat hoogheemraadschap en wordt betrokken bij de verdere besluitvorming.
3. De bijeenkomst van 22 april 2022 is op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van Provinciale Staten georganiseerd. De bijeenkomst betrof een rondetafelgesprek tussen de Zuid-Hollandse statenleden en een afvaardiging van de afzonderlijke waterschappen over het besluit dat Provinciale Staten reeds op 13 oktober 2021 hadden genomen. Gedeputeerde Staten hebben hierbij geen inhoudelijke bemoeienis gehad. Het rondetafelgesprek is om die reden geen onderdeel van de inspraakprocedure met betrekking tot het ontwerpbesluit dat recent ter inzage heeft gelegen, en dient derhalve als een separaat initiatief van Provinciale Staten te worden beschouwd.
4. Zie ons commentaar onder punt 6 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10-11).
5. Zie ons commentaar onder punt 8 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 7).
6. De behandeling van het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels in de Tweede Kamer is ook in Provinciale Staten onderwerp van gesprek geweest. Vanwege de onzekerheid rondom de uitkomsten van de initiatiefwet, hebben Provinciale Staten besloten om het einde van het landelijke wetgevingstraject niet af te wachten.
7. Provinciale Staten streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.6 Zienswijze M.J.T van der Burg - van Leeuwen

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*

3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Het functionele karakter van het waterschap ziet op de beperkte taakomschrijving zoals opgenomen in artikel 1 van de Waterschapswet en wordt niet bepaald door de samenstelling van het waterschapsbestuur. De stelling dat het waterschap niets met politiek te maken heeft, wordt niet gevolgd omdat het overgrote deel van de bestuurszetels in het waterschapsbestuur worden ingevuld via democratische verkiezingen en de besluitvorming in dat bestuur overwegend politiek van aard is. De geborgde zetels zijn hierbij als zekerheidsstelling bedoeld voor de weging van de specifieke belangen van de geborgde categorieën. De voorgenomen reglementswijziging brengt in dit laatste geen verandering, omdat de geborgde categorieën, ondanks de vermindering van het aantal zetels, een vertegenwoordiging houden in het waterschapsbestuur en de weging van hun belangen bij de besluitvorming daarmee gewaarborgd zal zijn.
2. Bij de totstandkoming van het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging. Het bijzondere aan dit voornemen is dat het initiatief voor de reglementswijziging vanuit Provinciale Staten zelf is opgekomen, hetgeen uiteindelijk in het statenbesluit van 13 oktober 2021 heeft geresulteerd. Daarin hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland beargumenteerd dat zij op basis van het advies van de commissie Boelhouwer van mening zijn dat er gegronde redenen aanwezig zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap in omvang is toegenomen en dat het daarom gerechtvaardigd is om de zeggenschap van deze categorie in het waterschapsbestuur te vergroten. De Waterschapswet biedt hiertoe de mogelijkheden toe.
3. De invloed van de gevolgen van klimaatverandering (en andere ontwikkelingen) beperkt zich niet tot de categorie ongebouwd of bedrijven maar strekt zich ook uit naar de belangen van de andere onderscheiden categorieën. Dit geldt ook voor het belang van de categorie ingezetenen om te kunnen wonen, werken en recreëren in het waterschapsgebied, hetgeen door de wetgever is aangeduid als het algemeen belang. Voorts wordt opgemerkt dat de geborgde categorieën ook na de voorgenomen reglementswijziging een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur behouden, waarmee de inbreng van specifieke kennis en ervaring door deze categorieën in het waterschapsbestuur gewaarborgd blijft. Zie ook ons commentaar onder punt 4.
4. De huidige bestuurssamenstelling van Hoogheemraadschap van Delfland dateert uit het jaar 2008. In dat jaar is het reglement van bestuur gewijzigd naar aanleiding van de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208), die de Waterschapswet

ingrijpend heeft gewijzigd. Bij de vaststelling van het reglement werd besloten om de omvang van het algemeen bestuur van het waterschap op het maximum van dertig zetels vast te stellen. Het aantal geborgde zetels werd ook op het maximum gesteld, omdat de gedachte was dat dit het beste past bij de keuze voor een maximale omvang van het algemeen bestuur. Met de voorgenomen reglementswijziging komen Provinciale Staten nu tot een andere afweging en wordt de toen ingenomen standpunt verlaten. Provinciale Staten zien verder geen aanleiding om de bestaande onderlinge waardeverhoudingen tussen de geborgde zetels te wijzigen. Om die reden is er voor gekozen om de vermindering van het aantal geborgde zetels gelijkelijk over de categorieën bedrijven en ongebouwd te verdelen. De geborgde categorie natuur is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorie het wettelijk vereiste minimumaantal van één geborgde zetel bezet. De toelichting bij de ontwerpbesluiten tot wijziging van de reglementen is op dit punt aangevuld en verduidelijkt.

2.7 Zienswijze fracties VVD, CDA, CU/SGP, Ongebouwd en Bedrijven

Samenvatting van de zienswijze

1. *De onderbouwing van het ontwerpbesluit voldoet niet aan de wettelijke vereisten. De overwegingen ontbreken in de onderbouwing van het ontwerpbesluit. De omstandigheden die hebben geleid tot het indertijd vaststellen van het aantal van negen zetels voor de geborgde categorieën en de verdeling daarvan zijn niet gewijzigd. Dit maakt de voorgestelde verordening in strijd met de Grondwet, de Waterschapswet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en dient onverbindend te worden verklaard.*
2. *Bij de onderbouwing van het ontwerpbesluit wordt geredeneerd vanuit algemene maatschappelijke tendensen en worden vraagtekens geplaatst bij de representativiteit van belangenorganisaties. Dit betreft keuzes die gemaakt worden door de Staten Generaal en niet door Provinciale Staten. Deze vragen moeten daarom een rol spelen bij het debat over het initiatiefwetsvoorstel over afschaffing van de geborgde zetels van Tweede Kamerleden De Groot en Bromet. Provinciale Staten dienen deze discussie niet nogmaals te voeren op basis van dezelfde argumentatie.*
3. *Indieners zijn het niet eens met de voorgestelde verdeling van de geborgde zetels, omdat de huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond het klimaat, de stikstofproblematiek en de energietransitie nopen tot handhaving van het huidige aantal geborgde zetels.*
4. *Het hoogheemraadschap is niet vooraf betrokken bij het voorbereiden en totstandkoming van het besluit. Het horen van de waterschappen vond plaats met als basis een reeds aangenomen ontwerpbesluit middels een besloten rondetafelgesprek op 22 april 2022. Het besloten karakter van de bijeenkomst past niet binnen een democratisch en transparant openbaar bestuur en doet afbreuk aan de relatie tussen het hoogheemraadschap en de provincie.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5) en het commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2. De inhoudelijke behandeling van het initiatiefwetsvoorstel in de Tweede Kamer over de afschaffing van de geborgde zetels vormt voor Provinciale Staten geen beletsel om de voorgenomen reglementswijziging op dezelfde argumenten te baseren. De statenleden gaan uiteraard zelf over de argumenten die zij wensen aan te dragen.
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15). Zie ook ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van de fractie Ongebouwd (pag. 14).

2.8 Zienswijze fractie Bedrijven

Samenvatting van de zienswijze

1. *De procedure voorafgaand aan de voorbereiding en totstandkoming van het ontwerpbesluit is niet conform de Waterschapswet, omdat er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden tussen gedeputeerde staten en het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap. Provinciale Staten hebben een reeds bestuurlijk afgedekt standpunt bepaald en vervolgens gedeputeerde staten de opdracht gegeven om in overleg te treden met het hoogheemraadschap. Van een vroegtijdig en open overleg was geen sprake.*
2. *De onderbouwing van het ontwerpbesluit voldoet niet aan de wettelijke vereisten. De overwegingen ontbreken in de onderbouwing van het ontwerpbesluit. De omstandigheden die hebben geleid tot het indertijd vaststellen van het aantal van negen zetels voor de geborgde categorieën en de verdeling daarvan zijn niet gewijzigd. Dit maakt de voorgestelde verordening in strijd met de Grondwet, de Waterschapswet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en dient onverbindend te worden verklaard.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Individuele statenleden hebben op grond van artikel 143a van de Provinciewet het recht van initiatief en kunnen voorstellen voor een verordening of een ander voorstel ter behandeling in Provinciale Staten indienen. De aanleiding tot deze voorgenomen reglementswijziging is het initiatiefvoorstel 'Aanpassing reglementen Zuid-Hollandse waterschappen' dat op 13 oktober 2021 in Provinciale Staten is aangenomen, waarin het voornemen tot wijziging van de waterschapsreglementen is vastgelegd. In het tweede lid van artikel 3 van de Waterschapswet is opgenomen dat Gedeputeerde Staten overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet handelen ten aanzien van een voornemen van de Minister van Infrastructuur en Milieu. Naar analogie, is bij de totstandkoming van het statenbesluit Gedeputeerde Staten belast met het bestuurlijk overleg over het voornemen van Provinciale Staten. Hoewel Gedeputeerde Staten uitvoering hebben gegeven aan artikel 3 en 4 van de Waterschapswet, kunnen zij zich voorstellen dat het beeld bestaat dat er sprake is van een reeds afgedekt bestuurlijk standpunt omdat Provinciale Staten bevoegd zijn tot het wijzigen van het reglement.

2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5) en ook ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.9 Zienswijze C.L.C. van Kretschmar van Veen

Samenvatting van de zienswijze

1. *Binnen het hoogheemraadschap wordt op grond van een bestuursakkoord goed samengewerkt in het belang van Delfland. Indiener vraagt zich af waarom de provincie meent te moeten ingrijpen bij een goed functionerend waterschapsbestuur.*
2. *Het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is zonder enige vorm van vooroverleg bij het bestuur van het hoogheemraadschap neergelegd. Dit heeft de onderlinge verhoudingen binnen het bestuur van Delfland onder spanning gezet.*
3. *De door de provincie verkozen werkwijze past niet bij de manier waarop overheden met elkaar zouden om moeten gaan en is schadelijk voor de onderlinge verhoudingen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorgenomen reglementswijziging is niet gebaseerd op de veronderstelling dat de waterschappen tekortschieten in hun taken. Beoogd wordt de bestuurlijke representativiteit van het algemeen bestuur ten gunste van de categorie ingezetenen te wijzigen om zodoende meer ruimte te bieden voor de weging van het algemeen belang binnen het waterschapsbestuur. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ruimte die de Waterschapswet biedt. De goede onderlinge samenwerking binnen het hoogheemraadschap stemt tot tevredenheid.
2. Bij de totstandkoming van het voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement is de procedure gevolgd zoals opgenomen in de Waterschapswet. Alvorens het ontwerpbesluit werd opgesteld en ter inzage gelegd, is door Gedeputeerde Staten eerst bestuurlijk overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap omtrent de voorgenomen reglementswijziging. Het is niet de bedoeling geweest om hiermee de verhoudingen binnen het hoogheemraadschap onder spanning te zetten.

2.10 Zienswijze A.E. Willeumier

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap heeft cruciale kerntaken die een lange planningshorizon kennen en gebaat zijn bij stabiliteit binnen het waterschapsbestuur. Bovendien vragen deze kerntaken bepaalde expertise die niet alle politieke bestuurders gegeven is, in tegenstelling tot bestuurders namens de geborgde categorieën.*
2. *Het ontwerpbesluit voorziet in een verdere politisering van het bestuur dat gepaard zal gaan met versnippering van zetels over de vele politieke partijen, allen met hun eigen achterban en hun drang en noodzaak tot profilering. Dit zal de besluitvorming rond de kerntaken van het waterschap bemoeilijken en ruimte bieden aan oneigenlijke watertaken.*

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorgenomen reglementswijziging heeft op zichzelf geen invloed op de stabiliteit van het waterschapsbestuur. Uiteindelijk wordt dat bepaald door de wijze waarop de leden van het algemeen bestuur invulling geven aan de verschillende belangen die bij de taakuitoefening van het waterschap zijn betrokken en de daarbij gebezigde omgangsvormen. Daarnaast blijven de geborgde categorieën een vertegenwoordiging houden in het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap, waardoor zij in staat blijven de benodigde expertise binnen het waterschapsbestuur in te brengen.
2. In de huidige situatie zijn bij alle waterschappen 21 van de 30 beschikbare zetels in het algemeen bestuur toegewezen aan de categorie ingezetenen. De vraag kan daarom gesteld worden of niet reeds sprake is van politisering van de waterschappen, nu een ruime meerderheid van de zetels in het waterschapsbestuur middels vrije verkiezingen worden ingevuld. Voorts is niet gebleken dat de besluitvorming rond de kerntaken van het waterschap in de huidige situatie wordt bemoeilijkt of ertoe heeft geleid dat het waterschap oneigenlijke watertaken naar zich heeft toegetrokken. Er is derhalve geen aanleiding om te veronderstellen dat met deze voorgenomen reglementswijziging deze situatie zich wel gaat voordoen.

2.11 Zienswijze B.Th. Sandberg

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het hoogheemraadschap geeft er blijk van goed bestuurd te worden getuige het feit dat de waterschapsbelasting al drie jaar niet zijn verhoogd. Indiener ziet niet in hoe de voorgenomen aanpassingen van de geborgde zetels meer in lijn zouden zijn met de huidige verhoudingen.*
2. *De burger en ook de overheid streven juist naar het terugdringen van overheidsbemoeienis, het voorliggend besluit beoogt het tegenovergestelde.*
3. *In het verleden is gevochten voor inspraak en medezeggenschap. Het waterschap is bij uitstek een orgaan waar belanghebbenden sinds eeuwen een stem hebben.*
4. *De provincie is slechts bevoegd om op basis van de aard en de belangen die de belanghebbende categorieën hebben bij de taakuitoefening van het waterschap aanpassingen te doen aan de zetelverdeling. Een afweging daaromtrent is niet in de stukken aangetroffen.*
5. *Het voorstel wordt gestuurd door politieke partijen die op zoek zijn naar versterking van de eigen positie, terwijl het belangrijker is dat de lokale kennis en kunde bij het waterschap in stand blijft. Het voorstel zou daarom eerder moeten zijn om de geborgde zetels uit te breiden dan te verminderen.*
6. *In een tijd waarin het vertrouwen van de burger op een historisch dieptepunt is aangeland, vraagt indiener wat het waterschap met de voorgenomen reglementswijziging opschiet als daardoor meer politieke invloed ontstaat.*
7. *Het hoogheemraadschap functioneert naar behoren waardoor geen aanleiding bestaat om iets te veranderen.*
8. *Het streven om de besluitvorming voor de verkiezingen van 2023 geregeld te hebben zorgt voor tijdsdruk. Indiener stelt de retorische vraag of het niet verstandiger is om de*

discussie breder te trekken en de burger bij te betrekken. De indruk bestaat dat veel werk van het ontwerpbesluit binnenskamers gebeurt, hetgeen de democratie niet ten goede komt.

Beoordeling van de zienswijze

1. De voorgenomen reglementswijziging beoogt de invloed van de categorie ingezetenen in het waterschapsbestuur te vergroten en maximale ruimte te geven aan de weging van het algemeen belang bij de taakuitoefening van het waterschap. Niet omdat het waterschap tekort zou schieten in de uitvoering van zijn taak, maar omdat de veronderstelling is dat de omvang van het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap navenant groter is geworden en omdat vertegenwoordigers van deze categorie goed in staat worden geacht om behalve het algemeen belang ook de onderscheiden specifieke belangen te behartigen.
2. De reglementswijziging heeft betrekking op de samenstelling van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap en is, zoals verwoord onder punt 1, er niet op gericht om overheidsbemoeienis terug te dringen. Hierbij wordt slechts gebruik gemaakt van een bevoegdheid die de provincie bij wet is gegeven.
3. De voorgenomen reglementswijziging leidt er niet toe dat de inspraak en medezeggenschap van de geborgde categorieën niet meer mogelijk is. De geborgde categorieën behouden een vertegenwoordiging in het algemeen bestuur en daarmee ook hun invloed op de besluitvorming binnen het hoogheemraadschap. Daarmee is de weging van zowel het algemeen als de specifieke belangen binnen het hoogheemraadschap nog altijd gewaarborgd.
4. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
5. Zoals eerder al aangegeven, zullen de geborgde categorieën ook na de voorgenomen reglementswijziging een vertegenwoordiging in het waterschapsbestuur behouden, waarmee de inbreng van specifieke kennis en ervaring door deze categorieën in het waterschapsbestuur gewaarborgd blijft. Ten opzichte van de huidige bestuurssamenstelling is een uitbreiding van het aantal geborgde zetels wettelijk niet mogelijk, omdat het maximaal aantal geborgde zetels is toegewezen. Vanwege het toegenomen algemeen belang van de categorie ingezetenen menen Provinciale Staten dat het eerder voor de hand ligt om het aantal geborgde zetels terug te brengen naar het wettelijk minimum.
6. De voorgenomen reglementswijziging beoogt, binnen de mogelijkheden die de wet biedt, de weging van het algemeen belang een nog prominentere rol te geven bij de besluitvorming binnen het waterschapsbestuur. Dit wordt bewerkstelligd door het aantal geborgde zetels te verminderen ten gunste van de categorie ingezetenen. Provinciale Staten zijn van mening dat vertegenwoordigers van de categorie ingezetenen goed in staat zijn om daarbij ook de specifieke belangen mee te wegen.
7. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van C.L.C van Kretschmar van Veen (pag. 18).
8. Het ontwerpbesluit is opgesteld na het wettelijk vereiste bestuurlijk overleg met het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap en vervolgens ter inzage gelegd voor eenieder die meent belanghebbende te zijn bij het besluit. Dit ontwerpbesluit zal samen

met de ingekomen zienswijzen in een voorstel aan Provinciale Staten worden voorgelegd ter verdere besluitvorming. Ook tijdens de behandeling van dit voorstel zullen zich mogelijkheden voor inspraak voordoen. Provinciale Staten van Zuid-Holland streven er naar om de besluitvorming met betrekking tot de vermindering van het aantal geborgde zetels voor het zomerreces af te ronden zodat de waterschappen voldoende voorbereidingstijd hebben in aanloop naar de waterschapsverkiezingen in maart 2023 en kunnen anticiperen op de gewijzigde bestuurssamenstelling.

2.12 Zienswijze A.C.J. van Winden

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.13 Zienswijze J.J.J.M. van der Burg

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*

- 3. De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
- 4. In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.14 Zienswijze Maatschap JJJM van der Burg

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Het waterschap is een functionele democratie en heeft met politiek niets te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
- 2. De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
- 3. De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
- 4. In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.15 Zienswijze P.J. Verhage

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap heeft cruciale kerntaken die een lange planningshorizon kennen en gebaat zijn bij stabiliteit binnen het waterschapsbestuur. Het is niet voor niets een functionele democratie.*
2. *Het ontwerpbesluit voorziet in een verdere politisering van het bestuur dat gepaard zal gaan met versnippering van zetels over de vele politieke partijen, allen met hun eigen achterban en hun drang en noodzaak tot profilering. Dit zal de besluitvorming rond de kerntaken van het waterschap bemoeilijken en ruimte bieden aan oneigenlijke watertaken.*
3. *Het hoogheemraadschap functioneert goed. Indiener ziet daarom geen reden om iets te veranderen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van A.E. Willeumier (pag. 19).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van A.E. Willeumier (pag. 19).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).

2.16 Zienswijze J. van den Berg

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft met politiek niets te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.17 Zienswijze R. Egas

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap heeft cruciale kerntaken die een lange planningshorizon kennen en gebaat zijn bij stabiliteit binnen het waterschapsbestuur. Het is niet voor niets een functionele democratie.*
2. *Het ontwerpbesluit voorziet in een verdere politisering van het bestuur dat gepaard zal gaan met versnippering van zetels over de vele politieke partijen, allen met hun eigen achterban en hun drang en noodzaak tot profilering. Dit zal de besluitvorming rond de kerntaken van het waterschap bemoeilijken en ruimte bieden aan oneigenlijke watertaken.*
3. *Het hoogheemraadschap functioneert goed. Indiener ziet daarom geen reden om iets te veranderen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van A.E. Willeumier (pag. 19).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van A.E. Willeumier (pag. 19).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van LTO Noord (pag. 5).

2.18 Zienswijze N.J. Dijkshoorn

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets met politiek te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*
5. *Onduidelijk is welk probleem met de reglementswijziging wordt opgelost. Het hoogheemraadschap komt overwegend positief in het nieuws en functioneert goed, in tegenstelling tot gemeenten en provincies. In het bestuur wordt goed samengewerkt op basis van een bestuursakkoord. De initiatiefnemers lijken voor eigen macht te gaan, terwijl de provincie genoeg andere taken heeft waar eens goed naar moet worden gekeken, bijvoorbeeld als het gaat om faunaschade door ganzen.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).

2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).
5. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van B.Th. Sandberg (pag. 20).

2.19 Zienswijze C. Dijkshoorn

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft met politiek niets te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
2. *De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
3. *De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
4. *In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*
5. *Onduidelijk is welk probleem met de reglementswijziging wordt opgelost.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).
5. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van B.Th. Sandberg (pag. 20).

2.20 Zienswijze A. van Adrichem

Samenvatting van de zienswijze

1. *Het waterschap is een functionele democratie en heeft niets te maken met politiek. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*

- 2. De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
- 3. De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
- 4. In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.21 Zienswijze M. van den Dool

Samenvatting van de zienswijze

- 1. Het waterschap is een functionele democratie en heeft met politiek niets te maken. Een vermindering van de geborgde zetels zal grote gevolgen hebben voor de agrarische ondernemers en bedrijven, en de totale samenleving in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.*
- 2. De gevolgde procedure is onzorgvuldig en sluit niet aan bij de Waterschapswet. Het uitgangspunt voor een vroegtijdig en open gesprek heeft niet plaatsgevonden. Het voorstel is slordig, onzorgvuldig en niet transparant.*
- 3. De omstandigheden die hebben geleid tot het vaststellen van negen geborgde zetels zijn niet gewijzigd. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen rond klimaat, stikstof en de energietransitie nopen tot handhaving van het aantal zetels.*
- 4. In het voorstel tot het verminderen van het aantal zetels is geen weging gemaakt van de onderscheidende categorieën als bedoeld in artikel 13 van de Waterschapswet.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
2. Zie ons commentaar onder punt 2 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
3. Zie ons commentaar onder punt 3 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15).
4. Zie ons commentaar onder punt 4 bij de zienswijze van M.J.T van der Burg - van Leeuwen (pag. 15-16).

2.22 Zienswijze M.F. Rademaker

Samenvatting van de zienswijze

1. *De hoogheemraadschap functioneert naar tevredenheid. De huidige mix in het waterschapsbestuur is krachtig, houdt rekening met de verschillende belangen in de samenleving en vult de inbreng van specifieke kennis en expertise aan.*
2. *Het hoogheemraadschap heeft een stabiele en gezonde financiële positie mede vanwege de inbreng van financiële kennis en expertise door vertegenwoordigers van de categorie bedrijven.*
3. *Provinciale Staten baseert zich op algemene maatschappelijke tendensen en gebruikt dit als grond om het reglement aan te passen. Dit is ontoereikend en niet passend bij de rol van de provincie. Het voorstel heeft alleen oog voor het vergroten van de politieke invloed in het waterschapsbestuur.*
4. *Er wordt haast gemaakt om de aanpassing van het reglement voor de verkiezingen van 2023 geregeld te hebben, waarbij snelheid boven zorgvuldigheid wordt geplaatst.*
5. *Uitvoering van het ontwerpbesluit tast de kwaliteit van het waterschapsbestuur aan.*

Beoordeling van de zienswijze

1. Zie ons commentaar onder punt 1 bij de zienswijze van C.L.C van Kretschmar van Veen (pag. 18).
2. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10).
3. De provincie maakt gebruik van de mogelijkheid die de wet biedt om bij de samenstelling van het waterschapsbestuur rekening te houden met de verdeling van de belangen die de verschillende belanghebbende categorieën bij de taakuitoefening van het waterschap hebben. Provinciale Staten zijn van mening dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat het belang van de categorie ingezetenen bij de taakuitoefening van het waterschap in omvang is toegenomen en dat het daarom gerechtvaardigd is om binnen de wettelijk vastgelegde kaders de zeggenschap van deze categorie in het waterschapsbestuur te vergroten.
4. Zie ons commentaar onder punt 7 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 11).
5. Zie ons commentaar onder punt 5 bij de zienswijze van VNO NCW West (pag. 10). Het is om de daar genoemde redenen niet aannemelijk dat de voorgenomen reglementswijziging de kwaliteit van het waterschapsbestuur zal aantasten.